

ODSLEJ NOV

SODOBEN PRODAJNI SALON
ZA VOZILA FIAT IN LANCIA
V NOVEM MESTU NA NOVEM TRGU 6

NOVOTEHNA
AUTOMOBILI

DOLENJSKI LIST

Št. 20 (2283) • Leto XLIV • Novo mesto • četrtek, 20. maja 1993 • Cena: 85 SIT

Tri dni Vinske vigredi

Ta velika prireditev se
začne jutri

METLIKA - V petek, soboto in nedeljo bo v Metliki največja slovenska "fešta" - Vinska vigra, in to že 11. po vrsti. Gre za znano in uveljavljeno razstavo belokranjskih vin, ki je redča na Vinske vigre, na katero prireditelji vsako leto naničajo vrsto zabavnih, kulturnih in turističnih prireditev. Metlika in celo Bela krajina sta vsako leto te tri dni v znamenju Vinske vigre, prireditev se vrstijo vse tri dni, za zabavo in vse, kar sodi k temu, pa v Metliki znajo poskrbeti. Tudi najbolj razvajen in zahteven gost v Vigredi še ni šel nezadovoljen.

Vse tri dni bo na metliških trgih in v prireditvenih prostorih na moč živahnog. Ob razstavi in pokusu najboljših belokranjskih vin lanskega letnika v grajski kleti bo še vrsta drugih razstav, od razstave znamenitega oblikovalca Oskarja Kogoja do razstave značilnih brelokranjskih jedi. Vrstili se bodo nastopi pevskih zborov, folklornih in tamburaških skupin, godb na pihala, harmonikarjev, pripravljajo modno revijo itd., itd. V Metliki se bodo priredili kolesarji iz Ljubljane, od koder bo obiskovalcev pripeljal tudi muzejski vlak. Za ples bo tri večere in noč igralo kar 9 ansamblov. Kot vsako leto pričakujejo obiskovalce iz cele Slovenije ter iz sosednje Hrvaške. Tudi po 15 tisoč se jih vrstti v treh dneh.

Slabega vina na Vigredi tudi za velik denar ne boste dobili, bo pa vse, kar je narava lani dobrega ustvarila in skrbn kleštar donegal. Lačnemu tudi ni treba iz Metlike nikomu iti. Lani so zavrteli in razsekali kakih 150 jančev in odojkov, letos bodo pekli na dveh krajih, sekali pa na treh. H golažu iz divjačine se izvrstno poda metliška črnina. Če bo gneča pri prvem šanku, jo boste dobili pri drugem, če boste šli do konca, pa pri osmem. A. B.

REVILJA FOLKLORNIH SKUPIN V PIŠECAH

PIŠECE - V tukajšnjem večernem domu se bo v soboto ob 18.30 pričela revija folklornih skupin iz Posavja, Dolenjske in Zasavje. Natopilo bo 7 folklornih skupin s tega območja: posavski folkloristi iz Artič, Pišec v s Semovga, skupina "Javorje" iz Šmartnega pri Litiji, skupina "Račna" iz Grosupljega ter "Kres" iz Novega mesta. Trboveljčani so letos ostali brez godec in na reviji ne bodo nastopili.

SOPROGE DIPLOMATSKEGA ZBORA V SEVNICI

SEVNICA - V dogovoru z ministrom za zunanjne zadeve je predsednica sevnške občinske skupščine Breda Mijočev 19. maja povabilo v goste soproge diplomatskega zbora v Sloveniji. Za soproge tujih diplomatom pri nas so Sevnčani pripravili predstavitev turistične ponudbe in podjetij Stiles, Liska, Jutranjka, Inplet in Kopitarna, vinorodnega okoliša Malkovca, najvišje posavske gobre Lisce ter sevnškega gradu.

KOGOJEVA STEKLA V METLIKI

METLIKA - V soboto, 22. maja, ob 12. uri bodo v Ganglovcem razstavljena v metliškem gradu odprli razstavo Slovensko steklo, na kateri bo znani oblikovalec iz ustvarjalec Oskar Kogoj razstavljal svoja dela iz stekla. Gre pretežno za oblikovane kozarce in steklenice, ki so jih izdelali v slovenskih steklnarnah v Hrastniku, Hrpeljah in Rogaški Slatini in so bila že večkrat razstavljena v tujini, domači javnosti pa se tokrat predstavljajo prvič. O avtorjevih delih bo govoril dr. Janez Bogataj, razstava pa bo odprt dr. Dušan Plut.

Sodnik naj služi samo pravici

Slovenski sodniki so se na Otočcu zavzeli za neodvisno sodstvo v vseh pogledih - Preiskovalne komisije državnega zbora opravljajo delo sodnikov - Novo sodstvo društva

OTOČEC - "Pred dnevi smo bili sprejeti v Svet Evrope. Sprejeti smo bili zaradi tega, ker v Sloveniji spoštuemo človekove pravice. Bistvena človekova pravica pa je pravica do obrambe," je na srečanju društva slovenskih sodnikov v petek, 14. maja, na Otočcu dejal minister za pravosodje Miha Kozinc.

Na Otočcu se je zbralo 278 sodnikov od 500, kolikor jih šteje društvo. Med gosti so poleg ministra za pravosodje Miha Kozinca na srečanje prišli tudi predsednik Vrhovnega sodišča RS dr. Boris Strohsack, predstavniki Ustavnega sodišča dr. Janez Šinkovec, javni tožilec RS Anton Drnovič, predsednik komisije državnega zbora RS za notranje zadeve in pravosodje Vitodrag Pušek in drugi.

Predsednik društva slovenskih sodnikov Boris Kovša je v poročilu društva povedal, da so v zadnjem času dosegli že precej. "Iz stanja, v katerem je prejšnji družbeni red razvrščal sodstvo v enotni sistem državne oblasti in ga s tem nadziral, sedaj počasi prihajamo iz anomalnosti," je dejal Kovša in nadaljeval: "Niti na zadnjih volitvah še ni prodrl spoznanje, da potrebujemo neodvisno sodstvo, saj nobeden od kandidatov ni opozoril na ta problem, kaj šele, da bi ga dal v svoj program." Po zadnjih aferah

pa se ljudje počasi začenjajo zavestati, kaj neodvisno sodstvo in pravna varnost pomenita.

Z ustavo so bili postavljeni trdn temelji za neodvisno in demokratično

• Na srečanje je bil povabljen tudi predsednik Republike Slovenije Milan Kučan, vendar se srečanja ni mogel udeležiti. Zbranim sodnikom je postal pismo, v katerem med drugim poudarja, naj jim dvom o sposobnosti pravosodja in še posebej sodnikov, ki ga je čutiti zadnje čase, ne vzame volje in zaveznosti za pravico in pošteno delo in naj bodo pri delu vezani samo na ustavo in zakon. "Kakršnokoli vmešavanje v neodvisno sodstvo je nesprejemljivo," je v pismu poudaril predsednik Milan Kučan.

sodstvo, predvsem ustavni načeli o delitvi oblasti in o trajnem sodnikovem mandatu. "Naša pričakovanja v ustavnih diskusijah so bila večja. Tako nismo dosegli, da bi bilo kad-

rovanje in druge statusne zadeve izključno v pristojnosti sodnega sveta. Prav tako nismo dosegli, da bi že v ustavi poudarili, da sodni svet ne posredno predlaga državnemu zboru izvolitev sodnikov."

V zadnjem času je ministrstvo za pravosodje posredovalo osnutke zakona o sodiščih, zakona o sodniških službah in zakon o pravnem izpitu, vendar, kot pravi Boris Kovša, jim je bilo dano premalo časa, da bi lahko nastopili z usklajenimi stališči. Predsednik društva je veliko govoril tudi o vse prepogosto neutemeljenih kritikah na račun sodstva predvsem v zadnjem času, ko so na dan prišle razne afere. "Vendar sodniki, če ne dobitimo zahteve tožilcev, smo nemocni," je poudaril Kovša.

Po razpravi je občni zbor sodniškega društva sprejel predlog novih pravil

• Minister Kozinc je v svojem govoru poudaril, da je pred nami težko obdobje afirmacije in uveljavitev pravosodja in tudi usklajevanja med izvršilno, zakonodajno in sodno oblastjo. "Smo v časih, ko se ustanavljajo preiskovalne komisije državnega zbora in opravljajo pravosodno funkcijo, bojim se, da so to časi konventa in jakobincev in vi ste dolžni, da do tega ne pride," je poudaril minister Kozinc.

društva, zatem je predsednik društva Boris Kovša 19. najbolj zaslужnim članom društva iz cele Slovenije podelil častna priznanja. Po podelitvi so razdelili dotedanje vodstvo društva in izvolili novo, predsednik društva je postal mag. Ivan Bele s Vrhovnega sodišča Slovenije.

J. DORNŽ

DRUŠTVO SODNIKOV V BOJU ZA NEODVISNO SODSTVO - Na srečanju društva slovenskih sodnikov je bivši predsedniki društva Boris Kovša dejal, da današnji čas nakazuje potrebo po pravni varnosti, ki jo lahko nudi le neodvisno sodstvo, za kar pa se bo društvo prizadevalo tudi v bodoče. (Foto: J. Dornž)

MINARIKOVO ODLIČJE DR. PETRU JERMANU

Direktor sektorja za farmacevtski marketing in sektorja za razvoj novih projektov v Točarni zdravil Krka, docent dr. Peter Jerman, je te dni dobil najvišje priznanje Slovenskega farmacevtskega društva - Minaričovo odličje. Podelili so mu ga kot posebno počastitev za uspešno delo v farmacevtski stroki v naši državi ter za pomemben prispevek pri razvoju in uveljavljanju slovenske farmacije.

VISOKA ODLIKOVANJA BRANITELJEM - Obrambni ministr Janez Janša je izročil red generala Maistra I. stopnje polkovniku Albinu Gutmanu, novemu načelniku štaba TO Slovenije (levo). Na sliki pa je priznanje prejema podpolkovnik Rade Klisarič, ki se je odlikoval v bojih na Pogancah in Medvedjaku. (Foto: J. Pavlin)

Rojstni dan slovenske vojske

Prvi rojstni dan - 15. maj počastili v Podstenah, sredi Kočevskega Roga - Minister Janša: Obrambni sistem Slovenija zagotavlja visoko stopnjo varnosti našega ozemlja

PODSTENE - Sredi Kočevskega Roga, kjer je še leta 1890 stalo štirinajst hiš, v katerih je živelih 64 prebivalcev, je bila v nedeljo osrednja slovesnost ob prvem prazniku slovenske vojske. Poleg pripadnikov vojske in njihovih svojcev se so slovesnosti udeležili številni predstavniki slovenskega javnega življenja, med njimi dr. Janez Drnovšek, Herman Rigelnik, Igor Bavčar, ameriški in češki vojaški ataše v Sloveniji in drugi.

Obrambni minister Janez Janša je v svojem slavnostnem govoru pou-

daril, da je mesec maj povezan s številnimi pomembnimi dogodki oblikovanja in nastajanja prve redne oborožene sile Slovencev, posebej važen pa je 15. maj, ki bo poslej vsako leto dan Slovenske vojske v spomin na ta dan v letu 1990, ko je bil izdan ukaz o razorditvi Teritorialne obrambe Slovenije. Takrat so se temu ukazu iz Beograda uprili in že v naslednjih dneh je nastala

manevrska struktura Narodne zaščite, ki je kmalu štela 20.000 oboroženih pripadnikov, ki se je 23. maja v Pekrah pri Mariboru najprej uprla JLA in nato v poskusih okupacije Slovenije uspešno zavračala napade agresorja.

Po Janševih besedah potrebujejo

stabilno državo, v kateri bomo lahko mirno živel.

"Obrambni sistem Slovenije zagotavlja visoko stopnjo varnosti naših meja in ozemlja,

čakajo nas pa še dodatni naporji za

zavarovanje zračnega prostora in

prostora izhoda v mednarodne vode

Jadranskega morja, ki nam pripada,"

je dejal.

Osrednji del slovesnosti je bil

podeljevanje odlikovanj številnim

posameznikom, podjetjem in ustanovam,

ki so se izkazali v bojih ali

pri organizaciji slovenske vojske. Na

koncu je specialna enota TO Moris izvedla prikaz helikopterskega de-

santa, v katerem je ponazorila obrambno pripravljenost naše vojske v primeru napada na slovenske meje.

J. PAVLIN

HALO – ALO PIZZA!

• (068) 24-415
ZARADI VAS

V drugi polovici tedna bo
spremenljivo vreme s popol-
danskimi plohami in nevihtami.

10 LET ZDRAŽENEGA MOŠKEGA PEVSKEGA ZBORA SIMON JENKO - MIŠKO KRANJEC - Na sobotnem slavnostnem koncertu v Erlangenu so pevci iz občin omenjenih društev iz Nürnbega in iz Erlangena doživeli zapeli pod vodstvom Janka Avsenaka. Jubilantom sta se pridružila še domača zborna Gesangsgruppe Harmonie in Kosbacher Stadsaenger, občinstvo pa je najbolj navdušil nastop oktet Jurij Dalmatin iz Ševnice. Slavljence in druge nastopajoče je v imenu državnega sekretarja za Slovence po svetu dr. Petra Vencija, in krške občinske skupščine, navzočega poslanca državnega zborna Braneta Janca, pozdravil krški župan Danilo Siter (na posnetku je pravkar Janko Avsenaka izročil spominski darilo), zbornu pa je v imenu slovenskega zunanjega ministrstva in občine Krško, ki je pokroviteljica SKSD Simon Jenko, izročil posebno priznanje za ohranjanje narodne zavesti in zvestobe slovenstvu. (Foto: P. Perc)

Zastrašujoč zaostanek

Namesto k priporočeni čimboli zgodnji košnji in siliranju je na vrhuncu sezone spravila krme Zadružna zveza Slovenije včeraj poklicala slovenske kmete na ceste, k puntu. Sedanja kmetijska politika vodi po njenem mnenju v propad: o tem je že bolj prepričana po zadnjih malenkostnih popravkih odkupnih cen in uredbi prelevmanov na uvoženo živilo in meso, ki so daleč pod pričakovanjem, celo za 60 odstotkov prenizki. In do mera polna: izbruh nezadovoljstva prihaja prav v času, ko je vladu sprejela tako imenovani tretji (ekosocialni) scenarij strategije razvoja slovenskega kmetijstva, ki obljuhbla mnogo več, kot v resnicu kmetijstvu more dati.

Analiza stanja slovenskega kmetijstva, ki je osnova za pripravo strategije, je namreč pokazala, da naša kmetijstvo zastrašujoče (izraz iz študije) zaostaja za evropskim. Povprečna kmetija v Evropski gospodarski skupnosti ima 4-krat več kmetijske zemlje, redi 6-krat več govedi in 5-krat več krav, ob tem pa ima izdatno podporo bogatega naravnega gospodarstva. Slovenija tega nima, se pa želi gospodarsko integrirati v Evropo, kar pomeni, da bo moral sprejeti neenak konkurenčni boj. Zdržalo bi ga lahko le temeljito spremembo slovenskega kmetijstva. Kruto, a neizbežno je, kar bomo zapisali: da se povprečna velikost kmetije podvoji, mora iti pol sedanjih kmetij neusmiljeno na bogen. Kaj pa, da se velikost početveri, popeteti? Toda te solzne poti ne kaže nobena politična stranka, sas le do volilnih glasov in ne želi odkrito spregovoriti o "kri, solzah in znoju". Zato bo kvečemu še slabše, kot je.

MARIAN LEGAN

Slovenija, pomagaj si sama!

5. seminar o poslovnom napovedovanju in odločjanju

OTOČEC - "S seminarjem smo hoteli seči prek sedanjih slovenskih razmer, se pravi čez okvire dnevnega dogajanja. Med razgovarami se je potrdila temeljna teza, da je v Sloveniji zdaj premalo organiziranih razumnikov, ki bi znali državo zavarovati pred škodljivimi vplivi tujine. Slovenija je nekako ogrožena. Kaže, da gremo po takih potih, da bomo postali lahek plen tujega kapitala. Rešitev iz sedanjih razmer je v nas samih in ni tako lezen pogojeno s tujim denarjem. Problem pa je, kako aktivirati naše skrite zmogljivosti. Če ga ocenjujemo v luči teh predpostavk in ugotovitev, je seminar presegel raven lokalnega posvetovanja. Predstavljal je razmišljanje in ne inštruktažo." Tako je dejal Janez Bajuk, predsednik Društva ekonomistov Dolenjske in Belo krajine, o seminarju na Otočcu. Dvodnevni seminar o

poslovnom napovedovanju in učinkovitem odločjanju v zaostreñih gospodarskih pogojih so prejšnji teden organizirali Društvo ekonomistov Dolenjske in Belo krajine, podružnica Združenja managerjev Slovenije Manager za Dolenjsko in Belo krajino ter območna gospodarska zbornica Novo mesto.

Na dobro obiskanem delovnem srečanju ekonomistov in menedžerjev, ki je bilo že peto po vrsti, so stevilni ugledni predavatelji razmislili o različnih vidikih uspešnega gospodarjenja. Med drugimi so nastopili prof. dr. Bogomir Kovač z Univerze v Ljubljani, prof. dr. Jan Meyer iz Univerze v Minnesota in prof. dr. Doug Vogel iz Univerze v Arizoni. Na seminarju je sodeloval tudi prof. dr. Rado Bohinc, minister za znanost in tehnologijo. L. M.

KAKO USPEŠNO GOSPODARITI? - V seminar o poslovnu napovedovanju in učinkovitem odločjanju so vključili tudi futurologijo. Kaj lahko slednja pove o slovenski prihodnosti, je razpravljal prof. dr. Boris Grabnar z Univerze v Ljubljani. (Foto: L. M.)

Sneg je "gospodaril" po svoje

V črmošnjiškem tozdu je sneg podrl okoli 2.200 kubikov smrekovine - Delajo le za plače - Jelka se popravlja - Škropljenje proti lubadaru le v skrajni sili

ČRMOŠNICE - V črmošnjiškem tozdu novomeškega Gozdnega gospodarstva, ki ima večino od svojih 5.800 hektarjev površin na območju Kočevskega Roga, načrtujejo, da bodo letos posekali 19.700 kubikov lesa; od tega je za posek predvideno blizu 12.500 kubikov listavcev in 7.300 kubikov iglavcev. Vendar je v zadnji zimi v njihovih gozdovih po svoje gospodaril sneg, ki jim je polomil okoli 2.200 kubikov iglavcev in črmošnjiški gozdarji so imeli do teh dni ogromno dela, da so ves ta les pospravili.

"Veliko večino lesa smo že oz. še bomo lahko prodali," je povedal vodja tozda Alojz Puhan. Tanjši les gre v glavnem za predelavo v brusni papir, ki ga delajo v Krškem, in za les za tesanje, ki ga gre največ v izvoz. Zaradi nevarnosti izbruha lubadaru so ves od snega polomljeni

les pospravili do srede maja. V nevarnosti so zlasti smrekovi sestoji, ki jih je snegolom tudi najbolj prizadel; na srečo je v Rogu v glavnem jelka, lubadar pa najprej ogroža smreko. In vendar so črmošnjiški gozdni delavci samo za odpravljanje posledic snegoloma delali cela 2 meseca, in to tudi ob sobotah, ki bi bile sicer proste. K temu, da je bila škoda zaradi snega še večja, je precej pripomogel tudi lanski močan obrod semena pri smreki. Smreke so bile polne težkih storžev, na to je padel še sneg in posledice so bile še toliko hujše. Na izbruhu lubadaru so črmošnjiški gozdarji pripravljeni,

• Ko gledam nove revolucionarje od Jelinčiča do Janše in bratov Podobnik, me zmrzi v glavi in pri srcu. (J. Zlobec)

in če bo nujno, ga bodo zatirali tudi s škropljenjem. Vendar je škropljenje v gozdu predvideno kot zadnji nujni ukrep, če se bo le dalo, bodo gozdarji to opravili na skladislu lesa v Straži.

"Na srečo opažamo, da se jelka v naših gozdovih popravlja in da stanje zaradi hiranja jelke kot posledice kislega dežja in drugega onesnaževanja ni tako kritično, kot je sprva kazalo, da bo." Hlodovino jelke prodajajo največ črmošnjiškemu

• V bistvu 33 zaposlenih v tozdu Črmošnjice s svojim sedanjim delom zasluzi le za plače in najnajvečje stvari. V dveh letih so število zaposlenih zmanjšali več kot za pol, saj jih je bilo že čez 70. Seveda danes s takim številom ljudi nikakor ne bi združili. Prizadeva jih bo tudi denacionalizacija, saj vse kaže, da bodo izgubili okoli 300 ha gozdom, in zaradi moratorija na sečnjo v teh gozdovih je že nekaj časa njihova proizvodnja manjša.

Lesu in zasebniku Čuligu, Novolesu, ki je bil prej njihov velik kupec, pa ne prodajo tako rekoč nič lesa, kajti Novoles si je menda nbral dovolj lesa pa tudi plačuje ga ne.

A. B.

SNEGOLOM - Moker sneg v zadnji zimi je naredil veliko škodo zlasti v smrekovih nasadih. Nesrečno naključje je hotelo, da je bil lani pri smrekah še izjemno močan obrod semena in so bile smreke na veliko ovesene z množico storžev. Gozdni delavci so imeli s pospravljanjem takega "gospodarjenja" veliko dela. V takih primerih je treba še toliko bolj skrbeti za gozdni red, kajti nevarnost izbruha lubadara je velika. (Foto: A. B.)

Mariborsko pismo

Maribor je končno spet sejemske mesto

Preboleli vinski sejem

MARIBOR - Kakor kaže, tudi Maribor postopoma postaja sejemske mesto, saj so bili v pičlem mesecu dni v športnem parku Tabor, ki so ga ob tej priložnosti preuredili v sejmišče, kar trije uspešni mednarodni sejmi: sejem orodjarstva "Forma tool", na katerevem so se zbrali orodjarji iz več držav srednje Evrope, sejem Energetike in sejem "Terotech-vzdrževanje". Na največjem med njimi, sejmu energetike, se je na 36 tisoč kvadratnih metrih sejemske površi predstavilo okoli 550 razstavljalcev iz 16 držav.

Mariborčani so vrsto let jadikovali, da nimajo nobenega poštenega sejma, ker jim je bojila "vse najboljše sejme" pobrala Ljubljana. V štajerski metropoli mnogi še do dandanes niso preboleli, da je mednarodni vinski sejem vsako leto v Ljubljani, in ne na Štajerskem, kjer pridelajo največ

TOMAZ KŠELA

V LJUBLJANI ODPRLI AVTOMOBILSKI SALON

LJUBLJANA - Na ljubljanskem sejmu so v petek odprli 17. mednarodno razstavo avtomobilov, motorjev, dodatne opreme in avto-moto športa. Do vključno nedelje, 23. maja, bo na ogled več kot 200 avtomobilov, program sestavnih delov in dodatna oprema vozil, s čimer se bo predstavilo okrog 110 razstavljalcev na 9.000 metrov razstavnih površin. Salon je odprt vsak dan od 10. do 21. ure, vstopina pa znača za odrasle 400 tolarjev, za študente, dijake, upokojence in invalide pa 200 tolarjev.

VSE VEČ BREZPOSELNH

ČRНОМЕЛJ - Na črnomaljskem zavodu za zaposlovanje je bilo prejšnji četrtek prijavljenih 929 iskalcev zaposlitve. Največ brezposelnih, kar 463, je brez poklica in ima le končano osnovno šolo ali še te ne; pockljivo šolo ima 230 iskalcev zaposlitve; s srednjo šolo jih je 120. Prijavljenih je tudi 11 ljudi z višjo in 7 z visoko izobrazbo.

SKLAD ZA POMOČ ŽRTVAM AGRESIJE

LJUBLJANA - V pravkar minulem tednu Rdečega križa je začel delovati tudi Sklad za pomoč otrokom, žrtvam agresije na Slovenijo v letu 1991. Pobudo za ustanovitev sklada je dal minister za obrambo Janez Janša, namen sklada, ki sta ga ustanovila Rdeči križ Slovenije in Iskra Commerce, pa je pomagati otrokom, katerih očetje so padli v desetdnevnini vojni za Slovenijo, pa tudi vdovam in staršem žrtev agresije. Številka žiro računa je 50100-652-25302. A. B.

Končno na vrsti razdrapana cesta Vinica - Stari trg?

S pogovora pri državnem sekretarju za promet

ČRНОМЕЛJ - Zaradi amandmaša poslanske skupine, ki ga je skupščina sprejela, bo letos iz državnega proračuna za posodobitev cest v črnomaljski občini na voljo 154 milijonov tolarjev, sicer bi jih bilo 35 milijonov manj. Iz osnutka je namreč izpadla postavka za začetek urejanja ceste Vinica - Stari trg.

Pred kratkim so bili na pogovorih pri državnem sekretarju za promet Marjan Dvornik črnomaljski župan Martin Jančeković, predsednik izvršnega sveta Tone Horvat in podpredsednik IS Jože Strmec. Seveda je beseda tekla o neresenih cestnih vprašanjih v tej brelokranjski občini. Žnano je, da so najbolj pereče obkolpske ceste, in to Žunči - Preloka ter Vinica - Stari trg. Že lani pa je bilo dogovorjeno vse za preplašitev ceste Črnomelj - Vinica in to delo bo letos opravljeno.

Za cesto Vinica - Stari trg, ki že leta in leta čaka na posodobitev, v občini težko pristajajo na tako etapno gradnjo, po kateri bi bila cesta dokončana še čez več let. Žalostno je, da je (ne)prometnost ceste močan izločilni dejavnik pri odločitvi za posodobitev cest. Če bi tako gleddali pri tej cesti, se lahko od nje kar poslovijo. Promet na tej cesti je namreč majhen, kar ni čudno. Veliko ljudi iz teh krajev se je prav zaradi slabe ceste in splošne odrezanosti in zaostalosti teh krajev že odselilo. Do Starega trga je lepa cesta iz Črnomelja, do Vinice tudi. Vmes so pa vasi in zaselki, na katere je, kot kaže, še bog pozabil: Damelj, Daljne njive, Draga, Gorica, Sinji Vrh, Šperharji, Breg in naprej celo Poljanska dolina. Po osamosvojitvi Slovenije pa ta obkolpska cesta poteka ob sami meji, in to v zelo redko naseljenih krajih. Samo še en razlog več, da se dela res čim prej lotijo. A. B.

12 milijonov tolarjev za dela v KS Semič

Glavno delo vodovod Nestopljava - Starihov Vrh

SEMČ - Semška krajevna skupnost je poleg mestne največje v črnomaljski občini. V 52 naseljih živi okoli 3.700 prebivalcev. Seveda je v tako prostrani krajevni skupnosti s toliko naselij želja in potreb veliko, več kot dejanskih možnosti in dela nikoli ne zmanjka. Zlasti veliko so naredili predlani, in to od asfaltiranja cest in poti do napeljave telefonskega omrežja. Lani so dobili še nekaj asfalta, in sicer na cestah od Rožnega Dola proti občinskim meji pa od Krvavčega Vrha do Metlike ter na cesti Stara gora - Gradnik.

Za letos naj bi zbrali za razna komunalna dela 12 milijonov tolarjev, in to s prispevkvi krajanov, iz občinskega proračuna, iz poračuna lanskega samoprispevka in še od kod. V načrtu je gradnja vodovoda Nestopljava - Starihov Vrh; za asfaltiranje se bodo odločili tam, kjer bodo ljudje pripravljeni prispevati svoj delež; če se bo dalo, bi radi razširili telefonsko omrežje. V načrtu je razširitev pokopališča na Selih pri Semču in ureditev podpornega zidu na pokopališču pri Nestopljavi. To je nasprotno zelo lepo urejeno in vzdrževano pokopališče, za kar gre zaslužna pokopališkemu odboru Kot-Brezje. A. B.

naša anketa

Možato naj se postavi

Potem ko so številni Slovenci, med njimi dosti ljudi z območja širše Dolenjske, zgradili počitniške hišice na Hrvaškem, postaja slovenska soseda vse manj obljubljena dežela za slovenske turiste. To so pred nedavnim na lastni koži občutili na primer Pomurci, ki imajo v Monseni pri Rovinju počitniško naselje. Turistično podjetje v Rovinju je naročilo svojim delavcem, naj vložimo v recepcijo pomurske letovišča, zamenjajo ključavnico in odnesajo ključ. V tamkajšnje počitniške hišice so potem vselili begunci. Hotel, v katerem so pozimi bivali begunci, so Hrvati pripravili za sprejem turistov. Korak, ki ga je naredil Rovinj, je v sreči bolj izjemna kot pravilo. V večini primerov ostajajo razmere glede slovenskih počitniških hišic na Hrvaškem bolj ali manj take, kot so bile, če odstejemo uradne hrvaške sklepe o visokih davkih na slovenske vikende in ugovanja o usodi teh objektov. Vseeno bi se morala Slovenija o teh rečeh že enkrat odkrito pomeniti s sosednjim državo, če ne bi šlo drugače, bi se zatekla tudi k povračilnim ukrepom. Nekateri v Sloveniji so doslej že predlagali, da bi omenjeno hrvaško takso obračunali pri plačilu hrvaškega dolga Sloveniji, vendar iz te pobude tedaj ni bilo nič.

MARJANA PAVLIČ, obrtnica iz Dolenjega Boštanja: "Imamo vikend v Pakoštah pri Vrancem v Jezeru, in ker je v tem delu Hrvaške vojna, ne delujejo tamkajšnji organi oblasti, zato tudi še ni bilo nobenih položnic za plačilo davkov. Mislim pa, da ne bi bilo pošteno, če bi nas preveč stisnili z dajatvami, kajti tam so prej živelii zvečine reweži in še s prihodom takih, ki smo gradili in začeli s turistično potrošnjo, se je domačinom dvignil standard."

NACE HRIBAR, obrtnik iz Trebnjega: "Če bi se uresničile napovedi hrvaških oblasti o obdavljanju počitniških zmogljivosti Slovenec ob Jadranu morju, mislim, da bi bilo po početje odiranje slovenskih državljanov, ki so vlagali v razvoj njihovega turizma. Osebno sicer nimam takih težav. Menim, da neke dajatve država že mora pobrati, ne more pa biti pri tem grabeživa, saj je to kratkovidno početje in dolgoročno slabovo za izvajalce."

KARLO ZRIM, vodja restavracije Pri vodnjaku v Novem mestu: "Večina gostov v Istri je Slovenec, zato je težko razumeti vse to, kar z lastniki hišic v teh krajih počne Hrvali. Brez nas bi imeli prazne lokale in trgovine. Tudi naše podjetje ima počitniške zmogljivosti v Istri in na Lošinju. Za lani smo plačali visoke davke, kako bo letos, se še dogovarjajo. Sam mislim, da bomo težko živeli drug brez drugega, zato si vsaj nagajati ni treba."

MARTA REBA iz Metlike: "Vikend imamo na Krku. Zgradili smo ga še prej, ko smo bili v eni državi in je bilo za vse enako. Sedaj pa naj bi mi iz Slovenije plačali veliko večji davek kot Hrvali, kar po moje ni prav. Saj imajo tudi Hrvali svoje vikende pri nas in naj bi to uredili za vse enako. Najbolj bi bilo, ko bi se na višji ravni dogovorili in da bi se še naprej lepo razumeli. Mi bi vikend lahko prodali, a ga nočemo, ker nam je tam lepo."

MIROSLAV ŠUJICA, upokojeni odvetnik iz Črnomelja: "Vikend imamo v Funtani pri Poreču, kraj je zelo prijeten in ljudje izredni. Odločbe o plačilu davka še nisem dobil. Seveda je vse stvar meddržavnih dogovorov in po dva visoka predstavnika z vsake strani bi to z dobro voljo rešila vsem v prid. Vendar se naj naši kar možata postavijo. Če nič drugega, take stvari med ljudmi povzročajo vznemirjenje, slabovo voljo in napetosti."

MIRKO ŠTAJNER, direktor Počitniške skupnosti Krško: "Mislim, da smo v skupnosti organizirani tako, da se naši lastnini ne bo nič zgodilo. Ker smo fizična oseba, nismo tako podvrženi pritiskom Hrvalov, zato pa nam je že lani zagodila slovenska vlada, ki je dala naše zmogljivosti na razpolago hrvaški vladi. Čeprav so stroški zaradi davkov več kot podvajali, še vedno računamo, da se bo dalo pogovoriti in obojestransko korist."

DADKA KROŠELJ, poslovodja Kozmetike v Brežicah: "Veliko je odvisno od lokalnih oblasti na Hrvaškem in od trenutnih odnosov med državama. Doslej z našo lastnino na otoku Visu nismo imeli težav in upam, da bomo še lahko hodili tja dol. Tamkajšnji ljudje se zavedajo, da živijo od turistov, in tudi sami ne zagovarjajo previških davkov. Vedeti pa moramo, da je na Hrvaškem vojna in da begunci brez vsega težko

Čevljariji slutijo za seboj čevelj

Tovarna obutve dela tudi za tuje kupce, vendar posluje v velikih težavah - Banka je neuradno za stečaj - Direktor J. Praznik: ali ni nekaj v ozadju?

NOVO MESTO - Tovarna obutve Novo mesto ali skrajšano TOB je s proizvodnjo segla prek meja Slovenije. Njeno začitno obutve nosijo tudi Nemci, Avstriji in Italijani, čeprav je na veliko prodajala nekdanji Sovjetski zvezi, ob vsem tem zdaj spet sodeluje kljub nekaterim težavam iz preteklosti tudi s Planiko in na ta način z nemškim Adidasom.

Tovarna obutve Novo mesto se ob tem srečuje z velikimi gospodarskimi težavami. Tisti, ki vedo za probleme te proizvajalke obutve, mrzlično iščejo rešitve, pri čemer pa eni bolj in drugi manj omenjajo tudi vzroke za nastalo stanje in posledice različnih sanacijskih ukrepov. Ljubljanska banka je nekako priporočila vodstvu TOB, naj tovorna sama

predlaga zase stečaj. Jože Praznik, direktor Tovarne obutve Novo mesto, bi pred predlogom za stečaj pričakoval kakšno drugo pomoč ali vsaj svestovanje. V to ga sili namreč sanacijski program, izdelan v TOB. Skladno s tem načrtom je vodstvo tovarne predlagalo banki in drugim upnikom delni odpis nemajnih terjatev, določeno vlaganje v tovarno ali dolgoročni kredit. "Banka ni pokazala prav nikakršne pripravljenosti za sodelovanje z nami. Ker ni soglašala z nobenom od omenjenih možnosti, nam je to zaprlo tudi vrata v pogovorih z drugimi upniki. Ko smo se namreč poskušali o delnem odpisu, vlaganju ali kreditu pogavarjati s temi, so najprej vprašali, kaj nam je odgovorila banka. Kakor hitro so izvedeli za njen stališče, se niso bili več pripravljeni o teh ukrepih pogavarjati z nami," pravi direktor Praznik.

Stečaj, ki naj bi rešil TOB, je zadnje, na kar pominši direktor Jože Praznik. Prepričan je, da tovorne ne bi nihče več ponovno pognal, če bi zdaj zaradi težav ustavili proizvodnjo v njej vsaj za 14 dni. S stečajem bi po njegovem verjetno šlo na zavod za zaposlovjanje vseh 250 zaposlenih.

Geodete čakajo zahtevne naloge, Seminar iz občni zbor do-

lenjskih geodetov - Od čr-

nih gradenj do meje

GABRIJE - Dolensko geodetsko društvo je prejšnji četrtek, 13. maja, pripravilo v Gabriju seminar. Beseda je tekla o izvajaju zakona o urejanju naselij in drugih posegih v prostor, se pravi o črnih gradnjah; druga tema je bila državna meja, pri kateri so udeleženci dobili informacije o geodetskih delih na meji z Italijo, Avstrijo in Madžarsko ter o določitvi meje s Hrvaško. Tretja tema seminarja pa se je nanašala na parcelacijo zemljišč za ceste in vodotoke ter zastopanje družbenih lastnin v teh postopkih.

Geodete čakajo zahtevne naloge, zlasti na področju reševanja črnih gradenj, kjer bo moral geodezija odpravljati posledice nedela in slabega dela drugih služb. Geodeti pričakujajo, da bo zakon zavrl črnograditeljstvo, hkrati pa se bojijo neplodnega administriranja.

Težave, ki naj bi jih torej odpravil stečaj, so prisile malo same od sebe, malce pa jih je - kot je prepričan direktor Praznik - zakuhala tudi pretekel poslovna politika v tovarni. "Prejšnje vodstvo je naivno sprejelo nekaj oddočitev. Tako je kupilo na kredit stroj, ki je tovorno stal 1,5 milijona mark, toda dejansko je vreden samo 300 do 400 tisoč mark," pravi direktor Praznik. Nabava tega stroja

za izdelavo podplatov, ki še danes ni povsem izkoriscen, je TOB finančno precej obremenila. Dodatne težave so nastale, ko je tovarna v preteklosti za nekaj časa povsem prenehala sodelovati s Planiko, se pravilo je nehala delati obutve iz Adidasevega programa. Težak udarec pa je Tovarni obutve zadala tudi nekdanja Sovjetska zveza, ki še do danes ni plačala večje količine preveznih čevljev.

Tovarna dela v razmerah, ki jih odražajo ta dejstva. Naročil ima sicer zadost, vendar ji manjka denarja, malo tudi zaradi kompenzacij, ki so najpogosteje oblika plačevanja obutve, narejene v TOB. Preglavice

• Direktor Jože Praznik razmišlja o odzivih finančnikov in pobudi za stečaj tako: "Banka ni pristala na nobenega od naših predlogov. Z nekaterimi tovarnami, ki so podobne naši, pa banka sodeluje. Ali se za vso to nepopustljivost do nas skriva izdelan scenarij za to, da bi tovorno nekako spravili na kolena in jo olastnini? Ali bi mogoče kdo rad postavil nazaj staro vodstvo tovarne?"

jih dela tudi nerazumevanje Ljubljanske banke, saj mora zdaj material nabavljati in uvažati na podlagi garancij svojih kupcev, namesto v bančnimi garancijami.

M. LUZAR

KJE BODO SPALI ZGODOVINARJI?

NOVO MESTO - Tradicionalno 5. srečanje mladih zgodovinarjev Slovenije bo letos v Novem mestu 10. in 11. junija na osnovni šoli Grm. Iz vseh slovenskih osnovnih šol bo na srečanje prišlo 180 mladih in njihovih mentorjev, ki so pripravili 90 raziskovalnih nalog s področij zgodovine in ekologije. Glavni organizator Zveza prijateljev mladine občine Novo mesto se trudi, da bi v vseh štirih šolah le nekako zagotovila prenoscitev za mlade zgodovinarje tako, kot je v navadi na podobnih srečanjih v drugih slovenskih mestih. Za zdaj je še premalo tistih, ki bi za eno noč sprejeli prijatelja iz drugega slovenskega mesta.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 1. do 12. maja so v novomeški porodnišnici rodile: Sonja Malic iz Karlovca - Danijela, Jožica Krivic iz Češnjice - Matica, Darja Binko iz Podturna - Davida, Jasna Simčič s Preloke - Marka, Lilianna Turk z Mirne - Urbana, Anica Žugelj iz Gor. Dobravice - Majo, Elizabeta Cemčič iz Zaloke - Katja, Alenka Vidmar iz Metlike - Žana, Tatjana Kozole z Senovega - Anjo, Marjeta Kosamč iz Loke - Marka, Anka Mavrič iz Drušč - Gregorja, Tanja Govekar s Senovega - Bena, Stanka Klemenčič iz Dolža - Anjo, Karmen Švalj iz Dol. Brezovice - Janeza, Lilianna Jankovič iz Brezic - Jureta, Stanka Blatnik iz Hinj - Špelo, Andreja Kostrevska iz Hrušice - Roka, Katařina Bevec iz Podturna - Aljaža, Mateja Sebanc iz Trščine - Petra, Mojca Bizjak iz Krškega - Špelo, Majda Tratnik iz Otočca - Saro, Jolanda Kozoglav iz Šentjošta - Jasmino, Albina Hribar iz Trebnjega - Ano, Ivica Gosenc iz Blatnika - Tejo, Mojca Ambrožič iz Gor. Brezovice - Sabino, Marija Sinur iz Gor. Lakinic - Boštana, Ivanka Bučar iz Ostroga - Majo, Marinka Šnelerj iz Gorice - Tino, Velerija Longar iz Stranske vasi - Janija, Marija Šperhar iz Črnomlja - Tomaža, Melita Kovačič iz Brezja - Klemena, Andreja Vidmar iz Gradence - Andreja, Zdenka Veselič iz Črnomlja - Tadeja, Zdenka Saje iz Povrsja - Tilna, Ivanka Starešinčič iz Zilj - Sandro, Bernarda Lavrič iz Budganje vasi - deklica, Marta Ramovš iz Brinje - dečka, Gabrijela Gilha iz Dečje vasi - dečka, Marjeta Repše iz Brine vasi - dečka.

Navzoči dijaki so, če sodimo po besedilu Dragane Trivundže in Primoža Moravca, ugodno ocenili tako predavanje Kneževičeve kot jezikovna tečaja. Posebej so povhalili tudi Krko, ki je v okviru omenjenega projekta o kadrih vse to organizirala.

L.M.

Ključ je v samozavesti

Krkin projekt pridobivanja kadrov - Letos za nadarjene dijake jezikovna tečaja in predavanje

NOVO MESTO - Tovarna zdravil Krka, Novo mesto, je pred časom organizirala za 50 dijakov novomeške gimnazije tečaj nemškega in angleškega jezika. Prejšnji teden je skupina dijakov, udeležencev omenjenega jezikovnega usposabljanja, poslušala še predavanje Ane Nuše Kneževič. Oba jezikovna tečaja in predavanje Kneževičeve sodijo v širši Krkin načrt, po katerem si novomeška tovarna zdravil zagotavlja uspešne delavec. Ta projekt razvoja kadrov pomeni, da Krka načrtno odkrije v dobré učence, jih spremlja v srednji šoli in na univerzit in jih skuša pozneje tudi zaposlit.

Obiskovalci omenjenega predavanja estetke Ane Nuše Kneževič so med drugim slišali vrsto tehnih pripomb o mnogih (ne)zanesljivih podrobnostih v medosebnih in družbenih komunikacij. Kneževičeva se je odločno uprla nekemu, po njem, zmotnemu, a vendar zelo razširjenemu pojmu, ki pa nas usodno določa. "Govorijo, da Slovenci kot na-

rod nismo uspešni zato, ker smo majhni. Ni res, da smo majhni, majhni smo zato, ker nismo samozavestni. Nečesa nas je sram, namesto da bi bili ponosni na vse to, kar imamo," je Kneževičeva položila besedo na srca navzočih gimnazijev, zvečine četrtošolcev.

Predavanje Kneževičeve je izvzeneno v poziv človeški pameti - starševski, vzgojiteljski, učiteljski, otroški, mladostniški, a tudi diplomatski - naj vendarje dopusti vsestransko posameznikovo ustvarjalnost. Naj dopusti individualizem, ki se ga ona naučila spoštvati najprej v Ameriki in pozneje na različnih seminarjih za najboljše menedžerje in druge tovorne ljudi.

Navzoči dijaki so, če sodimo po besedilu Dragane Trivundže in Primoža Moravca, ugodno ocenili tako predavanje Kneževičeve kot jezikovna tečaja. Posebej so povhalili tudi Krko, ki je v okviru omenjenega projekta o kadrih vse to organizirala.

L.M.

IZ NOVEGA MESTA: Andreja Blatnik, Nad mlini 7 - Dejanja, Andreja Plut, Šegova 43 - Alena, Mateja Gorup, Ragovo 20/a - Tejo, Nevenka Duranovič, Slavka Gruma 46 - Nevena, Sonja Lozar, K. Roku 25 - Kristijana.

Čestitamo!

Umrla je čebula Sla po uničevanju

NOVO MESTO - Lepega vrtca, ki ga z neznanim veseljem urejajo varovanci otroškega vrtca Ločna v Novem mestu, ni več. Z obližnja zemlje so ga zbrisali neznan razgrajali, ki so pustili za seboj pravo opustošenje. Zelenjavne grede s čebulo in še s čim drugim, kar raste ta čas, so se spremene v razkopano zemljišče, kakršno puščijo za seboj divji prasiči, potem ko v svoje največje zadovoljstvo preriejo gozdno jaso. Vse, kar so iz določne vrtca v določne takoj zanosno in navdušeni opazovali najmlajši državljanji, se je zlomilo pod "supergam" in pod prsti še neodkritih ljudi. Nekdo pač se je za zabavo znesel nad vrom, torej na majhno njivo.

Nobena rasa ne more napredovati, če ne ugotovi, da je ravno toliko dostojanstva v obdelovanju njiv kot v pisarju pesmi. To je neko rekel ameriški državnik. Uničevalci ločenskega vrtca tega po vsej verjetnosti ne vedo. Sreča bi bila, če bi bili za globoko sporocilo Američanovih besed prikrajšani samo oni, toda zdi se, da zanj ni slišal še kdo drug, na primer starši pogamnih teplalcev zelenjavnih gred, kar je zelo žalostno. Še bolj žalostno je to, da se takojšnje ljudstvo niti v poeziji ne odlikuje bogove koliko.

Spoloh pa ne gre za grede, za čebulo ali za solato in pesmi. Gre za več, gre za razbijščivo in za izkazani nagon po uničevanju vsega, tudi življenja, ki ga predstavlja varovancem vrtca in sicer mlada čebula. Novomeška "superga" zdrobi mlado čebulo, ker to intimno zadovlji lastnika obuvala. Srbski vojaški škornji zdrobi vrat mladega Muslimana, in to iz istega razloga. Med uživaškim znašanjem nad nenevarno čebulo in med uživaškim znašanjem nad človekom in načelu ni razlike. Zakaj bi se sicer svet kralj s tako neznanico lahko?

MARTIN LUZAR

FUTURO-AVANTGARDISTIČNI ŠPEKTAKEL NA LOKI

NOVO MESTO - Oddelek za spektakelske umetnosti iz Novomeškega mesta in GIP Pionir vabita na futuro-avantgardistični špektakel Priglasje na gori Eiger, ki ga bodo izvajali artisti Oddelka za spektakelske umetnosti na Loki v petek, 21. in soboto 22. maja, ob 20.30. Vstopnice lahko rezervirat pri Kompasu, Novi trg 6, v Novem mestu ali po telefonu: (068) 21-333 ali 32-404 od 9. do 16. ure. Vstopnice bodo naprodaj tudi v študentskem servisu, Novi trg 6, v Novem mestu.

DELOVNO FARMACEVTSKO DRUŠTVO

Farmacevtsko društvo oz. njegova podružnica za Dolenjsko, ki deluje v Krki, je imela pred kratkim občni zbor. Na seji Dolenjske podružnice farmacevtskega društva so za novoletna predsednika izvolili Miha Florjančiča in se za dveletno vodenje zahvalili Meti Papež. Pod njenim vodenjem je podružnica organizirala 16 srečanj: to so bila predvsem strokovna predavanja, vsa zelo dobro obiskana, ki so jih popestili z družbenimi srečanji in ogledom dveh strokovnih sejmov v tujini. Dolenjska podružnica Slovenskega farmacevtskega društva je bila ustavljena na koncu šestdesetih let in šteje danes 245 članov: tretjina jih dela v lekarnah, zdravstvenih domovih in bolnišnicah, ostali so v Krki. (Iz Utripa Krke 2/93)

IZLET NA PEKO

NOVO MESTO - Planinsko društvo vabi v soboto, 5. junija, na enodnevni izlet na Peko. Odhod avtobusa z avtobusne postaje v Novem mestu bo ob 5. uri, cena izleta pa je 1000 tolarjev. Izlet bosta vodila Rudni in Rozi Skube, prijavite pa se lahko na telefona 21-446 in 23-862. Vabljeni!

Ena gospa je rekla, da bo odslej nosila v torbici periskop. Prav ji bo prišel v nekaterih krizičih, da bo gledala prek različnih obvestilnih tabel. Te so ponokod postavljene tako nerodno, da se zaradi njih težko vidi, če je cesta prosta.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 22. maja, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Dolenjska, Market, Ljubljanska
- od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
- od 7. do 20. ure: market Saša, K. Roku 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 7. do 19.30: trgovina Vita, Šmihel
- od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 7. do 20. ure: samoposredba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče
- od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru
- Šentjernej: od 7. do 17. ure: Dolenjska, Market
- Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Prodajalna Rog
- Žužemberk: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Samoposredba
- Straža: od 7. do 17. ure: Dolenjska, Market
- V nedeljo, 23. maja, bodo odprte naslednje prodajalne živil:
- Novo mesto: od 8. do 11. ure: M-KZ Krka, Prodajalna, Glavni trg 4
- od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
- od 8. do 13. ure: market Saša, K. Roku 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 7. do 19.30: trgovina Vita, Šmihel
- od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: samoposredba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče
- od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru

KONFERENCA NA VIŠJI RAVNI - Učitelji novomeške srednje tehnične gradbene šole so prejšnji petek popoldne imeli za konferenco na "višji ravni". Za to priložnost so namreč dobili prostor v Pionirjevem domu na Gorjancih, kjer so se lahko v miru posvetili šolskim vprašanjem. Po končani konferenci pa so si pripravili piknik. Take priložnosti, da se zborejo vsi in da to traja dalj kot šolski odmor, so pri šolnikih red

KAZNI - Črnomalci se pritožujejo, da so njihovi policisti preveč vneti pri zatikanju listov na nepravilno parkirane avtomobile. Pravijo, da je tako in tako v Črnomlju vsepoposod prepovedano parkirati, tam, kjer je slučajno dovoljeno, pa ni nikoli prostora. Če bi policisti ravnali povsem dosledno, bi morali kaznovati vsak dostavni avto, ki pripelje robo za trgovine ob Cesti Staneta Rozmana. Slišati je bilo tudi tak predlog: podrimo kakšno staro hišo, da ne bo delala sramote in bo več prostora za parkiranje. Pred leti so se že proslavili z rušenjem Kotičevega gradu.

OROŽJE - Delegata na zadnji seji občinske skupščine je zanimalo, kdo lahko ljudem, ki niso slovenski državljanji, da dovoljenje za posest orožja. Dal je vedeti, da je takih kar nekaj v Črnomlju. Odgovor je sledil kar na seji: takega dovoljenja ljudem pač ni mogoč izdati, torej imajo ti ljudje orožje "na črno". Morda pa, reže, nosijo orožje zato, ker jih domorodci ogrožajo s svojim agresivnim nenošenjem orožja...

NASMEH - Od predvolilnih obljub, ki so jih stranke veliko želele trosile volicem, imamo danes bore malo. Eden takih mega plakatov je do danes ostal na pročelju ene najbolj zanemarjenih hiš v Črnomlju. Plakat, ki obljublja, da bo stranka vrnila Sloveniji nasmeh, se po podobi prav dobro sklada z okoljem, v katerem visi. Nasmeh že, ampak kisel...

RAZŠIRITEV POKOPALIŠČA V VINICI

VINICA - Že lani so nameravali razširiti pokopalnišče v Vinici, vendar zaradi zamude pri izdaji potrebnih dokumentacijega tega niso mogli opraviti. Sedaj že imajo lokacijsko dovoljenje. Krajevna skupnost ima za to delo še od samopripravka nekaj denarja, bo pa treba še zbirati. Na viniškem pokopalnišču pokopavajo umrle iz 16 vasi, sicer pa je v tej prostrani krajevni skupnosti, ki šteje 2.300 prebivalcev, kar 7 pokopalnišč.

Trebanjske iveri

ROŽE - V občinski knjižnici v Trebnjem so zelo veseli slehernega obiskovalca, ljubitelja knjižnih zakladov. Mednje verjetno ne spada tisti, ki si je dovolil odnesti bršljinke. Te so knjižničarke posadile, da bi rože polepšale okolje knjižnice. Baje ukradene rože najbolje uspevajo. Da pa bi bila mera potrežljivosti in dobrega okusa polna, je letos dobiti noge celo korito z rožami vred! Lani petunije, letos bršljinke in korito - le kaj bo na sprednu neznanih kraljicev prihodnje leto?

ZASLEPLJENOST? - Če vodstvu Toma godi, ker je izid ankete o razmišljajih zaposlenih, kam bi vložili lastniški certifikat, zelo ugoden zanj (saj so delavci večinoma pokazali, da zaupajo podjetju), nikakor ne morejo biti zadovoljni z rezultatom v cnoti Konfekcija. Le 39 konfekcionark je izpolnilo anketo in komaj petina jih je bila za to, da bi lastniški certifikat zamenjale za bone. Direktor Janez Dule in njegovi sodelavci upajajo le, da bo tudi vodstvo sindikata Toma "spoznalo vsebine zahtev in prizadevanje večine zaposlenih, to tudi podprlo, ne pa se naprej verjelo lažem in provokacijam iz vrst, ki so jih zaslepili kvazi lastnik". Je mar na pomolu vojna med vodstvom sindikata in direktorjem Dulcem, ki ga sindikat, vsaj po izjavah predsednica Vande Bracko sodeč, v sedanjih zapletih razmerah nikakor ne hotel začeti? Sindikalisti so še zmeraj prepričani, da je za njimi večina delavcev, njihovih članov. Dule ne dvomi o pravilnosti svojih poslovnih odločitev, četudi te dostikrat niso priljubljene med delavci. Se bo merjenje moči končalo do izbruhu sovražnosti?

MASLO - Na Račjem selu pravijo, da je bilo zaprtje tovarne IGK predvsem maslo tedanjega župana. Zato bi to maslo lahko imelo ime.

IZ NAŠIH OBČIN

Belt Livar je treba še utrditi

Programiran stečaj Belt-a - V novi firmi bo okoli 400 zaposlenih - Ljudje si od pretresov še niso povsem opomogli - Huda konkurenca - Kaj pravi direktor Miroslav Rožman

ČRNOMELJ - Nekdaj velika črnomaljska firma Belt, ki je zaposlovala tudi 1.200 ljudi, je pred časom zaradi znanih vzrokov zašla v izredno hude težave. Tako kot še nekatere druge črnomaljske firme v podobnih težavah, so edino vredni videli v republiškem skladu za razvoj. Da bi rešili program, so ustavili novo firmo Belt Livar, kar je bil v bistvu programiran stečaj Belt-a.

Od nekdanjih 1.200 in zadnjih 800 je v Beltu Livarju ostalo 353 zaposlenih. "V kratkem računamo, da bo v obratu strojna oprema, ki bo hči Belta Livarja, in v invalidski delavnici dobil delo kakih 50 ljudi," pravi direktor Belt Livarja Miroslav Rožman. Ostalih 400 dobiva sedaj plačo od ministrstva za delo, potem jih čaka zavod za zaposlovanje. Kakih 60 od teh naj bi jih še letos dobil delo v sosednjem Danfossu, približno 80 jih je s hrvaške strani in jim bo poteklo dovoljenje, kakih 50 si jih bo uredilo samozaposlitve, zato računava, da jih bo na zavodu za zaposlovanje ostalo približno 100.

"Za sedanji program in obseg

proizvodnje to število zaposlenih zastonje," pravi Rožman. "Belt Livar sedaj ne postavlja z izgubo, vendar to, kar delamo in kolikor zaslužimo, ni dovolj za razvoj, povsem nespametno pa bi bilo pričakovati, da bi lahko še vracali stare Beltovne dolbove." Nova firma stalno išče nove posle, v glavnem pa delajo odlitke za avtomobilsko industrijo, in to za naročnike v Nemčiji, Italiji, Avstriji, Sloveniji in na Hrvaskem. "Skupščina prodreti tudi na druga področja, ne samo na velikoserijske odlitke, tam, kjer so serije manjše, kjer je potrebno več znanja in vajarjev, ki so tudi cene višje." V Beltu Livarju so po prepričanju novega direktorja sposobni tega in še česa, vendar si, kot

pravi, po vseh velikih pretresih ljudje še niso povsem opomogli, še niso prišli k sebi, so še nekoliko "grogii", kot bi se reklo v boksarskem žargonu. "Potreben je vlti pravo dozo optimizma, da bodo spet našli potrebno motivacijo. Sedaj prav zaradi pomanjkanja tega, da je kakovostno in uspešno delo potrebnih elementov kakovost naših izdelkov preveč niha. Skratka: prva in najpomembnejša naloga je firmo stabilizirati ter poiskati dodatne programe."

Pri svojem delu se srečujejo z veliko konkurenco iz Vzhodne Evrope in po napovedih poznavalec najhujši val še prihaja. "Vendar se nimamo kaj izmikati, Slovenija je za nas premajhna in tako ali drugače si bomo moral delo iskati v tujini, kjer je konkurenca velika in neizprosna."

A. BARTELJ

IZ NAŠIH OBČIN

Prenovljen gasilski muzej v Metliki

Prikaz razvoja gasilstva na Slovenskem

METLICA - V okviru Vinske vigradi bodo v soboto, 22. maja, ob 11. uri v Metliki slovensko odprti nove in prenovljene zbirke Slovenskega gasilskega muzeja. Ta muzej je Metliki od leta 1969, ko je dobil prostore v pritličju gradu, v katerem sicer domuje Belokranjski muzej. Leta 1985 so za gasilski muzej ob gradu dozidali paviljon, pred dvema letoma pa je metliška občina podarila Gasilski zvezni Slovenije za potrebe muzeja stavbo bivšega kina, ki se tako rekoč drži, gradu.

"Stavbo je Gasilska zveza Slovenije povsem prenovila in, za to po celi Sloveniji izpeljala akcijo zbiranja denarja pod gesлом: Najmanj 10 tolarjev za naš gasilski muzej. Denar za obnovo so prispevali tudi sponzorji," je povedala kustodinja Gasilskega muzeja Marjetka Balkovec.

Obnovili so stavbo in nabavili novo opremo, hkrati z obnovo stavbe pa so potekale tudi priprave na vsebinsko preuredjitev muzeja. S tem sta se največ ukvarjala dr. Branko Božič, dolgoletni predsednik Gasilske zveze Slovenije in izvrstni poznavalec gasilstva na Slovenskem, ter kustodinja Balkovec ob pomoči komisije za zgodovino požarnega varstva pri Gasilski zvezi Slovenije. "Poslej bo naš muzej bolj pregleden in nazoren in bo prikazal celoten razvoj gasilske organizacije na Slovenskem, tudi njen družbeni in splošen družbeni položaj v naši družbi. V muzeju bo tudi video kotiček," pravi Balkovec.

V prostorih metliškega gradu je prikazan razvoj gasilstva na Slovenskem do 1. svetovne vojne, v novih prostorih, kjer bo tudi sedež muzeja, pa po njej. V prenovljeni stavbi so uredili tudi prikaz gasilstva po posameznih območjih.

A. B.

SREČANJE ODBOROV SKD IZ OBMEJNICH OBČIN

ČRNOMELJ - V četrtek, 3. junija, bo v Črnomlju srečanje občinskih odborov slovenskih krščanskih demokratov iz obmejnih občin. Pripravljajo namreč problemsko konferenco o težavah obmejnih območij. Na problemsko konferenco so povabili 32 območnih odborov SKD iz vseh slovenskih obmejnih občin in večina je že napovedala svoj prihod v Črnomelj. Problemko konferenco, ki bo potekala v dvorani črnomaljskega obretnega doma, pripravljajo na pobudo belokranjskega regionalnega odbora SKD. Pobudo za tako srečanje so Belokranjci sprožili zaradi potrebe po večji pozornosti do obmejnih območij, ki so v večini, še posebej pa tista ob hrvaski meji, tudi demografsko ogrožena.

A. B.

V Tomu po malem tudi "čarajo"

Janezu Dulcu in njegovi ekipi je uspelo denar, ki ga je Adria Caravan nakazala na stari žiro račun Toma, speljati do dobaviteljev - Od SDK Tom zahteva povrnitev škode

MIRNA - Vodstvo Tovarne opreme Mirna na čelu z "odstavljenim" direktorjem Janezom Dulcem je pretekli teden zaradi ponovnega neplačevanja novomeške Adria Caravane (AC) zaustavilo proizvodnjo za svojo "mačeho." Tako namreč že imenujejo v Tomu AC zaradi njenega obnašanja in ukrepov zoper neposlušno "hčer" - Tom.

Ko so zapadle terjatve narasle na 53,5 milijona tolarjev, je AC pretekli četrtek sprva prijetno presenetila, ko je plačala kar polovico svojih zapadlih obveznosti, v Tomu pa so bili skoraj v isti senci kislih obrazov, ko so ugotovili, da je AC nakazala denar na žiro račun, kjer sta podpisnika delavca AC, ki ju je vasilio vodstvo AC in nista zaposlena v Tomu. Mimogrede: v.d. direktorice Toma Murnova naj bi po neuradnih virih celo že odstopila. Bivše in sedanje vodstvo Toma, če tako poimenujemo Dulčeve ekipo, je navkljub vsem polemenom, ki mu jih mečajo pod kolena Novomeščani, dejansko alfa in omega v 341-članskem kolektivu. Da so Dule, njegov pomočnik Bruno Gričar in sodelavci sposobno, podjetno moštvo, jim

priznavajo tudi drugi gospodarstveniki in jih cenijo tudi v zbornici.

Pretkanost so Dulčevi ljudje pokazali tudi ob zadnjem nakazilu AC, ko so denar Toma naglo spravili pod svojo kontrole in ga porabili za poplačilo obveznosti do dobaviteljev. Kljub vsej iznajdljivosti pa zahteva tako "čaranje" obilo energije, ki bi jo lahko koristile porabili za druge, predvsem razvojne naloge. Dule in njegovi se zmanjšajoči lastniški certifikate, ki bi jih vložili v nakup Toma bivši zaposleni in upokojenci, bi lahko prišli do 40 odst. vrednosti, kot so predvideli ob javni obravnavi predloga za obliko odkupa Tomovega premoženja.

venjeni in najavili še zahtevo po povrnitvi povzročene škode.

P. P.

MINISTER NA VESELICI

ZILJE - V Ziljah se pripravljajo na asfaltiranje poti do pokopališča. Največ denarja za to so prispevali vaščani sami, le za asfalt bo nekaj malega primaknila KS Vinica. Da bi zbrali še kaj denarja, bodo priredili veselico, na kateri pričakujejo tudi ministra Umeka.

ZA NAJLEPŠE UREJENO VAS

ČRNOMELJ - Črnomaljska podružnica Slovenske ljudske stranke - Kmečke zvezne razpisuje natečaj za najlepše urejeno vas v črnomaljski občini. V prvih dneh prihodnjega meseca bo komisija v sestavi kipar Jožko Vrščaj, biologinja Mira Ivanovič, pravnik Pucelj in agronom Greta Avguštin obiskala vasi in odločila, katera je najlepše urejena. Pozivamo predsednike vaških občin, naj poskrbijo za lepih videz v urejenost vasi, saj tečejo ta prizadevanja v sklopu Jurjevanja v Črnomlju.

Denar tudi za grad Trebnje in Škrljevo

TREBNJE - Na trebanjski občini so imeli kar trikrat v hiši inšpekcijo novomeške Službe družbenega knjigovodstva zaradi porabe denarja od kupnin stanovanj. Inšpektorji niso odkrili nič presunljivega oz. da bi Trebanjci nenamensko porabili stanovanjski denar. Pri strogem namenju pa so vse bivalce občine, ki niso imeli kar trikrat v hiši inšpekcijo novomeške Službe družbenega knjigovodstva zaradi porabe denarja od kupnin stanovanj. Inšpektorji niso odkrili nič presunljivega oz. da bi Trebanjci nenamensko porabili stanovanjski denar. Pri strogem namenju pa so vse bivalce občine, ki niso imeli kar trikrat v hiši inšpekcijo novomeške Službe družbenega knjigovodstva zaradi porabe denarja od kupnin stanovanj. Inšpektorji niso odkrili nič presunljivega oz. da bi Trebanjci nenamensko porabili stanovanjski denar. Pri strogem namenju pa so vse bivalce občine, ki niso imeli kar trikrat v hiši inšpekcijo novomeške Službe družbenega knjigovodstva zaradi porabe denarja od kupnin stanovanj. Inšpektorji niso odkrili nič presunljivega oz. da bi Trebanjci nenamensko porabili stanovanjski denar. Pri strogem namenju pa so vse bivalce občine, ki niso imeli kar trikrat v hiši inšpekcijo novomeške Službe družbenega knjigovodstva zaradi porabe denarja od kupnin stanovanj. Inšpektorji niso odkrili nič presunljivega oz. da bi Trebanjci nenamensko porabili stanovanjski denar. Pri strogem namenju pa so vse bivalce občine, ki niso imeli kar trikrat v hiši inšpekcijo novomeške Službe družbenega knjigovodstva zaradi porabe denarja od kupnin stanovanj. Inšpektorji niso odkrili nič presunljivega oz. da bi Trebanjci nenamensko porabili stanovanjski denar. Pri strogem namenju pa so vse bivalce občine, ki niso imeli kar trikrat v hiši inšpekcijo novomeške Službe družbenega knjigovodstva zaradi porabe denarja od kupnin stanovanj. Inšpektorji niso odkrili nič presunljivega oz. da bi Trebanjci nenamensko porabili stanovanjski denar. Pri strogem namenju pa so vse bivalce občine, ki niso imeli kar trikrat v hiši inšpekcijo novomeške Službe družbenega knjigovodstva zaradi porabe denarja od kupnin stanovanj. Inšpektorji niso odkrili nič presunljivega oz. da bi Trebanjci nenamensko porabili stanovanjski denar. Pri strogem namenju pa so vse bivalce občine, ki niso imeli kar trikrat v hiši inšpekcijo novomeške Službe družbenega knjigovodstva zaradi porabe denarja od kupnin stanovanj. Inšpektorji niso odkrili nič presunljivega oz. da bi Trebanjci nenamensko porabili stanovanjski denar. Pri strogem namenju pa so vse bivalce občine, ki niso imeli kar trikrat v hiši inšpekcijo novomeške Službe družbenega knjigovodstva zaradi porabe denarja od kupnin stanovanj. Inšpektorji niso odkrili nič presunljivega oz. da bi Trebanjci nenamensko porabili stanovanjski denar. Pri strogem namenju pa so vse bivalce občine, ki niso imeli kar trikrat v hiši inšpekcijo novomeške Službe družbenega knjigovodstva zaradi porabe denarja od kupnin stanovanj. Inšpektorji niso odkrili nič presunljivega oz. da bi Trebanjci nenamensko porabili stanovanjski denar. Pri strogem namenju pa so vse bivalce občine, ki niso imeli kar trikrat v hiši inšpekcijo novomeške Službe družbenega knjigovodstva zaradi porabe denarja od kupnin stanovanj. Inšpektorji niso odkrili nič presunljivega oz. da bi Trebanjci nenamensko porabili stanovanjski denar. Pri strogem namenju pa so vse bivalce občine, ki niso imeli kar trikrat v hiši inšpekcijo novomeške Službe družbenega knjigovodstva zaradi porabe denarja od kupnin stanovanj. Inšpektorji niso odkrili nič presunljivega oz. da bi Trebanjci nenamensko porabili stanovanjski denar. Pri strogem namenju pa so vse bivalce občine, ki niso imeli kar trikrat v hiši inšpekcijo novomeške Službe družbenega knjigovodstva zaradi porabe denarja od kupnin stanovanj. Inšpektorji niso odkrili nič presunljivega oz. da bi Trebanjci nenamensko porabili stanovanjski denar. Pri strogem namenju pa so vse bivalce občine, ki niso imeli kar trikrat v hiši inšpekcijo novomeške Službe družbenega knjigovodstva zaradi porabe denarja od kupnin stanovanj. Inšpektorji niso odkrili nič presunljivega oz. da bi Trebanjci nenamensko porabili stanovanjski denar. Pri strogem namenju pa so vse bivalce občine, ki n

Alkohol še vedno glavni krivec

Prometna varnost na naših cestah se je letos v primerjavi z enakim lanskim obdobjem poslabšala - Če bi uporabljali varnostne pasove in čelade bi bile poškodbe manjše

NOVO MESTO, KRŠKO - Tako na Dolenjskem kot tudi v Posavju se je prometna varnost v letošnjih prvih treh mesecih v primerjavi z istim lanskim obdobjem zelo poslabšala. V Posavju so letos obravnavali kar 66 odst. več prometnih nesreč kot lani, v Novem mestu pa je bilo za 17 odst. več prometnih negrod s smrtnim izidom in telesnimi poškodbami. Med najpogosteje vzroke za nezgode je vožnja pod vplivom alkohola, neprimerna hitrost, izsiljevanje prednosti, stran vožnje.

Na območju UNZ Novo mesto so v prvih treh mesecih obravnavali 55 prometnih negrod, kar je za 17 odst. več kot v istem lanskem obdobju, od tega je bilo 5 prometnih negrod s smrtnim izidom, prav tako kot lani in 50 prometnih negrod s telesnimi poškodbami, medtem ko so jih lani zabeležili 42. V Posavju so v letošnjih prvih treh mesecih

izgubile življenje 3 osebe, lani 5, obravnavali pa so več telesno poškodovanih (43) kot lani (32). Posavski policisti ugotavljajo, da bi bilo manj poškodovanih, če bi vozniki uporabljali varnostne pasove in čelade.

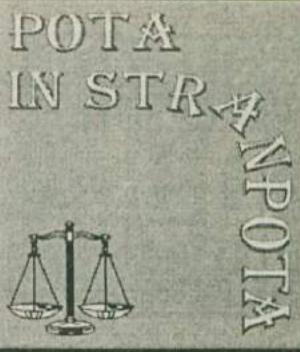
Na območju UNZ Novo mesto se je največ prometnih negrod pripetilo v naseljih (32), od tega 2 s smrtnim izidom. Na magistralnih cestah se je pripeljalo 24 prometnih negrod, od tega 3 s smrtnim izidom, ter 43 na regionalnih in lokalnih cestah. V Posavju je do prometnih nesreč prihaljalo predvsem na magistralnih in regionalnih cestah, medtem ko so na lokalnih cestah obravnavali 14 odst. manj nesreč kot v enakem lanskem obdobju. Največ prometnih negrod so povzročili vozniki osebnih avtomobilov. Policija je pri kontroli prometa posvečala pozornost tistim prekrškom, ki so najpogosteji vzrok prometnih negrod. Tako so kontrolirali hitrost, vožnjo pod vpli-

vom alkohola, izsiljevanje prednosti ter druge prekrške, ki vplivajo na prometno varnost. Policija je v tem obdobju dala 2294 predlogov sodniku za prekrške, kar je za 13 odst. več kot lani. Na območju UNZ Novo mesto je bilo denarno kaznovanih 4051 udeležencev zaradi prekršitev dovoljene hitrosti in neuporabe varnostnega pasu. Na

● V prvem trimesecu letos je policija na območju UNZ Novo mesto ugotavljala prisotnost alkohola pri voznikih motornih vozil. Zaradi vožnje pod vplivom alkohola je bilo odvzetih 351 voznih dovoljenj, kar je za 4 odst. manj kot v enakem lanskem obdobju. Zaradi odklonitve preizkusa pa je bilo odvzetih 169 voznih dovoljenj, kar je za 196 odst. več kot v enakem obdobju lani.

območju UNZ Krško pa so policijske postaje dale 27 ovadb temeljnemu javnemu tožilcu in evidentirale 144 manjših prometnih nesreč.

J. DORNIŽ

dežurni poročajo

ODNEsla TORBICO Z DOKUMENTI - 11. maja je J. F. v bližini Hudejskih njiv za trenutek pustila odklenjen osebni avto. Storilec je ta trenutek izkoristil in s sedeža ukradel žensko torbico z dokumenti, dvema denarnicama, denarjem in rokavicami. Oškodoval jo je za 30.000 tolarjev.

UKRADEL MOŠKO GORSKO KOLO - 11. maja je neznan storilec na železniški postaji na Mirni izpred zgradbe ukradel moško gorsko kolo, ki ga lastnik ni imel zaklenjenega. Lastnika M. V. je oškodoval za okrog 20.000 tolarjev.

POTREBOVAL JE LE CIGARETE - 17. maja je neznan storilec v Črnomlju na Trgu svobode razbil okno kioska, last Tobačne tovarne Ljubljana ter ukradel nekaj cigaret. Omenjeno podjetje je oškodovalo za več kot 3.000 tolarjev.

VLOMILI SO V HIŠO

BREŽICE - 11. maja so Robi P., Marjan K. in Igor V., vsi trije iz Brežic, vlomlili v stanovanjsko hišo Ivana Galiča, prav tako iz Brežic. S sabo so odnesli video kamero, fotoaparat in več drugih tehničnih predmetov v vrednosti 250.000 tolarjev. Ko so odhajali, so jih na cesti zatolili brežiški policiisti.

NAŠLI UKRADENI AVTO

BREŽICE - 11. maja so brežiški policisti v Brežicah našli osebni avtomobil znamke Audi z registrsko številko ZG 863 - 1Z. Vozilo je bilo ukradenno na Hrvščem. Še isti dan so vrnili lastniku.

Poškodovana, ker nista nosila čelade

Nepravilno zavijanje in prehitra voznja

KRŠKO - 12. maja ob 15.10 se je na Cesti 4. julija v Krškem zgodila prometna nezgoda zaradi nepravilnega zavijanja v desno voznice osebnega avtomobila. Po lokalni cesti je iz smeri Sotolskega proti Krškemu peljala 32-letna Ana Marija Capl iz Krškega. Ko se je pripeljala na Cesto 4. julija, je pri gostilni Kužnik dohitela voznika kolesa z motorjem 13-letnega Vladimira Bartuliča iz Sremčice pri Krškem, pravilno ga je prehitela in takoj nato zmanjšala hitrost ter nenadoma zavila v desno na stransko cesto. V temen tremeku je voznik motorja močno trčil v zadnji del osebnega avtomobila in padel na pločnik, kjer je bležal. Zaradi udarca je dobil pretres možganov, zlom lobanje, levega kolka in zlom podlaktne kosti leve roke. Poškodbe glave bi bile verjetno manjše, če bi voznik uporabil varnostno čelado. Odpeljali so ga v brežiško bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju.

Hujša prometna nesreča se je zgodila tudi 15. maja ob 12.50 na lokalni cesti Krško - Trška gora zaradi neprimerne hitrosti in verjetno vožnje pod vplivom alkohola voznika kolesa z motorjem, 35-letnega Jožeta Rihtarja. Jože je peljal iz smeri Trške gore proti Krškemu. Ko je pripeljal v blagi spust v levem nepreglednem ovinku, ga je zaradi neprimerne hitrosti in vrejetno vožnje pod vplivom alkohola zaneslo najprej proti desni bankini, nakar je podrsal z desno stranjo ščitnika za noge po asfaltu in tako drsel 2,20 m, padel na desno stran krmila, nato pa še drsel po vozišču na nasprotni vozni pas, kjer je z glavo udaril ob asfalt in tam bležal. Dobil je hud pretres možganov. Odpeljali so ga na zdravljenje v brežiško bolnišnico. Tudi Jože Rihtar pri vožnji ni uporabil varnostne čelade.

J. D.

● Pravijo, da smo, ko zunaj pritisnevo vrčina, tudi ljude bolj razdražljivi. Vendar vrčina le ne more biti kriva za vse. Kaj je bilo vzrok pretepu v Šentjerneju, se še ne ve. 21-letni A. R. iz Grobelj je namreč utemeljeno osumljen, da je 9. maja pred lokalom Bacardi v Šentjerneju pretepel D. Š. iz Šentjernej. To pa očitno ni bilo prvič, saj so policisti zoper osumljenca napisali že več kazenskih ovadb zaradi nasilnega obnašanja.

● Neznan storilec, ki je v času med 10. in 16. majem vlomlil v bio hišo, katere lastnik je GIP Pionir iz Novega mesta, ni odnesel ničesar, čeprav je bilo v hiši veliko vrednejših stvari.

Pregledal je vsebino po omrah in raztresel po tleh kavo, očitno pa tiste, kar je iskal, ni našel.

● Svoje pa je našel in odnesel neznan storilec, ki je 12. maja vlomlil v še nedograjeno stanovanjsko hišo Ivana Minariča iz Lončarjevega Dola pri Sevnici. S sabo je odnesel radiotor, dva lesteneca in še nekaj manjših stvari, skupaj vrednih 60.000 tolarjev.

KRONIKA NESREC

ZAPELJAL NA LEVO STRAN - 4. maja ob 21.25 je 38-letni Dušan Ivanušič iz Vrčic pri Semiču vozil osebni avto Clio 12, last podjetja Revoz, od Novega mesta proti Straži.

Ko je pripeljal v Srebričah v desni pregledni ovink, je zapeljal na levo stran ceste, tedaj pa je iz nasprotni smeri pripeljala voznica osebnega avtomobila Jugo 45A, 22-letna Ksenija Bučar iz Straže. Ivanušič je s sprednjim delom vozila trčil v osebni avto Bučarjeve, peljal še nekaj metrov po levi strani, nato pa izven ceste trčil v smreko. Pri nezgodi sta se hudo poškodovala voznik in voznica, sponnik Bučarjeve, 26-letni Andrej Bu-

kovec iz Vavte vasi, pa se je lažje poškodoval. Vse so odpeljali v novomeško bolnišnico. Škode je za okrog 600.000 tolarjev.

ZBILA KOLESARJA - 14. maja ob 19.35 je 41-letna Olga Žonta z Mirne vozila osebni avto R-19 v Mokronugu proti Gorenjem Laknicam. Ko je pripeljala v oster, nepregleden, desni ovinek po desnem vozнем pasu, sta v tem trenutku nasproti pripeljala dva kolesarja. Vožnica je zavila še bolj v desno, vendar je kolesar, 6-letni Denis Sluga iz Mokronoga, vseeno zadel v prvi odbijač in prek pokrova motorja padel na bankino, kjer je bležal hudo poškodovan. Zdravi se v novomeški bolnišnici.

Najsodobnejša črpalka

V Črnomlju jo je odprl Petrol - Tudi polnilnica za razvoz kurilnega olja - Staro bojo prenovili

ČRNOMELJ - Prejšnji torek so v Kočevju pri Črnomlju odprli novo Petrolovo bencinsko črpalko. Pri tej drugi črnomaljski črpalki gre za najsodobnejši objekt te vrste v Sloveniji. Graditi so jo začeli lani jeseni, gradbena dela je zelo korektno opravil črnomaljski Betograd. Vsa stvar je stala več kot 2 milijona mark.

"Gre res za najsodobnejšo črpalko, na katero vodijo trije parsovi; imamo 17 iztakalnih mest oz. pip, vse je pripravljeno tudi za samopoštreno natakanje goriva in lahko takoj preideemo na ta način," je povedal poslovodja Bogomir Hudak. Na tej veliki črpalki imajo tudi polnilnico za razvoz kurilnega olja, v prostorni in dobro založeni trgovini pa je več kot 900 artiklov, od cigaret, pijače in kozmetike do olj, maziv, pnevmatič in še marsičesa drugega. "Toliko je vsega, da pogrešamo večje skladische," pravi Hudak, ki se na svoj posel spozna, saj je bil 18 let poslovodja na črpalki na Vinici, še prej pa 7 let prodajalec na črnomaljski črpalki.

Sedaj je na črpalki zaposlenih pet ljudi, računajo pa, da jih bo, ko se bo stvar povsem utekla,

sedem. "Prve dni se ljudje še niso navdili in še ni prav veliko strank, jih je pa vsak dan več. Tisti, ki pridejo, pa pravijo, da takih črpalk tudi v Nemčiji ni veliko." Promet se bo precej povečal, ko bodo črpalko v mestu zaprli za tovorni promet, kajti tam je stiska s prostorom. Staro črpalko v Črnomlju namerava Petrol prihodnje leto prenoviti.

A. B.

NOVA ČRPALKA - Prve dni po otvoritvi je nova črnomaljska bencinska črpalka, najsodobnejša v Sloveniji, bolj samevala. Računajo pa, da se bodo ljudje kmalu navdili, zlasti pa se bo promet povečal, ko bodo črpalko v mestu zaprli za tovorni promet. (Foto: A. B.)

PRVO SREČANJE JE BILO TUDI NA OTOČCU - Prvo srečanje društva slovenskih sodnikov je bilo v začetku sedemdesetih let na Otočcu in že takrat so se sodniki med sabo povezali, da bi bili uspešnejši v svojih zahtevah. Na letošnjem srečanju sodnikov, ki je bilo zopet na Otočcu in o katerem pišemo na 1. strani, so dejali, da se kljub temu, da so bili z novo ustawo postavljeni trdni temelji za neodvisno in demokratično sodstvo, dogaja, da njihovo delo opravljajo komisije državnega zborna, na sodstvo pa letojo kritike, da v zvezi z aferami ničesar ne ukrene. (Foto: J. Dorniž)

KDAJ BODO VARNI PEŠCI? - Približno 9 mesecev je bil starodavni most čez Mirno iz 18. stoletja, potem ko je tovornjak podrl del ograje, v tako žalostnem stanju (na posnetku). Vodstvo mirenske krajne skupnosti je zmanj moledovalo pri cestarjih, naj vendarje popravilo most, ker so se ti bali, da ne bi naredili kaj narobe in bi jih potem okrakli odgovorno iz spomeniškega varstva. Pretekli petek sta se zidari iz novomeškega cestega podjetja le lotila popravila in malo pokrpačila tudi nasprotno ograjo. Z Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto pa KS Mirna še vedno zmanj pričakuje vsaj kakšno smernico, če že ne kar projekt, kako bi ustrezno razširili most, da bi postal varen za pešce. Predsednik KS Jože Tomažin je povedal, da so ta most vnesli v seznam kulturne dediščine oz. ga spomeniško zavarovali še pred leti, ko so ga hoteli razširiti zaradi večje varnosti pešcev. Bodo tudi na te smemice čakali dolgo kot na težak porod? (Foto: P. Perc)

ZA VARNEJSO VOŽNJO - Prejšnjo sredo so v metliški osnovni šoli pripravili regijsko tekmovaljanje za varnejso vožnjo, ki so ga udeleževali ekipe desetih osnovnih šol iz Zasavja, Posavja, Dolenjske in Bele krajine, skupaj 60 tekmovalcev, učencev 8. razreda. Najprej so bili na vrsti testi iz znanja cestoprometnih predpisov, temu pa je sledila vožnja s kolesom z motorjem na poligonu. Prenočilo je zmagal ekipa metliške šole, ki je dobila 27 negativnih točk, drugo mesto je zasedala ekipa iz Hrastnika (66 točk), 3. pa iz Trebnjega (71 točk). Pokrovitelji tekmovalcev so bili Tomos, zavarovalnička Adriatic in republiški Svet za vzgojo in preventivo v cestnem prometu. Prvo in drugouvrščena ekipa sta dobila za nagrado Tomosovo kolo z motorjem, priljubljeni avtomatik. Na tekmovaljanju v polževi vožnji je tudi zmagal metliški tekmovalec Andrej Bajuk, ki je za nagrado dobil čelado. Na sobotnem tekmovaljanju Kaj veš v prometu, v Žalcu, pa je metliški učenec Sinisa Crljenica med 48 tekmovalci zasedel 7. mesto. (Foto: A. B.)

Zaradi jajc ostal brez repa?

Berkopčev pav iz Praprota pri Semiču je bil s svojim pisanim repom v ponos celo vasi - Kdo ga je ostrigel?

PRAVPROT PRI SEMIČU - Praproto pri Semiču je na videz povsem običajna belokranjska gručasta vas s prijaznimi domaćini, pa vendar se lahko tudi v takšnem okolju dogodijo čudne stvari. Pri Berkopčevih imajo že tri leta pri hiši pava, ki se je s svojim repom rad šopiril po vasi, prejšnji teden pa mu ga je nekdo do kože ostrigel. "Le kaj je komu storila uboga žival, da ji je to storil?" se sprašujejo pri Berkopčevih.

"Kupili smo ga v Mlaki pri Radovljici in to je bil njegov prvi rep," pravi gospodar Anton. Vsi so ga imeli radi in prav veselje je bilo podleglo, ko je razprl skoraj meter dolg pahljačast rep. Nočno prebivališče si je izbral kar na lipi na njihovem dvorišču. Podnevi pa se je rad družil in pašel s kokošmi po celi vasi. "Preteklo soboto okrog 4. ure popoldan pa je na dvorišče prišel ves poklapan in brez repa," pravi Anton. Berkopčevi kar niso mogli verjeti svojim očem. Začeli so povpraševati po vasi, kdo bi mu ostrigel rep, vendar odgovora niso dobili, le sosedov fantič je povedal, da ga je tisti dan videl zvezanega in že ostrženega.

J. D.

Pevideja dobila memorialno dirko

Memorialno dirko v spomin na Jurija Levičnika je dobila Pevideja pod vajeti Slavka Antončiča in zaslužila 45.000 SIT - Lojze Gorjanc zmagal dvakrat

ŠENTJERNEJ - Konjeniški delavci s Šentjernejskega polja so v nedeljo pripravili otvoritveno konjeniško prireditev, ki je klub nestabilnemu vremenu privabila več kot 3.000 ljubiteljev konjeništva. Med sedmimi kasačkimi nastopi je največje zanimanje veljalo memorialni dirki v spomin Jurija Levičnika, velikega priatelja konjeniškega športa.

Čeprav je bil junak dneva prav govor Lojze Gorjanc z Brda, ki se je z dvema zmagama v Šentjerneju le za las približal jubilejni šestdeseti zmagi, odtehta največ zmaga Pevideje pod vajetmi Slavka Antončiča. V dirki, kjer je bil nagradni sklad kar 300.000 SIT, je Pevideja vodila od štarta do cilja in zanesljivo zmagala. Številni gledalci so bučno pozdravili Antončičeve zmage.

Rezultati - 1. dirka "Novotehna Novo mesto" - denarni handicap za doletne kasače: 1. Lojze Gorjanc (KK Brdo) - Ajd B 1:33,4, 2. Vidic (Brdo) - Jard B 1:33,4, 3. Selnšek (KK Maribor) - Force 1:33,9, 4. Jerovšek (KK Komenda) - Smoki B 1:34,9, 5. Kukolj (KK Ljutomer) - Lanada 1:35,4; 2. dirka "TILIA NOVO MESTO" - denarni handicap za 3 - 5 letne kasače z zasluzkom do 40.000 SIT: 1. Rezač (KK Maribor) - Vinson 1:29,3, 2. Plečko (Maribor) - Soča II 1:29,3, 3. Kocuvan (Ljutomer) - ARTS 1:29,9, 4. Kovačič (KK Posavje) - Firoš 1:30,2, 5. Košak (Šentjernej) - Arapada 1:30,2; 3. dirka "Dolenjska Novo mesto" - denarni handicap za 3 - 7 letne kasače z zasluzkom od 40.000 do 80.000 SIT: 1. Plečko (Maribor) - Demsi 1:26,4, 2. Kovačič (Maribor) - Dag Frost 1:25,2, 3. Antončič (Ljubljana) - Proza II 1:30,4, 4. Jan (Triglav Kr.) - Pilca 1:28,3, 5. Košak (Šentjernej) - Fin Key 1:28,0; 4. dirka "Vodnogospodarsko podjetje Novo mesto" - denarni handicap za 3 - 7 letne kasače na progici 1.800 m, zasluzek od 80.000 do 120.000 SIT: 1. Gorjanc (Brdo) - Oue B - 1:23,6, 2. Kocuvan (Ljutomer) - Pero III 1:25,5, 3. Križmančić (Šentjernej) - Edži Hanover 1:25,9, 4. Rezač (Maribor) - Volter 1:24,1, 5. Damiš (Maribor) - Paalermo 1:25,5; 5. dirka "Krka tovarna zdravil Novo mesto" - denarni handicap na progici 1.800 m, zasluzek 120.000 do 180.000 SIT: 1. Hrovat (Ljubljana) - Peška II 1:24,1, 2. Sack (Zagreb) - Peer 1:25,9, 3. Radovič (Ljutomer) - Lindy 1:25,7, 4. Dokl (Maribor) - Leticija 1:24,9, 5. Vidic (Komenda) - Davo B 1:24,9; 7. dirka "Spominska dirka Jurija Levičnika" - denarni handicap za 3 - 12 letne kasače na progici 1.800 m, zasluzek nad 300.000 SIT: 1. S. Antončič (Šentjernej) - Pevideja 1:24,2, 2. F. Antončič (Šentjernej) - Fabio 1:25,3, 3. Kukolj (Ljutomer) - Letja 1:24,0, 4. Mikša (Maribor) - Dominant 1:25,2.

Lindy 1:25,7, 4. Dokl (Maribor) - Leticija 1:24,9, 5. Vidic (Komenda) - Davo B 1:24,9; 7. dirka "Spominska dirka Jurija Levičnika" - denarni handicap za 3 - 12 letne kasače na progici 1.800 m, zasluzek nad 300.000 SIT: 1. S. Antončič (Šentjernej) - Pevideja 1:24,2, 2. F. Antončič (Šentjernej) - Fabio 1:25,3, 3. Kukolj (Ljutomer) - Letja 1:24,0, 4. Mikša (Maribor) - Dominant 1:25,2.

SLAVKO DOKL

PEVIDEJA ZANESLJIVO ZMAGALA - V glavni dirki Šentjernejske konjeniške prireditev, kjer so se kasači pomerili tudi za Memorial Jurija Levičnika, je prepričljivo zmagala Pevideja pod vajetmi izkušenega Slavka Antončiča. Na sliki: pokal je zmagovalcu izročil predstavnik IMV Vladimir Bahč. (Foto: S. Dokl)

Športne iz Kočevja in Ribnice

• Danes bo v Ribnici finalni turnir za pionirje v rokometu, kjer bodo poleg gostiteljice, ekipe OS Ribnice, igrali še osnovnošolski iz Škofove Loke, Velike Nedelje in Velenja. Naslov najboljše osnovnošolske ekipe v rokometu branijo mladi Ribnici. Turnir se bo pričel ob 14. uri.

• Nogometni Avto Buma iz Kočevja so se pritožili zoper sojenje kranjskega sodnika Betona na tekmi med Primorjem in Avto Bumom, ki so jo Kočevci izgubili s 5:0. V upravi kluba očitajo kranjskemu sodniku, da je neupravljeno izključil igralca Avto Buma Rauterja, poleg tega pa, da je pri rezultatu 1:0 za gostitelje sprengled očitno enajstmetrovko v korist gostov. O pritožbi Kočevcev bo pritožbeni komisija pri Nogometni zvezi Slovenije razpravljal danes.

• V pokalni tekmi medobčinske nogometne zveze Ljubljana je ekipa Avto Buma na svojem igrišču porazila NK Dolomiti z Brezovico s 5:1 (1:1).

• V 5. kolu občinske lige Kočevja v malem nogometu so bili doseženi naslednji rezultati: Jedinštvo - AG Ingeneering 2:3, Želje - Kovinar 4:7, Korida - Grafit 2:2, Tri zvezde - Snežnik 4:4, Dolga vas - Gostiče Lovšin 5:3 in Črn Potok - Mozelj 4:1. Vodi ekipa Kovinarja z devetimi točkami.

M. GLAVONJIĆ

BOJAN ERAK ZMAGOVALEC

NOVO MESTO - Na otvoritvenem turnirju teniškega kluba Novo mesto je v dveh kategorijah nastopilo blizu štirinajst igralcev. V majši kategoriji (do 35 let) je zmagal Bojan Erek, pri starejših tekmovalcih (nad 35 let) pa Marjan Stokanovič. V super finalu je zmagal mladost, Erek je porazil Stokanoviča z 2:1, in to v podaljšani igri. Rezultati do 35 let: Erek - Medle 6:3, 6:2; nad 35 let: Stokanovič - Šekoranja 6:2, 6:0. Super finale: Erek - Stokanovič 6:3, 1:6, 7:6.

MILENA VEBER JE ZMAGALA

TREBNJE - Na kegljišču v Krškem so trebaniški kegljaki zaključili svoj nastop, kot smo že napovedali, je zmagal Milena Weber, ki je drugovrstično Flisarjevo prehitel za več kot sto kugljev. Rezultati: 1. Weber 1.653, 2. Flisar 1.535, 3. Zupančič 1.435, 4. Vehle 1.432, 5. Okoren in Pust po 1.413 podprtih kugljev.

N. G.

Kaj hoče

Mladost od Urnauta?

Zagrebški klub zah-teva 65.000 dolarjev

NOVO MESTO - Okoli mladega odbokarjev novomeškega Pionirja in slovenskega reprezentanta Matjaža Urnauta se je v zadnjem času dvignilo veliko prahu. Na novinarski konferenci v Zagrebu, ki jo je pred dnevi imel predsednik OK Mladost Daniel Zenko, je uprava tega pravslavljenega odbokarskega kolektiva od Matjaža Urnauta zahtevala odškodnino za njegov prestop k Pionirju v višini 65.000 dolarjev, hkrati pa mu očita, da je zagrebške odbokarje kljub podpisani pogodbi zapustil v najhujši časi.

O "primeru Urnaut" smo za mnene povprašali podpredsednika odbokarskega kluba Pionir in direktorja kluba Janka Goleša, ki je povedal tole: "Matjaž Urnaut je slovenski državljan. V našem klubu je želel igратi, ker je menil, da se pri Pionirju lahko dobro uveljavlja, saj smo se pripravljali na nastope v evropskem pokalu. Z Zagrebčani je pred leti podpisal pogodbo, ki pa s pravnega stališča ni veljavna, saj je bil tedaj še mladoleten, podpisal pa jo je brez soglasja staršev. Zato o tem primeru ne gre izgubljati besed."

Zaradi pritožbe Mladosti pri Mednarodni odbokarski zvezi so Novomeščani imeli nekaj težav pred tekmmami z Žilino in Wupertalom, vendar so Zagrebčani odnehali po posredovanju Odbokarske zveze Slovenije, ki je potrdila, da je registracija Matjaža Urnauta za OK Pionir pravilna in zakonita.

Za Novomeščane je zadeva urejena, bržkone pa se s tem ne bodo zlahka spriznjili pri Mladosti. Verjetno se bodo vode še bolj sakalile, če bo nadarjeni odbokar nadaljeval svojo kariero v tujini, tedaj bodo appetiti Zagrebčanov verjetno še bolj porasli. Naj ob koncu zapisemo, da je Mladost prvotno zanj zahtevala že 100.000 dolarjev odškodnine, potem pa je le malce popustila.

S. DOKL

VEBROVA IN FLISARJEVA PODRLI 1.590 KEGLJEV

TREBNJE - Kegljavki Milena Veber in Rozi Flisar, članici KK Mercator, sta na državnem kegljaškem prvenstvu dvojno v Postojni podprle 1.590 kugljev in s tem upravili svoj nastop. Omeniti velja doseg veber, ki je podrla kar 849 kugljev. Na drugem koncu Slovenije, v Mariبورu in Radencih, pa sta člana črnomaljskega Rudarja Drago Drajančan in Vinko Hutar podrla 3.272 kugljev.

N. G.

MOJSTRSKI KANDIDAT POVŠE OSVOJIL VSE TOČKE

SEVNICA - Na hitrotopenzem šahovskem turnirju ŠK Milan Majcen iz Sevnice za maj je z enajstimi točkami zmagal mojstrski kandidat Martin Povše, ki je premagal vse svoje tekmece. Vrstni red: 1. Povše 11, 2. Grilc 8, 5, 3. Kranjec 8, 4. Kolman 6, 5. Mesojedec, Derstvenšek in Šibilja po 6 točk itd. V skupnem seštevku tukih s petih turnirjev še vedno vodi Franc Derstvenšek z 52 točkami, sledi Povše, ki jih je zbral 35 itd.

J. B.

BREZ TOČK

PODZEMELJ - Derby ljubljanske nogometne podvezre med domačo Kolpo KBM in NK Črnuč se je končal s temo zmago gostov (1:0). Gostitelji s sojenjem ljubljanskega sodnika Mitroviča niso bili zadovoljni, saj je nekaj minut pred koncem srečanja spregledal očitno enajstmetrovko za domačine, zato je moral igrišče zapustiti v spremstvu policije.

KRŠKI TRIGLAV NA SEDMEM MESTU

KRŠKO - Pred dnevi je bilo v Postojni 2. mostveno državno prvenstvo v šahu, kjer je med štiriindvajsetimi ekipami nastopil tudi krški Triglav. Šahisti iz Krškega so prijetno presenetili, saj so zasedeli 7. do 9. mesto, kar je precej več, kot je kdo pričakoval. Zmagala je Murka iz Lesc, Krčani pa so si sedmo mesto razdelili s šahisti Napredka iz Domžal in Radenske.

B. C.

Goran Vučkovič viceprvak

Sijajen nastop tekmovalcev Hrasta v Ljubljani - Vučkovič bo ostal večno drugi

JUBLJANA - Na državnem prvenstvu za člane in članice v squashu so igralci novomeškega Hrasta zaigrali izvrstno. Večno drugi Goran Vučkovič, ki se je v finalu srečal z Janežičem (FIT-TOP Menegs), je bil zelo blizu zmage. Vodil je z 2:1 in imel dve zaključni žogi za zmago z 3:1, vendar ni uspel. Odlično sta se uvrstili tudi Klemen Gutman, ki je bil peti, in Sebastijan Turk, ki je osvojil osmo mesto.

Pri ženskah je največ pokazala veteranka Zorica Verbič, ki je s svojo borbenostjo bila zgled mlajšim tekmovalkam. Zorica je osvojila osmo mesto, Ema Galic je bila enajsta, Damjana Čavlovič pa petnajsta.

BRANKO FILIP SPET BLESTEL

SCHALBRUCKEN - Mladi novomeški kolesar Branko Filip je spet opozoril na svoj veliki talent, ki ga je ponovno potrdil na VI. trofeji KARISBERG v nemškem Schalbrückenu, kjer je v ekipo vožnji za Krko skupaj z Urošem Murnom, Robijem Gašperlinom in Andrejem Kastelicem zasedel 20. mesto med 32 nastopajočimi ekipami. Branko Filip je zmagal v prvi etapi, v tretji pa je bil drugi. Če bi točkovali sami nastope posameznikov, bi Branko Filip bil zanesljiv prvi. V tretji etapi, ki je bila dolga 132 kilometrov, je bil njegov klubski tovariš Robi Gašperlin osemindvajseti. Uroš Murn se je pravslavljal na gorskih ciljih, kjer je osvojil drugo nagrado.

J. JAGODIC

SANDI PAPEŽ ČETRTI NA VN MARIBORA

MARIBOR - Na kolesarski dirki za Veliko nagrado Maribora so nastopili tudi Krki kolesarji, vendar Novomeščani niso dosegli pričakovanih rezultatov. Na VI. kvikovem memorialu je bil mlajši mladinci Derganc drugi, njegov starejši klubski tovariš Sandi Papež pa četrti na XXVI. dirki za VN Maribora. Uspešna sta bila tudi mlada Krčana, saj je pri dečkih kategorijah B bil Četrtič drugi, Dular pa v kategoriji A peti. Kolesarje je motilo deževno vreme, kar je preprečilo mlademu Novomeščanu Gimplju, ki je bil v vodilnih skupinah, da bi osvojil prvo mesto.

V mladinskih tekih na 100 in 200 m je Durič Miha dosegel osebna

Nogometni tekst so nastopili v precej pomiljeni postavi, so pod tak-

PRIZNANJE ZA BOJAN VERNIGA

NOVO MESTO - Trener odbokarske ženske ekipe Pionirja, Bojan Vernig, je ob koncu tekmovalne sezone dočkal še eno veliko priznanje. Prejšnji teden ga je CEV delegirala za mednarodnega delegata na ženski odbokarski tekmi za evropsko prvenstvo med Portugalsko in Turčijo, ki je bila v Guimaraesu. Ob povratku domov nam je priznani odbokarski delavec povedal, da so zmagale gostitelj.

tirko novega trenerja prof. Vida Horvata prijetno presenetili. Vse kaže, da je glavna kriza mimo in bodo lahko mirno zaigrali do konca prvenstva ter tako spet privabilni na tribune zveste prijatelje nogometa, ki so jim v zadnjem času že obračali hrbet.

Nogometni Avto Buma so živeli v senci dvojboja med vodilnima na lestvici, Istragasm Jadranom in Primorjem, misili pa so na dvojboj s Taborom Jadranom, ki so ga zanesljivo doobili s 3:0. Dvojboj prouvrsčenih se je zanje končal neugodno. Primorje, ki je bilo na drugem mestu, je doma v Dekanah presenetilo vodilnega tekmeča, tako da sta zdaj primorski ekipi izenačeni, vsaka ima po 38 točk, Kočevci pa jih imajo samo 34. Do konca prvenstva je še pet kol, le zmage na tujem jih lahko pripeljejo na tako željeno drugo mesto, ki vodi v I. državno nogometno ligo.

SLAVKO DOKL

Odlična nastopa Darje Tratar in Tomaža Božiča v Avstriji - Matjaž Fabjan je za 20 sekund popravil osebni rekord na 5.000 m - Še dva nova rekorda

V nedeljo so novomeški atleti nastopili na dveh mednarodnih tekmah. V Harthergu v Avstriji sta šprinteri Tomaž Božič in Darja Tratar postavila nove dolenske rekorde na 100 in 200 m, v Gorici na mitingu Alpe Jadran pa je Fabjan osvojil 2. mesto v teku na 5 km in dosegel osebni rekord 14:21,44. Dragan je bil v istem teku šesti, osebni rekord pa je za več kot 25 sekund popravil na 14:32,24.

rekorda 11,83 s in 23,59 s. V teku na 1000 m je zmagal Mitja Kren (2:41,76), tretji pa je bil Matjaž Ravbar (2:44,52).

V Gorici so na mitingu, na katerem so nastopili tekmovalci iz sedmih držav, trije Novomeščani dosegli od-

Devizni prihranki še nekaj časa delno zamrznjeni

Zamrznitev prihrankov v bankah sicer ni vsakdanji pojav, žal pa včasih vendarle nastopi. En takih so pri nas izpeljali nekako v času, ko se je Slovenija trgala iz jugoslovanske federacije in ko je torej šla na svoje tudi v bančništvo. Tedaj pridržani devizni prihranki mnogih državljanov so še v posesti države, medtem ko so nekaterim varčevalcem devizne depozite banke že vrnil. V vsakem primeru problem starih deviz še greni življenje mnogim državljanom, ki že dolgo časa čakajo na svoj denar.

Vprašali smo v Ljubljanski banki-Dolenjski banki, d.d., v Novem mestu, kako misli vrniti zamrznjen denar ta finančna hiša. Informacijo je Dolenjskemu listu posredovala Marina Jazbec, pomočnica direktorja za področje poslovanja s prebivalstvom.

Za kolikšna sredstva gre?

"Konec januarja letos je banka vodila 5.500 računov t. i. starega deviznega varčevanja. Največje število vlog predstavljajo hranilne vloge z nizkim stanjem deviznih prihrankov. Tako je na primer v banki 56 odstotkov deviznih hranilnih vlog starega deviznega varčevanja s stanjem do 2.000 DEM."

Za kakšne so zakonske možnosti za vrnitev deviznih prihrankov, neprostovoljno zadržanih v banki?

"V Uradnem listu Republike Slovenije je bil objavljen zakon o poravnovanju obveznosti iz neplačanih deviznih vlog. Bankam, ki ne zagotavljajo občanom razpolaganja z deviznimi prihranki v skladu s sklenjeno pogodbo, nalaga zakon, da morajo omogočiti razpolaganje na enega od naslednjih načinov: prvič, polletno razpolaganje z najmanj eno

desetino devizne vloge, vendar najmanj s 1.000 DEM; drugič, banka izda občanu za hranilno devizno vlogo lasten prenosljiv vrednostni papir banke; tretjič, banka omogoči občanu vezavo celotne hranilne vloge za najmanj polovico obdobja, v katerem mu mora banka omogočiti razpolaganje pod prvo točko; četrtoč, banka izroči občanu prenosljive obveznice Republike Slovenije, ki zapadejo v desetih letih v obliki polletnih anuitet. Obrestovane so po 5-odstotni obrestni meri in izplačljive v konvertibilni valuti. Rok za izročitev ustreznih zahtev glede četrtega načina je že potekel, in sicer 30. aprila letos."

Poleg zakonskih določil je tudi banka pripravila svojo ponudbo razreševanja problematike starega deviznega varčevanja. Banka ponuja deviznim varčevalcem, ki imajo v banki še nad 10.000 DEM starih deviznih prihrankov, možnost, da tretjino te devizne vloge prenesajo na vpogledno vlogo novega deviznega varčevanja, preostali dve tretjini pa vežejo v banki za dobo nad 24 mesecov."

To so možnosti. Kako se je

dogajalo v resnic?

"Banka je v letih 1991, 1992 pa tudi v letošnjem letu v največji možni meri ugodila željam občanov po prostem razpolaganju z deviznimi prihranki iz naslova starih deviz. Rezultat takšnega obnašanja banke je povrnilno zaupanje varčevalcev in z njim ugoden priliv deviznih sredstev občanov na račune pri banki. Tako so imeli varčevalci v banki konec 1991. leta za 43 milijonov DEM deviznih prihrankov. V letu 1992 so devizni prihranki v banki kljub težavam

pri zagotavljanju razpolaganja s stariimi deviznimi vlogami naraščali in so konec leta 1992 znašali 50 milijonov DEM, od tega je bilo na računih tako imenovanih starih deviz 24 milijonov DEM. Konec aprila so imeli devizni varčevalci v banki naloženih za 53 milijonov DEM deviz. Od tega je 20 milijonov DEM iz naslova starega deviznega varčevanja in 33 milijonov DEM novopoloženih deviz. Ugodna rast deviznega varčevanja je posledica dejstva, da je banka v preteklih letih v največji možni meri upoštevala želje var-

čevalcev po sprostivi deviz.

Banka pri kreditiranju občanov in obrtnikov ne pogojuje vplačila depozitov, zato so občani lahko uporabili stare devizne vloge kot obliko jamstva za redno vračilo kredita."

Za tistih 20 milijonov mark gre. Kaj se bo zgodilo s tem denarjem?

"Banka želi s svojimi deviznimi varčevalci urediti odnose v skladu z opisanimi variantami do konca prvega polletja. Zato je v prvi fazi povabilo v banko občane, ki imajo v banki naloženo nad 10.000 DEM starih deviz. Po 3. juniju pa se bo lotila razreševanja starega deviznega varčevanja tudi z občani, ki imajo manjše zneske starih deviz v banki. Če imajo občani devizna sredstva vezana, bo banka počakala z razreševanjem do poteka roka vezave in nato ponudila občanom možnosti, ki jih določa zakon, ter svojo ponudbo, pri čemer bo občan po poteku vezave sredstev lahko uveljavil vse ugodnosti."

Ob razreševanju starega deviznega varčevanja ponuja banka občanom tudi možnost konverzije deviznih sredstev v eno izmed valut, in sicer šilinge, švicarske franke, lire, marke ali ameriške dolarje ter združitev večjega števila vlog, s čimer želi znižati stroške poslovanja."

Kljub neugodni izkušnji varčevalcev verjetno obstaja interes banke za devizno varčevanje. Če je tako, s čim namerava banka spodbuditi tovrstno zanimanje prebivalstva?

"Kljub velikemu pomenu, ki ga banka pripisuje razrešitvi starega deviznega varčevanja, z vso skrbjo oblikuje tudi ponudbo novega deviznega varčevanja. Pri tem daje poudarek stimulativnemu obrestovanju višjih zneskov deviznih depozitov in daljšim rokom vezave sredstev. Banka ponuja pestro paleto oblik deviznega varčevanja. Občani lahko poslujejo v banki preko deviznega tekočega računa, devizne varčevalen knjižice in sklepajo kratkoročne ali dolgoročne devizne depozite. Preko banke lahko občani opravljajo plačilni promet s tujino. Na vseh bančnih enotah opravlja banka menjalniško poslovanje. Za komitente, ki potujejo v tujino, pa banka poleg potovnih lekov ponuja poslovanje z Evročekom, ki zagotavlja varno in enostavno poslovanje v tujini."

MARTIN LUZAR

mladoletniška kriminaliteta

Mladost-norost in kriva pota

Mladostniška kriminaliteta v Sloveniji narašča, na Dolenjskem pa je kaznivih dejanj, ki jih povzročijo mladi, toliko kot pred leti. Več je izsiljevanja denarja. Pogosto si mladi kaj privoščijo iz radovednosti.

Cloveka spreleti srh, ko sliši iz ust desetletnikov zgodbodo o tem, kako uporabna je lahko mamina čekovna kartica in kako prikladno je denarno poslovanje preko bankomata. Bilo je po šoli in fantiča sta se s torbami na rami vračala domov. Prvi je dejal: "Res ne razumem, kako si ti vedno brez denarja." "Kako ne bi bil, saj žepnino, ki jo vsak mesec dobim od mame, zelo hitro zapravim," je odgovoril drugi. "Moraš se znajti. Jaz si od mamice žspodom" bančno kartico in dvignem denar na bankomat, saj poznam njen osebno številko," mu je na rekel prvi. Drugi mu je odvrnil: "Jaz kaj takega ne bi mogel storiti svoji mami!" "Da ne? Moja mama tako in tako ne ve, koliko denarja ima na banki," mu je odgovori.

Na žalost to ni izmišljena zgoda.

Vsi otroci niso takšni, nekaj jih zelo zgodaj zaide na kriva poto, kot temu pravimo. Začne se z nedolžnimi tativinami, nadaljuje z vse večjimi. Nekateri stopijo na stranpot za celo življenje.

Mladostniška izsiljevala denar

Na novomeški Upravi za notraje zadeve ugotavljajo, da so kazniva dejanja s področja mlađoletniške kriminalitete v prvem letošnjem trimesečju na ravni lanskega obdobja. Letos so obravnavali 61 kaznivih dejanj, lani pa 60. Mlađoletniki so storili pretežno kazniva dejanja premoženske kriminalitete. Opazili pa so, da se v zadnjem času tako kot tudi drugod po Sloveniji tudi na Dolenjskem pogosteje pojavlja na silništvo mlađoletnikov. Letos so obravnavali dva mlađoletnika srednješolca, ki sta od svojih vrstnikov

zahtevala denar.

Predvsem izsiljevanje denarja od mlajših mlađoletnikov je v zadnjem času vse pogosteje pojav. Nedolgo tega se je v Ljubljani zgodilo, da je skupina treh mlađoletnikov štiri ure mučila in izsiljevala v kleti trinajstletnika. Fatiča so pričakali pred stanovanjskim blokom, ga zgrabili in zavlekli v klet bližnje hiše, kjer so ga na najrazličnejše načine maltretirali. Izmenično so ga preteplali, celo s kolom in izsiljevali za denar. Fantič je moral prenašati tudi spolno nadlegovanje. Tako hudega primera na Dolenjskem za zdaj ni bilo. Predvsem na šolah se med odmori pojavlja izsiljevanje denarja, žrtve pa izsiljevalci tako prestrašijo, da si največkrat tega ne upajo zaupati odraslim. Zaradi tega kriminalisti težko pridejo do teh podatkov, največkrat za to izvedo iz pogovora z mlađoletnikom. Tudi druga kazniva dejanja, ki jih zgrešijo mlađoletniki, se po statističnih pregleđih najpogosteje dogajajo v času, ko je šola.

Do nasilnih dejanj največkrat pride, ko so mlađoletniki pod vplivom alkohola. Gostinskih lokalov, kjer se mladina začne zbirati že v zgodnjih dopoldanskih urah, je vse več. V te lokale jih vabijo ne le pijača, ampak tudi igralni avtomati. Prepovedi točenja alkohola mlađoletnikom se tako in tako ne drži skorajda noben gostinec, saj izvajanje prepovedi ni strogo nadzorovano pa tudi kakšnih hujših kazni ni za to. Da je človek manj razsoden, kadar je pod vplivom alkohola, je znano, zato se ni čuditi,

da v nedolžnem prepirku kaj hitro lahko pride do hujših, če ne celo usodnih poškodb. Na srečo je takšnih dejanj malo, več pa je tativ, kjer je seveda največ storilce fantov, zadnje čase pa se vse pogosteje pojavljajo tudi dekleta, vendar gre pri njih v glavnem za manjše tativne, kot so kraje šminke, nedrkov, kril. Kriminalisti z UNZ-ja, ki se ukvarjajo z mlađoletniškim prestopništvom, pravijo, da takšni mlađoletniki v glavnem izhajajo iz problematičnih, neurejenih družin, čeprav vedno to ni nujno. Večkrat si ti otroci želijo, da se o kaznivem dejanju ne bi pogovarjali skupaj s starši, pa ne zato, ker bi se jih bali, ampak zato, ker se z njimi nimajo kaj pogovarjati. Tina Kapler - Volk, kriminalistka za mlađoletno prestopništvo na navomeški UNZ, na vse to pravi, da se starši premalo pogovarjajo z otroki in jih opazujejo, mnogi niti približno en poznajo svojega otroka.

Vsi ne bodo postali lopovi

Cvetka Jerančič, ki dela v novomeškem centru za socialno delo na področju mlađoletniškega prestopništva že od leta 1975, pravi, da vsi mlađoletniki, ki so storili kaznivo dejanje, še niso huligani in barabe. Ko dobi ovadbo, pokliče k sebi na razgovor mlađoletnika in starše. V razgovoru je ne zanima le kaznivo dejanje, to podrobnejše obdelujejo policisti, ampak nasploh življenje in značilnosti otroka od nosečnosti in poroda dalje. Starši so pogost presenečeni nad temi vprašanji, vendar so tudi dogodki iz začetka življenja

še kako pomembni in lahko zaznamujejo nadaljnji otrokov razvoj. Iz razgovora napiše socialno anamnezno in jo pošlje na sodišče. Če iz razgovora ne dobi dovolj podatkov, gre po podatke tudi v solo in podjetje, čeprav se tega izogiba, saj okolico takoj zanima, kaj se dogaja, in lahko mladega človeka za stalno zaznamuje.

V novomeškem centru za socialno delo pravijo, da porasta mlađoletniških kaznivih dejanj ne opazijo, se pa vsako leto zgodijo, da do njih pride, nekateri storilci so žal tudi povratniki. V povprečju pride k njim na razgovor okrog 5 deklet in okrog 90 do 100 fantov na leto. Najhujši ukrep, ki ga sodišče lahko izreče, je, da mora mlađoletnik v prevzogni dom. Za fante sta najbližja v Radečah in Logatcu, za dekleta v Višnji Gori. Tudi socialna delavka Cvetka Jerančič opaža, da se starši premalo pogovarjajo s svojimi otroki in da jih nekateri skorajda ne poznajo. Poudarja, da glede na položaj, v kakšnem živimo, ko je brezposelnih vsak dan več, mlađoletniških kaznivih dejanj le ni tako veliko. Starši so namreč obremenjeni s službo, mnogi tudi s popoldanskim delom, otroci pa so prepričeni samim sebi in v takem položaju ni čudno, če do česa pride. Sicer pa tudi vsa dejanja, ki jih mlađi storijo, še ne pomenijo, da bodo storilci postali kriminalci. Mnogi to storijo zgoj iz radovednosti, ali ker se hočejo izkazati pred vrstniki.

Mladost je pač norost.

JOŽICA DORNŽ

Romi gredo v Evropo

Konec prejšnjega meseca je bilo v Snagovi pri Bukarešti v Romuniji nenavadno živahno. Slišati je bilo vse mogoče jezike, od angleščine, nemščine, italijansčine, španščine, romunščine in srbohrvaščine pa do romščine v vsej njihovi različnosti in razslojenosti. V tem kraju so se namreč zbrali predstavniki Romov iz evropskih držav in strokovnjaki, ki se ukvarjajo z vprašanjem etničnih skupin in narodnosti ter posebej z romsko problematiko.

Med njimi so se prikral pojavili tudi slovenski predstavniki, in to kar trije Dolenjski: novomeški Rom Bojan Tudija, njegov spremjevalec in prevajalec Jože Berus iz sekretariata za družbene dejavnosti ter snemalc Jože Hartman.

Na konferenco so prišli po zaslugu novomeškega filmskega ustvarjalca Filipa Robarja, katerega so organizatorji zaprosili, naj jih poveže s slovenskimi Romi, potem pa sta pomagala Urad za narodnosti pri vladni Republike Slovenije in novomeška občina, ki je dala na voljo avto. Tako se je naša delegacija lahko udeležila konference in prisluhnila problemom, ki tarejo romske skupnosti po evropskih državah, slišala za razlike v položaju Romov na različnih kontinenti Evrope, zvedela za načrte, s katerimi si Romi želijo izboljšati svoj položaj, ob vsem tem pa je še navezala precej stikov z udeleženci konference. Bojan Tudija je zbranil tudi spregovoril v svojem jeziku, kot ga vgorjajo dolenski Romi, vendar njegovih besed Romi iz drugih dežel žal niso skoraj nič razumeli. Romi se dandas celo v svojem jeziku ne morejo več spoznati, saj se je jezik posameznih skupnosti tako spremenil, da je pogovor denimo med Romom iz Španije in Romom iz Romunije praktično nemogoč.

Nekaj vtipov s konference in razmislekov o domačih razmerah sta v pogovoru za Dolenjski list povedala Bojan Tudija in Jože Berus.

- Kakšen je na splošno položaj Slovenije v reševanju romske problematike, če jo primerjamo z drugimi državami?

BERUS: "V pogovorih in iz predstavitev udeležencev konference se da ugotoviti, da je Slovenija v nekaterih pogledih precej pred drugimi državami in da se pri nas pri reševanju romske problematike veliko naredi, v nekaterih pogledih pa smo v zaostanku. Tako so denimo v državi-gostiteljici, Romuniji, kjer je romska populacija izredno močna (po uradnem številu je Romov okrog 1,7 milijona, sami pa pravijo, da jih je najmanj 3 milijone), šele zdaj uveli spodbujanje izobraževanja romskih otrok in so to na konferenci poudarjali kot veliko pridobitev. Pri nas pa z dodatki družinam, ki posiljajo svoje otroke v šolo, spodbujamo izobraževanje že prek 20 let. Res je, da še brez večjih uspehov, a počasi se le premika na boljše. To je dolgotrajen proces, a nujen, če se naj kaj premakne zares na boljše. Izobraževanje je namreč podlaga vsemu drugemu."

TUDIJA: "Prejšnje generacije so zelo malo otrok pošljale v šole, sedanje pa jih več. Bolje je zato, ker so zdaj starši šolobvezni otrok tisti Romi, ki so kot otroci že okusili šolo in vedo, kaj šola lahko človeku da. Velikih nasprotovanj šolanju, kot je bilo nekdaj, zdaj ni več."

- Imajo v drugih vzhodnoevropskih državah kaj boljše izkušnje z obveznim šolanjem romskih otrok?

BERUS: "Kot se je dalo zvesteti, imajo izobraževanje najlepše urejeno na Slovaškem. Tam imajo Romi svoje razrede in svoje učitelje. Na splošno pa je drugie šolanje slabo urejeno. Problem je namreč ta, da romski otrok,

ki pride prvič v šolo, ne zna jezika okolja, pri nas slovenščine, in nima tistih znanj in delovnih navad kot ostali otroci, nima izkušenj s pisanjem, risanjem, ne gleda televizije, nima slikanic in knjig. Zato je za romske otroke še kako potrebna priprava. V novomeški občini je bil narejen pomemben korak lani aprila, ko je bil odprt vrtec v romskem naselju Žabjak. V njem se otroci pripravijo na šolo, naučijo slovenščine in drugega."

TUDIJA: "Prvi romski vrtec sem videl v romskem naselju Pušča v Prekmurju med snemanjem Robarjevega filma 'Opre Roma' in sem bil navdušen. Tam so se otroci v vrtcu naučili slovenščine in potem niso imeli takih težav pri pouku kot naši romski otroci, ki so bili v prvem razredu kot gluhenemi, sploh niso razumeli, kaj se dogaja."

- In v čem Slovenija glede romskega vprašanja zaostaia za drugimi državami?

BERUS: "Kot sem že povedal, se je Slovenija na splošno dobro odrezala, ima veliko stvari, ki jih druge nimajo razen morda Slovaške. Na področju pomoči Romom se v Sloveniji naredi in dela največ od vseh vzhodnoevropskih držav, so pa naši Romi veliko slabše organizirani kot drugod. Predvsem se pozna, da nimajo svojih izobražencev. Zanimivo je bilo srečati romski predstavnike, med njimi so bili doktorji in magistrji, pravniki, posamezniki so tekče obvladali po 4 jezike. Pri nas pa imamo izredno malo izobraženih Romov. Kot mi je znano, se je iz vrst dolenskih Romov izšlo le dvoje, troje posameznikov. Vendar se ti Romi, ki so uspeli, ne počutijo več Rome, nekako so se odstupili od svoje skupnosti. V svetu pa je obratno, izobraženci delajo za ostale Rome, skušajo jih prosvetiliti, vplivati nanje in jih krepiti v njihovi identiteti. Zavedajo se, da so Romi, in to ostajajo, klub temu da so si pridobili izobrazbo. Ponosni so, da so, kar so. Prav tega pri nas v Sloveniji ni."

TUDIJA: "Želim si, da bi bili tudi naši Romi kulturni in izobraženi, na svoje korenine pa ne bi smeli pozabiti."

- V organiziranosti slovenskih Romov se v zadnjem času le premika na boljše.

Jože Berus

Pripravlja se ustanovitev Zveze slovenskih Romov. Kako kaže?

BERUS: "Na konferenci se je lepo video, da so Romi v drugih državah bolj organizirani. Tudi za to gre zahvala njihovim izobražencem, ki znajo voditi organizacije in jih povezovati v mednarodna združenja. Pri nas tega žal ni. Tudija je šel na konferenco kot predstavnik slovenskih Romov, ne pa kot predstavnik slovenske romske organizacije, ker je pač še ni."

TUDIJA: "Gospod Winkler iz Urada za narodnosti je pobudnik, da bi slovenski Romi ustanovili svojo zvezo. To soboto, ko bomo v Krškem z zamudo praznovali dan Romov (ta je sicer 8. aprila), se bomo pogovorili o ustanovitvi slovenske romske zveze. Potem se bomo lažje povezovali z ostalimi romskimi organizacijami in lahko bomo stopili tudi v Svetovno romsko zvezo. Zdaj imamo v Sloveniji samo tri romske organizacije, in sicer romska društva v Novem mestu, Krškem in v Prekmurju. Kljub temu da še nimamo svoje zveze, pa smo slovenski Romi že povabljeni na zasedanje romskega parlamenta, ki bo letos oktobra v Budimpešti na Madžarskem. Upam, da bomo zvezo ustanovili in bomo v Budimpešti uradni predstavniki, ne samo opazovalci."

- S kom vse ste na konferenci imeli stike? So poznali Slovenijo? Kaj jih je najbolj zanimalo?

BERUS: "Sestali smo se s Slovaki, Čehi, Romuni, Angleži, Kosovci, Srbi, Makedonci, Bolgari, Franci in z nemško delegacijo, ki je bila najstvilnejša, a brez Roma v svoji sestavi. Prvi dan, ko smo prišli, so nas vsi mešali s Slovaško. Kar naprej smo morali poudarjati, da smo v Sloveniji. V pogovorih je pogovornike zanimalo, kako pri nas žive Romi, še posebej pa jih je zanimal projekt gradnje stanovanjskih hišic, ki poteka v Žabjaku. Izkazalo se je, da je to prava redkost. Nikjer se ne dogaja, da bi občina na tak način pomagala Romom pri reševanju stanovanjskega vprašanja."

TUDIJA: "Ko sem se pogovarjal s predstavnico Romunije, sem jo povprašal, če pri njih Romi gradijo kakšne hiše, in zvezel sem, da ne. Ko sem ji povedal, da jih v Žabjaku gradimo, da smo v romski naselju napeljali vodovod in elektriko, se je čudila. Rekla je, da kaj takega pri njih niti mnogi romunski državljanji minajo, kaj šele Romi."

- Na konferenci se je pokazalo zanimivo dejstvo, da se Romi, ki so prišli iz 17 različnih evropskih držav, niso mogli spoznati v svojem jeziku. Kako je bilo?

BERUS: "Na konferenci se je pokazalo, da je jezik res velik problem. Romi zelo težko

Bojan Tudija

komunicirajo med seboj in potrebovali so prevajalce, posrednike. Romščina se je na posameznih območjih tako preoblikovala, da se zdaj Romi iz dveh držav ne razumejo več. Ena od teženj, o kateri je bil tudi govor na konferenci, je, da bi jezik poenotili, da bi dobili nekakšno knjižno romščino."

TUDIJA: "Z romskim jezikom je podoben problem tudi v Sloveniji. Romov nas je tu vsega skupaj nekaj več kot 5000, a se ne moremo sporazumevati v romščini. Dolenjski in prekmurski Rom se le težko razumeta, če govorita vsak v svojem jeziku."

Rome iz evropskih državah različno obravnavajo. Ali je bilo na konferenci čutiti evropskega združevalnega duha?

BERUS: "Seveda. Precej besed je bilo slišati o tem, da bi za vse evropske države poenotili status Romov. Evropa se združuje, prihaja do poenotenja zakonodaje in težnje so, da bi tudi Rome enako obravnavali, jim določili enak status in enako začasito v vseh evropskih državah. Na konferenci se je oblikoval predlog, da bi Romi dobili status eksteritorialne manjšine. So v večini evropskih držav, vendar nimajo svoje matične države. Veliko je bilo govorova tudi začetki človekovih pravic, saj se v vseh državah pojavljajo različne oblike diskriminacije Romov."

Kako je s statusom Romov pri nas? Kaj je z napovedanim zakonom o zaščiti romske etnične skupnosti?

BERUS: "Vlada se je odločila, da ne bo izdelala posebnega zakona za zaščito romske etnične skupnosti, pač pa bo v ustrezone zakone vgradila ustrezena določba. Z romsko problematiko se bo na vladni ravni poslej ukvarjal komisija za zaščito romske etnične skupnosti. V njej sodelujejo predstavniki državnih organov, ki se s svojo dejavnostjo kakorkoli dotikajo položaja Romov, od ministrov za okolje, za zdravstvo, šolstvo in delo, za družino in socialne zadeve do ministrov za kulturo, potem predstavniki tistih občin, kjer živijo večje skupnosti Romov (Murska Sobota, Novo mesto, Krško), ter predstavniki romskih organizacij. Znani so že tudi člani iz našega okolja: to sta Ana Bevc kot predstavnica novomeške občine in Bojan Tudija kot predstavnik Romov z območja Dolenjske."

TUDIJA: "V komisiji si bom prizadeval, da bi slovenski Romi dobili status narodne manjšine. Romi živijo na Slovenskem zelo dolgo. Naselili so se že v 14. stol in 15. stol. in se ohranili do danes, tako da jih lahko imamo za avtohtono prebivalstvo na slovenskem ozemlju. Od evropskih držav pa je Romom priznan položaj narodne manjšine samo na Češkem."

MILAN MARKELJ

med legendo in zgodovino

Mer, Mrdun in Verdun

Kastni sistem je značilen za indijsko družbeno ureditev. Ne moremo si misliti, da so takšni sistemi razslojevanja poznali tudi nekdanji prebivalci na naših tleh - Kelti.

V najvišjo kasto so sodili merlini, ki jih poznamo tudi pri nas. Besedni koren "mer" je indoevropskega izvora, lahko pa je tudi starejši. V prevodu pomeni lep, velik, pomemben, odličen itd. Vse kaže, ni pa dokazano, da je francoska beseda maire (župan) tudi nastala iz tega korena. V Bohinju nastopa pri nekem staroselskem obredu vodja fantov, ki mu pravijo mer.

V staro latobiško-keltski prestolnici na Mihovem pod Gorjanci je še vedno ohranjen naziv Merdun ali Mrdun (Glavica), ki je nastal iz nam znane besede "mer", poleg tega pa še iz keltskega "dum", ki pomeni kraj ali mestno.

Gre za velik in odličen hribček, na katerem so mihoviški Kelti prizrejali kresovanja. Tisto noč je bilo mladim vse dovoljeno in vse pregraje med keltskimi kastami so tisto noč padle. Zato so si mladi dali duška. Veliko

deklet je na kresno noč zanosilo, kar je tudi bilo povezano z njihovim verovanjem, da so spočeli trden in zdrav rod. Drugi dan se fanti in dekle, ki sta tisto noč "grešila", nista smela več pogledati, seveda če sta bila iz različnih kast.

Poglejmo še malce nazaj. Nekoč so prebivalci Podgorja rekli miravljšču mrđun. Zakaj tako, nihče ne ve. Najbrž je v kakšni zvezi z Mrđunom. Morda je tam ob kresu ali pa kdaj drugič bilo tako živo kot na velikem miravljšču.

V tej zvezi lahko omenimo tudi topomin Verdun (najbolj slaven je francoski, ki ga poznamo iz prve svetovne vojne), veliko pa jih imamo tudi pri nas, n.pr. pri Dolenjskih Toplicah, Gracarjevem Turnu, Volavčah in tudi pri Portovaldu v Novem mestu. Za Verdun pri Dolenjskih Toplicah lahko zanesljivo trdim, da je francoskega izvora. Ta kraj so tako poimenovali francoski menihi, ki so nekoč tam živelji. Vso ostalo pa naj bi zaznamovali kraj, kjer so nekoč staroselci pasli svoje črede.

SLAVKO DOKL

naše korenine

Kako se je Boža še enkrat rodila

Tistega dne, ko se je Slovenija osvojila, je Božo prevzel močan zanos in prestopila je prvo stopnico. To se je zgodilo prvi po dolgih letih usihanja, apatije in potem počasnega in trudnopolnega ponovnega rojovanja. Ze dolgo je tega, odkar je pričela Boža v svojem butiku prodajala predvsem lastne izvirne izdelke za žensko moda. Zdaj se ji je ustvarjalnost še okreplila. V kuhinji visijo v okras lesene žlice z njenimi poslikavami, na steni delovne sobe so glinasti krožniki z njenimi skulpturami in ornamenti. Na kavču so razgrnjene dekliške majice z originalnimi poslikavami in izpisanimi imeni pa obeski ženske broške, katerih barve in vzorci se ujemajo s poslikavo ženskih oblačil. En izdelek ni enak drugemu, vse je narejeno z obilno potrpljenja, ustvarjalne fantazije in vztrajnosti. Ta pa ni prisaš sama po sebi. Veliko truda je bilo potreben, koncentracije in samozaupanja. A ko se je odprlo, je bila spremembu očitna. "Zacela me je preganjati neverjetna ustvarjalna mirlizka. Prinesli so mi barve in poslikala sem vse, kar mi je prišlo pod roke: krožnike, lončke, plastične posode, lesene buče in drugo," pripoveduje Boža o svoji ustvarjalni sli, ki pa ni bila le sla po lepem in novem, ampak tudi po obnovi lastnega duha in telesa, sla po združju in normalnem življenju. To je bila pot k ponovnemu Božinemu

NAGRADI V NOVO MESTO

Žreb je izmed reševalcev 18. nagradne križanke izbral TATJANO TIČAR iz VESNO KOTNIK iz Novega mesta. Tičarjevi je pripadla denarna nagrada 3.000 tolarjev (sporoči naj nam številko tekočega računa ali bančne knjižice in EMŠO), Kotnikova pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajenka čestitamo.

Rešite današnjo križanko in rešitev pošljite najkasneje do 30. maja na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 20. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 18. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 18. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: PINASA, SM, KOLESARSKA, KES, PALAS, LUKS, APA, PO SLOVENIJU, DON, ALEMANI, OSIR, DALI, PARAGON, ILIRI, RAK, ABORTIVUM, TRAJNOST, JAMA, AA, KARTA, ANAM.

prgišče misli

Kozmopolitstvo se mi zdi prazno. Ljudje se ne morejo razvijati, če ne pripadajo določeni kulturi. Četudi se ji upirajo in jo povsem transformirajo, še vedno pripadajo toku tradicije.

I. BERLIN

Ker smo za gospodarje imeli zmerom tuje, nam je ostalo v krvi, da so merila zunaj nas.

JANEZ MENART

Bolj ko je neka oblast samovoljna, dajejo jo od ljudstva, močnejšo potrebo čuti, da se oveša z okrasjem, ki naj bi prikrito njenogolota.

ROMAN LEJLAK

Politični in znanstveni pogled na svet nam že v marsičem nadomeščata vero.

MARJAN ROŽANC

NAGRADNA KRIŽANKA

20

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	ZMEDA	RAZČLE- NJEVANJE	STOPNJA ALKOHOLA	AUTOR: JOZE UDIR	BELGIJSKE TERME	VRSTA KUHINJSKE POSODE	SOKRATOV TOZILEC	SMUKEC	NEKDANJA BLJUZNJE- VZHODNA DRŽAVA
NOETOV SIN (PRADED HAMITOV)					LESTVICA				
OSEBNI ZAIMEK					PONIKAL- NICA POJAV NA VODI				
VINSKA SORTA									
NEKD.ALB. VODITELJ RAMIZ KRAJ NA KRASU					PRAV TAKO (LAT.) VODILNA MISEL				
NASTAJA- NJE, ROJAVA- NJE					ST. PERZ. KRALJ SLOV. SLIKAR BOZIDAR			VARESE EDGAR PRIVRŽE- NEC RASIZMA	
SUMERSKA BOGINJA PLODNOSTI			LIJAK	GRŠKI POVELJNIK PRED TROJO DEL VOZA			SRB. M. IME	VRTINEC	MOŠKO IME
SLADKO- VODNA RIBA		KRAJEVNA ZADEVA					IME IZU- MITELJA EDISONA		
PRISTOP K POGODBI					VSADITEV				
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	VRSTA SOKOLA				MANJŠE ITAL MESTO (PENECA VINA)				

zanimivosti iz sveta

Aspirin se ne da

Če bi danes vprašali povprečno izobraženega človeka, kaj je to acetilsalicilna kislina, bi najbrž ne znal odgovoriti. A če bi ga vprašali, kaj je to aspirin, bi le redko kateri ne vedel, da gre za zdravilo. A je oboje isto.

Acetilsalicilna kislina je dobila ime aspirin leta 1899, ko so aspirin vpisali kot zaščiteno ime v register cesarskega patentnega urada v Berlinu; od tedaj do danes je stal aspirin učinkovito zdravilo za prenekatere tegobe in zanimiva snov za zdravstvene raziskovalce. Po desetletjih uporabe namreč odkrivajo, da so aspirin še vedno ne vedo vsega in da ima ta snov še celo vrsto za človeka koristnih lastnosti.

Davno prej, predno je aspirin dobil ime in bil vpisan v register, so ljudje vedeli za zdravilnost vrbove skorje, v kateri se nahaja snov, podobna aspirinu. Starogrški zdravnik Hipokrat je uporabljal kot učinkovito sredstvo proti bolečinam in povečani telesni temperaturi, poparek iz vrbovega listja pa je priporočal še zlasti ženskam za lajšanje bolečin. Minila so stoletja in leta 1763 je angleški duhovnik Edward Stone napisal prvo znanstveno pričevanje o zdravilnosti izvlečkov iz vrbove skorje; preskusil ga je na mrzličnih bolnikih in dosegel opazen zdravilni učinek. Zdravniki so postopoma začeli predpisovati vrbovo skorjo za znižanje telesne temperature, vendar le kot ceneno nadomestilo za kininovo skorjo, ki je bila tiste čase pač dosegljiva.

Znanje se je tako razvilo, da so lekarnarji iskali, katera učinkovina je fista, ki vrbovo skorjo dela zdravilno. Leta 1828 je uspel francoskeemu lekarnarju Lerouxu iz vrbove skorje osamiti salicin v čisti kristalni obliku, italijanskemu kemiku Pirri pa je uspel izolirati brezbarvne igličaste kristale salicilne kislinske. To je bilo tisto, kar so iskali. Po teh odkritijih so ugotavljali, da se zdravilna učinkovina nahaja še druge v naravi, vendar naravni viri niso zadostovali za zadovoljevanje vse večjih potreb po zdravilu. Leta 1859 so salicilno kislino sintetizirali. Petnajst let pozneje, ko so s kliničnimi poskusi že dokazali njeno antirevmatično delovanje ter ponovno odkrili, da blaži bolečine in znižuje vročino, je Hayden izdelal industrijsko uporaben postopek za sintezo salicilne kislinske. To je pripravo zdravila bistveno pocenilo, vendar so širšo uporabo salicilne kislinske preprečevali stranski učinki: spojina je bila zelo gorengega in kiselkastega okusa, poleg tega je močno dražila želodčne sluznice.

Moralu so minili še štiri desetletja, da je nemški kemik Felix Hoffmann, nameščenec tovarne Bayer začel iskati podobno spojino, a z manj stranskih učinkov. Raziskovanja se je mlađi kemik lotil posebej zagnano, ker je njegov oče trpel zaradi neznosnih revmatičnih bolečin, lajšnje trpljenja z natrijevim salicilatom pa mu je povzročalo hude želodčne okvare. Uspelo mu

uporabljati, ker ga večina ljudi dobro prenaša. Čeprav je aspirin že desetletja v splošni uporabi in so ga temeljito raziskali, pa še vedno vznemirja znanstvenike. Odkrivajo nove možnosti uporabe aspirina za preprečevanje migrene, pri diabetikih, za ohranjanje tveganij nosičnosti pri ženskah z visokim krvnim tlakom itd. Nove

Vsi večji in pomembnejši izumi dandanes prihajajo iz velikih podjetij, katerih raziskovalni laboratorijski so opremljeni z najmodernejšimi napravami, v njih pa delajo cele čete vrhunskih znanstvenikov. Zato je slišati kot pravljica; da se je posrečil eden največjih izumov tega časa (če se bo to seveda potrdilo) navadno posamezniku s preprostimi sredstvi. Gre za novo polimerno snov starlite, ki jo je izumil nekdanji frizer Maurice Ward iz Yorkshira.

Snov s svojimi lastnostmi osuplja strokovnjake, ki niti z najmodernejšimi znanji ne znajo razloži, od kod polimeru neverjetne lastnosti, starlite je namreč fantastično odporen proti vročini in je praktično neuničljiv.

Ward je 20 let strigel lase, leta 1985, ko je prišel do letalske nesreče na letališču v Manchesteru, kjer je zgorelo 54 potnikov, pa se je odločil, da se bo posvetil iskanju ognjarne snovi. Že po treh mesecih je v svojem preprostem laboratoriju s poskuši odkril formulo za novo snov, vendar z njo ni mogel

prizogniti pozornosti. Za nekaj let je bila pozabljena, potem pa je prišlo do preobrata. Ward je svojo snov predstavil na televizijskih programih. Zato je slišati kot pravljica; da se je posrečil eden največjih izumov tega časa (če se bo to seveda potrdilo) navadno posamezniku s preprostimi sredstvi.

pritegniti pozornosti. Za nekaj let je bila pozabljena, potem pa je prišlo do preobrata. Ward je svojo snov predstavil na televizijskih programih. Zato je slišati kot pravljica; da se je posrečil eden največjih izumov tega časa (če se bo to seveda potrdilo) navadno posamezniku s preprostimi sredstvi.

bili osupljivi. Četr milimetra tanek kos starlite je brez škode prestal več kot 75 simularnih atomskih eksplozij. Pri takih simulacijah se dva centimetra debele jeklene plošče kar topijo. Ward je nenadoma postal zelo iskana osebnost in za njegov izum so se začela zanimati najrazličnejša podjetja in države z vseh koncov sveta. Vendar Ward formule ne izdeluje nikomur in tudi noč ne podpisati nobene pogodbe.

Pravi, da pripravlja nova odkritija, v primerjavi s katerimi je starlite prava malenkost.

prosvetljenosti žensk. Seveda spremembe, ki jih žene opazijo v dojkah, pogosto niso maligne oziroma nevarne. Gre namreč za tiste spremembe v dojkah, ki so v toku cikličnih sprememb napredovali, ali pa za spremembe, ki so posledica poškodb ali vnetega procesa v dojki. V vsakem primeru je potreben klinični pregled pri zdravniku, ki v primeru sumljivega izvida napoti bolnico v ambulanto za bolezni doj. Vemo namreč, da nevaren tumor v dojki, ki je že en mesec tipljiv, pomeni v 50 % prisotnost zasevkov v pazdušnih bezgavkah. Če pa je zatrudnila prisotnost šest mesecev, narast število pozitivnih bezgavk v pazduhu že kar na 70 %.

Obolevnost in smrtnost sta pri raku dojke visoka. Rezultati zdravljenja so boljši pri zgodnjem tumorju.

Preiščite se same

Ker je dojka dostopna ogledu in tipanju, domnevamo, da lahko ženska zgodaj odkrije spremembe s samopreiskavo, seveda če jo opravila redno in po strokovnih navodilih. Kljub pomisleku, da samopreiskava psihično obremenjuje žensko in da lahko sproži kancerofobijo, jo danes priporočamo kot prvo detekcijsko metodo. Zato si, drage braanke, dojke redno vsak mesec preiščite takole:

Slečene do pasu stopite pred zrcalo. Z rokami, spuščenimi ob telusu, si skrbno oglejte obe dojki. Pazite na morebitne spremembe v obliku dojki od meseca do meseca, na vdolbinice ali gube v koži dojki in na spremembe v obliku dojki. Nato dvignite roki nad glavo, morda se katera od navedenih sprememb pokaže šele sedaj.

(Se nadaljuje)

K praktični KRIŽ AŽ

Obnova kože

Že res, da bleka naredi človeka, toda še takoj lepa bleka ne more zakriti od zime in slabega zraka - bodisi v prostorih ali na ulici - "utrujene" kože na obrazu. Zato morate poskrbeti za spomladansko obnovbo kože. Na tržnici je že dovolj svežega sadja in zelenjave, zato si privoščite vitaminiske maske, ki bodo ugodno vplivale na vašo kožo. Tako lahko, ne glede na vrsto kože, zmešate žlico limoninega, korenčkovega in kumaričnega soka. S tekočino si namažite obraz, pustite umjeti 20 minut, da se posuši, nato pa si obraz umjite s toplo vodo in namažite s kremo, ki vam ustrezja. Še bolj enostavno pa je, da si namažete na obraz banano. Čez pol ure jo izmjite z lipovim čajem, osvežite s tonikom in namažete z običajno kremo.

Karnise in zavese

Kupujete karnise in zavese za stanovanje, morate biti precej pazljivi na nekatere malenkosti, ki vam sicer lažko povzročijo nemalo težav. Tako ne pozabite upoštevati robov, zavirkov in ponavljajočih se vzorcev, ki jemljete mere za zaveso. Prepričajte se, ali so v trgovinah na voljo dovolj dolge karnise in drogov za zaveso, ki jih želite uporabiti, saj jih ne morete vedno spajati. Pribor za karnise naj bo od istega proizvajalca, ki je izdelal tudi karniso, da ne boste imeli težav pri montiraju. Pri montaži karnis, navojnic in oknic vedno uporabljajte libelo. Zaveso ne smejo prekrivati termostatnih ventilov na radiatorjih, bolje pa je, da tudi radiatorje ne.

Solata na šefov način

Za šest oseb potrebujemo: 1 glavo solate ledenke, 1/2 steblaste zelene, 2 paradižnika, 1 paprika, 6 jajc, 150 g kuhanje ūnke v kusu, 150 g ementalskega sira v kusu, 1 rumenjak, sol, 1/2 žlico gorcice, malo limoninega soka, 1,5 dl olja, 100 g kisle smetane, 4 žlice paradižnikovega ketchupu, 1 žlico paradižnikove meze, poper, omako tobasco, 1 do 2 žlice vinjaka (po okusu). Solato očistimo, operemo in narežemo na rezance. Paradižnike narežemo na krhlje. Papriko očistimo in narežemo na tanke prame. Želenino stebla olupimo in narežemo na kot prst debele koščke. Ūnko narežemo na prame. Sir grobo naribamo. Jajca skuhamo v trdo. Solatni preliv: iz rumenjaka, soli, gorcice in olja zmešamo majonezo. Primešamo ji limonin sok, kislo smetano, paradižnikovo mezo. Začinimo s poprom in omakom in premesamo. Potresemo s sirom in obložimo z rezinami trdo kuhanih jajc.

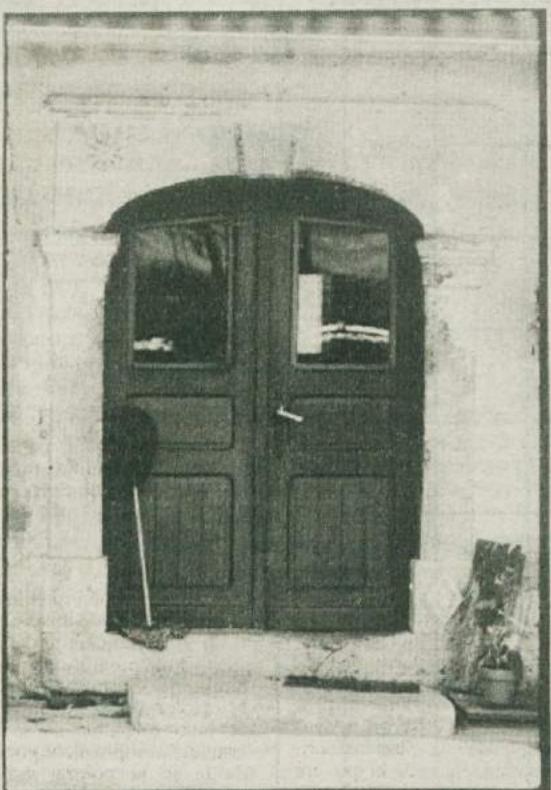
Novost: gnojilo v briketih

Tudi na našem tržišču je že mogoče dobiti umetna gnojila (brikete) s podaljšanim in upočasnjanim delovanjem, ki so v vrtnarstvu še posebej uporabna in zaželjena. Briketi so sestavljeni iz kompleksnih gnojil, kar pomeni, da imajo v sebi več hranilnih sestavin, ki jih za rast potrebujejo gojene rastline. V tem času pa počasi oddajajo hranila in z njimi oskrbujejo rastline. Zakopljemo jih kakih 10 cm globoko in malo preč do steba rastline, tako da raztopina gnojil počasi pronica v območje korenin. Briketi vsebujejo poglavilna tri hranila, torej dušik, fosfor in kalij, poleg njih pa tudi magniezij in sledovne elemente: cink, baker, bor, molibden, železo in še nekatera druga, ki omogočajo zdravo rast in razvoj. Ob nakupu dobimo tudi navodilo za uporabo gnojil za posamezne rastline.

Kaj je SPI - Rent

Okvare ma avtomobilu nas kot po pravilu seveda dolete tak

POLEG LESA TUDI KAMEN - V ljudskem stavbarstvu Bele krajine nastopata kot najpogosteji material les in slama. Drugače je v Poljanski dolini ob Kolpi. Material, iz katerega so zgrajene stanovanjske hiše, je tu kamen, iz njega pa so oblikovali tudi posamezni kamnoseški detajli, običajno glavni portali. V sklepniku, ki nastopa le kot okrasni element, so vklešane letnice in začetnice imen lastnika, zelo pogost pa je tudi motiv Kristusa na križu. Čiste linije, forme, pobrane iz stilne umetnosti, in malce okoren način krašenja praznih ploskev najdemo tudi na glavnem portalu hiše v Deskovi vasi pri Starem trgu. (Pripravila umetnostna zgodovinarka Marinka Dražumerič)

Iz Trdinovih zapiskov

Slabi narodnjaki - Novomeški in sploh dolenjski narodnjaki o vsakem domorodnem početju in prigodku (n.pr. o volitvi, o napravi kake veselice, o ustavni kakega denarnega etc društva) vselej na to misijo, koliko jem bo prinesla reč dobička. Krčmarji hoteli bi prodajati vino in sploh pa postati dobro plačani agentje. Če kaže škoda, ali le zamera pri visoki gospodi. Dolenec ne udeležuje narod, gibanja, marveč še nasprotno dela n.pr. voli nemčurja.

Staro prerokovanje se izpolnjuje. "Ko sem bila še majhna, so prerokovanja še taka, da bodo ceste še od vasi do vasi, vozovi da bodo leteli naprej brez konj, tudi po zraku, da bo treba plačati od vsakega petelinu davek, pred malnom da bo stal soldat in zahteval štibro od vsega kar bo kdo prinesel mlet - in glejte skoraj vse se je že zgodilo. Še veliko drugač so prerokovali starci in vse se je že pripetilo ali pa se še le bo - o to so bili modri možje!" (67 letna žena)

Neverne ženske - Špisi so napravili bili skrivno policijsko družbo, ki je nadzirala ženske in reportovala vsako jutro predsedniku Marinu skandale. Nevera mnogih se je tako izvedela.

Za papeža šli Dolenjci moliti, ker to želeli popi, skrivaj pa so kazali Piju figo in rekli, da pojdejo moliti za dež, ne pa zanj. Tak je Dolenjec!

Zagrizenost nemškega duha

Že po letu 1931 se vse bolj množe kulturbundowske organizacije in se širi nacistična propaganda zlasti na Kočevskem. Nacionalistične pesmi in Hitlerjev pozdrav so bili tu običajna stvar. Princ Auerberg je dal tej skupini naslednje geslo: "Bratje Nemci, ne dovolite, da bi izginil tudi nemški otok v Kočevju, ki nas mora pripeljati na Jadransko morje!"

Posebna nacistična organizacija je s svojim do podrobnosti izdelanim načrtom, s "turisti", znanstvenimi raziskovalci, študentskimi vandrovcem in podobnim leto za letom preplavljala Kočevsko, prijevala tajne tečaje, sestanke in pohode. Kdor se je posebno izkazal, je šel na nadaljnje "študije" v Nemčijo. Krošnjarji so postajali vse bolj fanatični privrženci in organizatorji kulturbundowskih organizacij in njihovih tajnih oboroženih oddelkov.

Na šoli na Lazah se zaostruje predvsem pri verouku. Katehet Kralj z Uršnimi seli 7. marca 1938 piše šolskemu upravitelju: "Opažam uporni duh proti verskim vajam na imenovani šoli od strani kočevarskih otrok." Že malo predtem ugotavlja: "Nekaj slabega se pojavlja med kočevarskimi učencami na šoli v Lazah: Uporen, sovrazen duh proti meni in cerkvi, ki ni navaden med našo mladino, ampak mora izvirati samo od njihovih staršev."

Ta upornost se pojavi med otroki iz Travnega Dola, Pleša in Pajkeža. Pojavil se je pravzaprav že pred šestimi leti, ko je bil v cerkvici na Lazah nagovor za prvoobhajance v slovenskem in nemškem jeziku. Takrat so se ti odpovedali poučevanju verouka.

"Sedaj je tu slovenska šola, a zagrizenost nemškega duha je ostala," piše katehet.

3
Ivana Mestnik

Vas Laze in njena šola skozi čas

Neki učenec celo glasno izjavlja: "Bo že prišel oče in bo povedal, da imamo svojo cerkev v Črmošnjicah!"

Priložen je tudi seznam upornih učencev, ki jih je 17. Vsi so iz Travnega Dola, Pleša, Pajkeža in Blaževca.

Solski upravitelj Kraševac je v zvezi s tem poklican k sreskemu načelniku. Ta pove, da se je odpor proti katehetu začel po božiču. Sredi novembra je po šolskem okolišu hodil nek nemški dijak, ki je ljudem razdal nemške knjige in koledarje in agitiral med ljudmi, naj se držijo svojega maternega jezika. Upravitelj še pravi, da katehet poučuje verouk po predpisih slovensko, moli pa z njimi, posebno v 1. in 2. šolskem letu, tudi nemško. Pri svojem delu je točen, reden. Teče pa se neprestana agitacija proti obisku šolskih maš na Uršnih selih od strani kočevarskih učencev. Ivan Kirsche, občinski odbornik iz Travnega Dola, je celo med poukom stopil v šolo in se vprito otrok nedostojno obnašal. Heronim Štalcar s Pajkeža pa je istega dne pri šoli hujškal otroke k upornosti in neubogljivosti. Oba sta zagrizena Kočevarja, najhujši pa je Mausser iz Travnega Dola. Na šoli je bil organiziran bojkot, štrajkali pa so samo otroci tistih staršev, ki žive v dobrih odnosih s Kirscherjem in na katere ima on vpliv.

20. aprila 1938 piše sreski načelnik župnemu uradu v Črmošnjicah, 12. maja pa ta odgovarja,

da je bila na Lazah do "prevrata" nemška enorazredna ljudska šola, kamor so zahajali otroci iz črmošnjiške župnije. Potem so bili sem priključeni otroci z Uršnimi seli, ki so prej hodili v osnovno šolo Zgornje Sušice. Kočevari so

Cerkev sv. Matija na Lazah

VAŠA 3903BA

J.S.: Čas, ki je za nami

Že zdavnaj je padla noč, ena tistih brezmesečnih noči, ko tema gosto izravnava svet v nekaj daljnega, brezkončnega. Pred nami v temi so vinogradi, osiromašene trte prazne stojijo ob kolih in steberih, tako uboge, kot da nikoli niso bile bogato ovešene s sončnimi, težkimi grozdji, svetlimi kot sonce in temnimi kot najbolj bogata kri. Bledo odsevajo okna zidanici in hiš, razmetanih po bregu.

Ivana je vsa razigrana. V topli zidanici žari peč in na mizi, pogrenjeni s kockastim prtom, stojijo polič rdečega mladega vina in krožnika, polni dobrot. Skoraj premlada je še gostiteljica za odhod v pokoj; toliko načrtov še ima, toliko neizkorisčenih priložnosti za marsikaj, česar ni mogla ob številnih obveznostih postoriti zase. Prostor se kmalu napolni s smehom, dovitipi. Poliček je hitro prazen in štiri lica rdijo od toplotne, vinske kapljice in smeha. Prične se obujanje spominov, utrinkov, tegova in onega. Tu v dolini in tam gon v vasi, kjer cesta po klancu zavije navzgor, je tekla naša mladost, leta otroštva in nekatemer vse življenje. Ena je ostala tukaj, druga se je priselila v sosednjo vas, tretja je prišla po dolgih beganjih spet nazaj, četrta pa, bog ji daj srečo, komaj dobro pričenja poganjati korenine, presajene z brega tja na hrib.

Zidanici je svelo in toplo, zunaj pa je tema zaradi tega še bolj črna in težka. Nenadoma tišina. Ivankine oči so naenkrat polne solz, naše glave sklonjene k tlonu, ona pa, kot da je ni med nami, kot da je nekje daleč, kamor me ne moremo za njo. Vemo, kje je njena misel, je blizu in daleč. Presvež je spomin, prekatek čas za pozabljanje. "Vse je postoril sam,

naredil pohištvo, polkna, obilne stene, ometal strop. Ko je bil zadnjič tukaj, je že hudo kašjal, robec pred ustimi je bil krvav. Rekel je: 'Vem, da sem danes zadnjič tukaj, vem, da ne bom naredil nič več, ampak nocoj sem vesel, ta prostorček sem naredil do kraja in... na zdravje!' Nazdravil je prijateljem, ki so narejeno veselo hoteli spraviti zlo slutnjo vstran. Le še pet mesecov je živel..." Ivanka ornalne glava na roke na mizi in zahiti. Pustimo jo v njeni boli in vsem nam je nenadoma tako tesno pri duši.

Cemu usoda včasih udari tako nepričakovano in kruno? Kraška je bila tista doba od spoznanja in hrabrega samopremagovanja do konca. Le malo dni, predno je zatisnil oči, slepe od bolezni, smo ga obiskali prijatelji. Celo uro je trajalo, da je bil pripravljen na pogovor. Bridko je bilo, ko nas je spoznaval po glasu, pa vendar se je nasmejal šali, toplo in široko, kot je znal le on. Zdi se, kot da njegov smeh odmeva v zidanici, jedko obarvan. Pa ni smeh, je Ivanka hlipanje, zatajevano ves ta dolgi večer, dokler se ni sprostilo v odrešujoče solze. Se kako jih razumemo, te solze, ki ji polzijo v dlani, to skelečno bolečino za izgubljeno srečo!

Na mizi so ostanki kruha, pokriti s prtičem, prazni kozarci in izpraznjen poliček. Ura je pozna in naenkrat se nam tako mudi ven, iz tega prostora spominov in bolečine. Poslavljamo se. Zunaj je temna noč, strupeno sijajo zvezde gori na nebnu in pol meseca je prilezlo izza obzora. Visoko nekje na nebu rezko režejo nočno tišino kriki divjih gosi; odhajajo na jug, naznanjajo zimo. Poslavljajo neki čas... vse odhaja v nepovrat...

KNJIŽNA POLICA

Claudelove pesmi in igre

Paul Claudel, francoski pesnik in dramatik, je na Slovenskem doživljal precej neljubo usodo. Četudi so razumni vedeli zanj in so ga visoko cenili (Kochek ga je denimo ocenil kot "genija, velikana, podbnega gori", kot "najlepšo in najčistejšo dragotino, kar jih imajo Francozi po Racinu"), se desetletje po zadnji vojni zaradi ideoloških razlogov, ker je Claudelovo delo pač izrazito zaznamovano s krščanstvom, nikakor ni mogel uveljaviti ne na slovenskem odru ne v pesniških prevodih. Šele v zadnjih letih je Claudel končno prišel tudi k nam, najprej na oder, nedavno tega pa tudi po skoraj sedemdesetih letih v novih knjižnih izdajah. Mladinska knjiga in Mohorjeva družba iz Celja sta namreč izdali dve njegovi knjigi: prva v znani in uveljavljeni zbirki Kondor prinaša obsežen izbor iz njegove poezije, naslovjen SEJALEC BOŽJE MERE, druga pa tri Claudelove drame: MARIJINO OZNAJENJE, IN PRELOMU POLDNEVA in ZAMENJAVA.

Claudelove pesniške opuse se je lotil prevajalec Marko Marinčič, ki je, kot pravi, skušal narediti celovit pregled Claudelove poezije, zato je poleg slovitih hvalnic, liturgičnih himen in ciklusa podob svetnikov vključil v izbor tudi njegova mlajša dela ter lirične pesmi iz zadnjega življenjskega obdobja. Izboru je pripisal obsežno spremno besedo, ki jo Claudel zaradi dosedanje zamolčanosti pri nas vsekakor zasluži in je potrebna. V slovenščini imamo tako prevedeno dobro tretjino Claudelovega pesniškega opusa. Bolj kot pesnik je Claudel danes v svetu poznan in cenjen kot dramatik. Prevod že omenjenih treh najbolj znanih Claudelovih dram (prevajalec je Aleš Berger) v knjigi spreminja Schmidtova dramaturška razčlenba igre Marijino oznanjenje, Barraultovi zapis o nastajanju krtsnih uprizoritev v prelomu poldneva in Zamenjave ter zapis o Claudelovi smrti. O Claudelu pri na piše B. Zupanova, o njegovem liku pa F. Rode.

MILAN MARKELJ

Reprint Malove Zgodovine

Mohorjeva družba iz Celja je sklopila počastitev 140-letnice svojega delovanja te dni izdala reprint nekdaj zelo priljubljene, zdaj pa že težje dostopne ZGODOVINE SLOVENSKEGA NARODA, ki jo je napisal dr. Josip Mal

in je izhajala v desetih zvezkih od leta 1928 do 1939. Mal je napisal zgodovino Slovencev za obdobje od francoske revolucije do razpada Avstro-Ogrske in nastanka Jugoslavije, medtem ko je starejšo zgodovino, ki je izšla v 6 zvezkih v letih od 1910 do 1916, napisal dr. Josip Gruden, reprint te izdaje pa je Mohorjeva izdala lani. Zdaj je celotna Mohorjeva Zgodovina slovenskega naroda na voljo bralcem, ki bodo in že pridno posegajo po njej, čeprav ne gre za delo, ki bi povsem trdno stalo v vseh svojih točkah. Sodobna zgodovinska znanost nekatere stvari razume in vidi drugače, kar pa Grudnovi in Malovi Zgodovine ne jemlje njenih vrednosti, to pa so dobra temeljna zasnova, poljudnost pripovedovanja, široko prikazovanje vsakdanjega življenja, mnoge malenkosti in drobni dogodki, ki bralcu živo približuje čas in razmere. Reprintu Malove Zgodovine je dodana uvodna študija Boga Grafenauerja.

Tisti čas

Svetlana Makarovič je slovenska pesnica, ki je v mnogih svojih pesmis zgradila značilno in zlahka prepoznavno poetiko, ki jo še najbolj določa "spoj slovenske mitike arheologije in eksistencialistično pojmovanje tujstva" (Peter Kolšek), vendar pa v nobeni zbirki doslej ni v tej poetični drži tak doследna, kot je v najnoviješi TISTI ČAS, ki jo je pred kratkim izdala Založba Mladika.

Pesmi, ki jih je v zbirki vsega 28, so mračne po svojem osnovnem tonu in sporočilu, ki pravi, da je človek z rojstvom vržen v ta svet in da je rojstvo prekletstvo. Da je prekleta ura, ko je seme padlo, prekleta ura, zemlja in nebo ter prekleti prvi dih in luč sveta, zapiše pesnica že v prvi pesmi Rojstni dan. Človekova pot skozi življenje in svet je samotna, človek kot deseti brat blodi po sivem svetu, ("Ti boš pa romala, ti boš hodila/dolgo boš romala, nikdar pršila/Nikdar nikoli, desetnica."), in ostaja večni tujec v njem, žezen žive vode smisla. Konč blodenja po svetu je tista ura, tisti čas, ko se razodene neskončno ("Tam neznamo. Tam visoko/ Je bilo in je in bo/Tam neskončno. Tam edino. Tista zvezda nad goro."), ki ga človek sicer ne more spoznati, videti, a vendar ve, da je, kot sporoča zadnji verz zadnje pesmi v zbirki.

Pesmi Svetlane Makarovičeve se dajejo bralcu popolnoma same zase, brez spremnih besed ali kakšnih uredniških opomb (razen avtorične prepovedi po samovoljnem javnem izvajaju in uporabi), podobno torej kot se posamezni razodene tudi "tisti čas".

MILAN MARKELJ

se počutili "prikrasne in razčajljene". Čutili so, da bodo pri maternem jeziku okrnjeni. Od tod mržnja pri starših proti Uršnim selom, zlasti ker je njihova nemška šola naenkrat postala slovenska.

Kot župnik je štiri leta poučeval verouk na tej šoli. Otrok z Uršnimi seli ni nikoli silil k verskim vajam na Laze, še manj v Črmošnjice. Lahko so jih opravili pri domaćem župniku. Župnik svetuje, naj ne silijo otrok na Uršna sela, ampak jim dajo prostost.

"Kot njihov župnik jim ne morem in ne smem zabraniti, da posečajo domačo farno cerkev," še pravi v pisnem odgovoru in spomini, da so okoliščine kočevske vasi adaptirale svojo cerkev na Lazah z ogromnimi stroški. Ali jih ne bi katehet povabil na verske vaje tja, saj je le četrt ure hoje? Tudi to razburja ljudi, češ toliko smo žrtvovali za cerkev na Lazah, pa je večinoma zaprta tudi za otroke. In šola stoji na Lazah! Tako župnik Franc Zajec iz Črmošnjic, ki je po materi nemškega rodu.

Upravitelj Kraševca na vse njegove izjave odgovarja, da hodijo na šolo Laze otroci iz treh far: iz Toplic, Črmošnjic in Podgrada, in ker je večina z Uršnimi seli, se mora manjšina ravnat po večini. Ker na Lazah pri cerkvi ni mežnarje, ne ciborija za obhajilo, ne mašne obleke za razne dni (sta le dva plašča), je tako. Ima pa župnik mašo na Lazah v začetku in ob koncu šolskega leta ter 1. decembra.

V šolskem letu 1938/39 je na šoli 150 učencev, učita jih Avgust Kraševč in Mara Močnik.

V šolskem letu 1939/40 pa piše v zaključnem poročilu, da so oyire pri vzgoji in pouku alkohol in dvojezičnost. Šoloobveznih je v tem letu 142 otrok, učita jih Gustav Kraševč in Matilda Vidmar.

Preklinjanje in furmansko izrazoslovje

Iz rubrike "Bucike" v tovarniškem glasilu Labod

Kar nekaj knjig v zadnjem času govori o poslovnem bontonu, znanu pa so tudi predavanja ne le gospode Kneževič, ampak še mnogih strokovnjakov na to temo. Torej gre za vsebinsko, ki ima veliko težo, čeprav se v tem okolju počutimo na tem področju povsem samostojni in zaenkrat še ni bilo nakazane potrebe za predavanja ali izobraževanje v tej smeri.

Za medsebojne odnose, ugled in profesionalnost je že kako pomembno, kako se obnašamo, kako komuniciramo, kako delujemo. V svetu so stroga pravila, vezana celo na oblačenje, kaj šele kaj drugače. Predvsem v modnem podjetju bi moral biti oblika in obnašanje še toliko bolj poudarjena. Mi pa se veselo poslamo v "tri krásne" in pogosto gradimo svoj ugled edino ali predvsem na tem, da sosedi ali drugo službo blatimo oz. skušamo izničiti. Ne le v poslovnem, ampak kar v splošnem načinu življenga so taki "prijetji" spotakljivi. V poslovnem življenu pa bi morali paziti še na vse kaj drugače. Način sprejema, pozdrav, nazivanje - vse to ima svojo težo in je vizitka na le posameznika, ampak podjetju sploh.

Preklinjanje in "furmansko" izrazoslovje že dolgo ne pomeni več samo sproščenega odnosa in spuščanja na raven množice (to je tudi spotakljiva razloga, saj tako obnašanje priča bolj o poživljanju kot neupoštevanju delavcev) in bi moralo biti v službi povsem izključeno. Pričakujemo, da bomo kot podjetje in kot posamezniki upoštevani, spoštovani, pa sami ne premoremo toliko poslovne morale, da bi se vsaj pretehtano in izbrano izražali in obnašali. Z raznimi vzdevki oprijemljamo imena in blatimo vse okoli sebe, da bi se sami bolj svetili. Kako bodo torej naši nastopi navzven primerni in prepričljivi?

Posebno poglavje je komuniciranje nadrejenih s podrejenimi, ki je pogosto neprimerno in tudi žaljivo. Tako v proizvodnji kot tudi pisarnah bi morali biti pozorni na to. Vendar kako doseči drugačne, bolj kulturne odnose? Najprej bi se morali začeti spoštovati - spoštovati delo in osebnost.

Kot smo v bučikah že pisali, ne gre za to, da bi se imeli radi. Gre za medsebojno spoštovanje. (Iz rubrike "Bucike" v glasilu Labod)

Slovenci smo ogroženi predvsem od sebe. (Pirjevec)

Revolucija je krvav prehod iz slabega sistema v še slabšega. (Petan)

Za velikimi civilizacijami ostaja vadičastne ruševine. (Wilde)

Gremo v pekel, da bi spoznali nebesa. (Lilly)

Gospodični iz yuga

Celo policisti vedo zanj. Pred prijatelji se hvali, da potrebuje za omenjeno razdaljo dobreh šest minut. Hitrost ni majhna, če vemo, da je iz Metlike do Črnomelja štirinajst kilometrov. Vmes so seveda naselja, kjer živijo ljudje. Tudi otroci in starci. Ko pri takšnem divjanju poči, poči zares. In takrat so krivi vsi drugi, le divjak ne. Vsaj v njegovih očeh.

Gospodični iz yuga bi rad povedal le tole: če se že hočete izkazati, se izkažite kje druge in ne na cesti. Če ste pozabili cestnopravne predpise, jih ponovite. To velja tudi v primeru, če ste kupili voziški izpit ali ste prišli do njega po kakšni drugačni, lažji poti. Ne pozabite, da je na slovenskih cestah vsako leto mrtvih približno sedemsto ljudi, od tega za dva razreda otrok. Tudi zaradi takšnih, kot ste vi!

TONI GAŠPERIČ

Še: Otrok se ne da prevarati!

Odgovor na pismo s tem naslovom, objavljeno v Dolenjskem listu 13. maja

Prebral sem članek v Dolenjskem listu z naslovom "Otrok se ne da prevarati" prizadet avtorice Stanke Preskar iz Globokega. Ker je članek napisan tako pristransko in ker zavaja javnost, mi vest ne da miru, da bi se ne dotaknil nekaterih njenih izjav, saj poleg revije Pil, ozvočenja skupine Peter Pan in strokovne komisije "Pilovega žura" blati tudi nastope nekaterih skupin.

Bil sem prisoten na "Pilovem žuru" v Ivančni Gorici od vsega začetka, torej od generalke pa do konca priredite. Ozvočenje skupine Peter Pan je bila na profesionalnem ravni in vsi ansambl razen prvega, ki ni prispel na generalno vajo, so lahko ozvočenje preizkusili oz. spoznali, kako se bodo postavili na odru in priključili instrumente. Ravn pri prvonastopajočem ansamblu, ki ni bil na generalki, se je žal malo zataknilo, vendar se takšne stvari dogajajo tudi na koncertnih profesionalnih skupin.

Strokovna komisija je bila izbrana iz vrst glasbenih delavcev in predstavnika revije Pil. Ne poznam imen članov komisije, vem pa, da je bil njen predsednik Slavko Avsenik, mlajši, katerega strokovnosti noben poznavalec glasbe ne more oporekat.

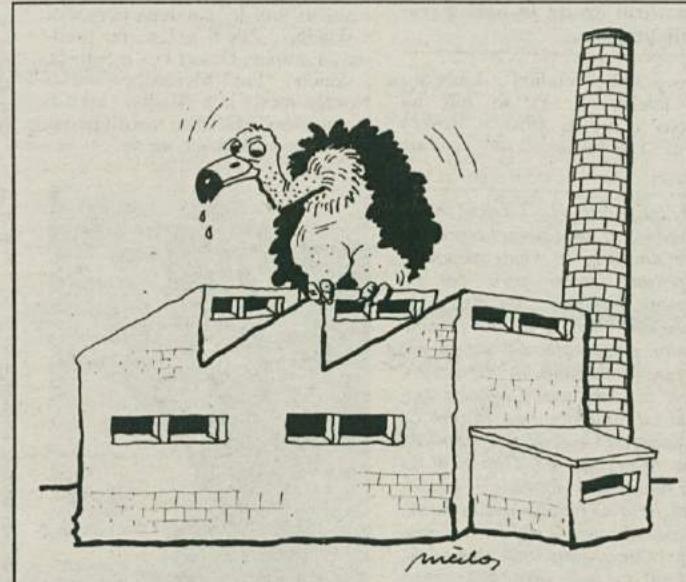
Povsem normalno je, da so nastopajoči in tudi ostali, ki smo bili prisotni, po generalki komentirali nastop skupin in napovedali, kdo bo zmagal, in podobno. Mnenje večine, zlasti pa ravno učencev OS Globoko in OS Bizeljsko, je bilo, da bosta zmagala "Rok in Jure" iz OS Cerkle ob Krki, ker sta po njihovih ocenah pokazala največ (lastna skladba, dvoglasno uigrano petje, obvladanje instrumentov zlasti pri solo točkah, scenki nastop). Izjava avtorice Stanke Preskar, da sta bila osnova dva kriterija strokovne komisije "vsebina in nabiranje po sintetizatorju", žali komisijo, obenem pa kaže javnosti svoje šibko poznavanje takšne glasbe. Očitno ni dorasla tehniku in pravilnosti igranja na synthesizerju, ki ga je pokazal Rok (mimogrede Rok že izredno obiskuje 1. letnik srednje glasbenih šole - C smer za jazz in zabavno

glasbo v Ljubljani in ima v glavnem predmetu celo odlično). Vadi vsak dan po več ur in ga je takšna izjava Stanke Preskar močno prizadela, zlasti ker ta izjava izključno leti nanj, saj so drugi učenci na tem instrumentu igrali z enim ali največ tremi prsti.

Iz vsega tega sledi, da avtorica Stanke Preskar s takšnim člankom "o učni urki nepoštenosti", kot sama navaja, ne koristi nikomur, celo več, zbjiga voljo vsem nastopajočim in potencialnim glasbenikom že od malih nog. "Pilov žur" je srečanje mladih glasbenikov Slovenije iz osnovnih šol, namenjeno predvsem zabavi, medsebojnemu poznavanju (to ni revija glasbenih šol ali pevskih zborov) in se tako tudi prezentira v reviji Pil. V svojih izjavah "saj se to ne plača, vse je bilo že vnaprej

prodano" avtorica Stanke Preskar žali Pil, strokovno komisijo in zmagovalce, in če je poštena do svojih učencev, bi se za to moral javno opravičiti. Kot dober poznavalec glasbe in oče zmagovalcev Roka in Jureta s strokovno komisijo nisem imel ne pred Pilovim žurom in ne po njem nobenih stikov, niti jih sploh ne poznam. Glasbeni skupini iz OŠ Globoko čestitam za njen nastop in ji želim, da bi dolgo združala skupaj in dosegla vidne uspehe. Žal mora vedeti da glasba ni šport in se rezultati ne dajo meriti, temveč so stvar okusa komisij ali poslušalcev. V tem primeru so bili oboji na strani Roka in Jureta, kar se mi je zdelo pošteno.

SILVESTER LOPATIČ,
Boršt, Cerkle ob Krki

Kdo v resnici kali nočni mir?

"Brezobzirno ravnanje gostilničarja Andreja Jakšeta" z Drske v Novem mestu - Cvičkarija in drugi hrupni dogodki motijo sosedje - "Kdo ščiti takšne gostilničarje?"

K pisanju me je spodbudila "Cvičkarija" v gostilni Jakše na Drski od 7. do 9. maja letos. Ker sem eden izmed nesrečevalcev, ki so obsojeni na bivanje v neposredni bližini omenjene gostilne in ker očitno nikogar od pristojnih ne moti brezobzirno ravnanje gostilničarja Andreja Jakšeta, sem se po dolgotrajnem molčanju odločila o tem spregovoriti javno.

Nedolgo tega so se v Dolenjskem listu vrstili članki o piceriji San Sebastian. Lastnik picerije je bil obdolžen, da ne spoštuje delovnega časa, da gostje ostajajo do jutranjih ur in da v vseh primerih kršijo javni mir. San Sebastian ni nikoli motil nočnega mira z glasbo v živo in z ozvočenjem na ves glas, medtem ko gostilničar Jakše to vztrajno prakticira. Njegova gostilnica se nahaja v naselju, kjer živi veliko družin z veliko otrok pa tudi z bolniki.

Ob tem se mi postavlja vprašanje, zakaj se vedno javno ogovarja samo ene, medtem ko se o drugih vztrajno molči. Ali so res vredni graje samo tisti lastniki lokalov, kjer se zbirajo mladinci, medtem ko ostajajo lastniki gostiln, kamor zahajajo "srednji sloj" in pijanci, brezmazežni? Zanima me, kdo ščiti takšne gostilničarje.

Cvičkarija je le iskra, ki je v mojem primeru zanetila že dolgo teči ogenj. Pred leti si je gospod Jakše poleti omislil ansambel, ki je vztrajno vsak petek nabiral po inštrumentih vsaj do 23. ure. Spominjam se, kakšen vik in krik je nastal pred leti, ko so v gostišču Loka vrteli glasbo s plošč. Ljudje, ki so se pritoževali

Lani pa so morali pohod najaviti in ministerstvu za notranje zadeve dostaviti seznam udeležencev, ker z Radovice pot na Goričko pač vodi čez Hrvaško in na tej poti ni nobenega mejnega prehoda. Seveda se ljudje na takem potu ne držijo drug drugačega za hlače in jo gor ali nazaj ubirajo eni po tej, drugi po drugi poti. Zato organizatorji, med katerimi je najbolj zavzet Jože Jančekovič, letos niso hoteli prevzeti te odgovornosti in so prvomajski pohod "preusmerili" v bližnje domače kraje, ki pa jih tudi večina slabo pozna. Gre zlasti za divji kraški svet ob potoku Jamnik, kjer je tudi brezno Pečenjevka. Vendar si Radovci, ki živijo tik ob meji, želijo, da bi se stvari med Slovenijo in Hrvaško čim prej uredile, in upajo, da se bodo prihodnje leto za 1. maj spet lahko brez skrbi podali na Trdinov vrh.

A. B.

SREČANJE HARMONIKARJEV IN ORGLIČARJEV

LJUBLJANA - V soboto, 5. junija, ob 16. uri bo v kinodvorani Črnuče srečanje harmonikarjev, ki igrajo na diatonično harmoniko (fraktionalico), ter orgličarjev. Tokratno prifreditev organizira črnuški Odbor za srečanje harmonikarjev in orgličarjev. Izkušček prireditve bo 15-članski odbor izročil v dobredolne namene. Nastopajočim bodo podelili priznanja.

Zaskrbljeni za vsestranski razvoj mladih

Poziv TV Slovenija

Zaskrbljeni zaradi naraščanja nasilnega obnašanja in prestopništva med mladimi, ki ni le posledica moralnega razkravanja celotne sodobne družbe in propadanja družine, ampak tudi kvarnega vpliva televizije kot najmočnejšega medija, in imenu Združenja za demokratizacijo javnih glasov pozivamo Televizijo Slovenijo, da odstrani nasilje, ki nam ga ponuja v raznih oblikah, od risank za najmlajše, TV filmov različnih zvrst, glasbenih spotov in celo TV dnevnika, da z večjo mero kritičnosti izbira in oblikuje programe in odkupuje tuja televizijska dela ter tako zagotovi mladim, na katere ta medij najbolj vpliva, čistješ okolje za oblikovanje njihove osebnosti.

Resnično zaskrbljeni za zdrav telesni in duševni razvoj mladih, opozarjamо pristojne televizijske delavce na odgovorno ravnanje. Dopusčamo, da se ne zavedajo pogubnega vpliva takšnega propagiranja nasilja, ki po eni strani pretirano zvišuje prag neprizadetosti, po drugi pa znižuje odgovornost ravnanja, in na tak način trkamo na njihovo veste.

Vabimo somišljenike in širšo slovensko javnost, da nas v tej zahtevi podprejo, bodisi z neoprednimi pritiskom na TV Slovenijo, ali pa nas o svojih mnenjih in stališčih pisno obvestijo.

Združenje za demokratizacijo javnih glasov
Pot v hribec 8, p.p. 47
Ljubljana, Črnuče
Združenje:
KAROLINA ADAM

Za Kandijo je leto že izgubljeno

Kakšna bo usoda štirih
gostinskih obratov v
Novem mestu

NOVO MESTO - Restavracija Kandija z vrtom, mestna Kavarna na Glavnem trgu, restavracija Pri vodnjaku in hotel Metropol so obrati, ki že čakajo na novega ali bivšega lastnika. Zakon o denacionalizaciji je pred postavljal ne le delave Krke Zdravilišča iz poslovne enote Gostinstvo Novo mesto, temveč tudi vse Novomeščane, ki so v te lokale radi zahajali. Zatečeno stanje se še najbolj pozna v senci kostanjev na kandijskem vrtu, kjer se je v teh majskih dneh že marsikaj dogajalo. Letos je nočni mir v pred vsem stanovalcem v bližini. Najbrž je velika škoda, saj Novo mesto, nepripravljeno na te nove korake, ostaja tako rekoč brez hotelov, brez dela želnih naslednikov.

Za vse te objekte je dana zahteva za vračanje premoženja. Po besedah direktorja Gostinstva Novo mesto, Mira Skufca, so ponokod postopki že tako daleč, da so se z novimi lastniki že pripravljeni pogajati zato, da bi se ta položaj vsaj začasno premaknil v pred letu turizma, če že ne drugemu. "Radi bi čimprej razrešili ta zaplet, saj po novem zakonu ne smemo v teh objektih ničesar spremijati, ne obnavljati, ne vzdržavati. Nekateri upravljenci se z nimi sploh niso pripravljeni pogovarjati. Nikogar ne zanimajo naši zaposleni delavci. Zato je hotel Kandija za letos že izgubil, saj se novi lastnik ni niti toliko opogumil, da bi pristal na pogovor," meni Skufca.

Tudi restavracija Pri vodnjaku, ki jo mnogi popularno imenujejo kar Ribja restavracija, čaka enaka usoda. Vseeno so se sedanjii upravljaci odločili, da že jutri odprejo prenoven vrt na željo stevilnih Novomeščanov, ki so se v vročih dneh lanskega leta tam hladili s pivom, sladoledom ali še čim.

J. PAVLIN

SRAMOTA NA PRAGU TRAVNE GORE

Obiskovalcu Travne gore, prljubljene gorske turistične postojanke, skazi vtise dnevi smetišč kakšnih 150 m od glavne ceste na odcepnu za Travno goro nad Sodražico. Kupi rjevčnih konzervnih škatel, celih in razbitih steklenic, škatel od spreja, gnijoče embalaže, gradbenega odpadnega materiala, po bližini oceni kar nekaj ton, pričajo, da je tu našel odlagališče uporabnik te embalaže, vse skupaj pa krasijo prevrjeni kombi, štedilniki in drugi vecji odpadki. Koliko je smetišče škodljivo z ekološkega vidika, bi morala oceniti ustrezna inšpekcijska potem nism poklicala. Raje sem težave opisala v časopisu. Tako lahko upam, da bo kdaj od pristojnih to prebral in se vsaj malo zamislil nad tem. Vem, da jih je še veliko, ki mislim tako kot jaz.

Na koncu še vprašujem: je pomemben sam denar, ki se steka v gostilničarje žep, medtem ko zdravje in počutev tistih, ki vse to prenašamo, ni vredno omembe? Se bomo res prisiljeni preseliti oziroma ob določenih dnevih bežati iz lastnega doma, da bomo lahko živel v miru?

L. M.

"Lastninijo" časopise

Za ta sum je dosti krivo zaspansko raznašanje

V nekaterih delih Kočevja raznašajo zdaj časopisa Delo in Slovenske novice okoli 8. ure, včasih so jih približno uro ali pa se več kasneje, medtem ko so naročniki Dela pred letom dni dobivali ta časopis že pred šesto uro zjutraj. V ponedeljek minuli teden spet ni bilo časopisov niti ob deveti uri, zato je nekaj tečni naročnik Dela vprašal odgovorne v Ljubljano, kjer je vzrok in če morda ne stavajo. Odgovor je bil, da je do zamude prišlo zaradi kraje (sodobno se temu reče "lastninjenje"), kar bo gotovo kmalu priznal tudi slovenski pravopis) časopisov v Kočevju.

Delo in Slovenske novice dostavljajo vsako jutro že okoli 5. ure zjutraj do kioska Dela v Kočevju. Zaradi zaspanske raznašalke (morda

raznašalke) se časopisu tu "medita" toliko časa, da njuni bralec zvedo mnoge novice že iz radija. Prodajalka v kiosku, ki pride na delo okoli 5.30, mora zaradi zaspanske raznašalke najprej težke pakete Dela in Novic raztovoriti s prodajne police, da nanjo namesto paketov razporedi časopise in revije, ki jih prodaja. Raznašalka pride precej pozno (zato so časopisi na tleh ob vsakem vremenu, tudi ob dežju), saj jí

Dolenjska potrebuje mlekarno ali ne?

Tehtni razlogi govorijo za lastno mlekarno - Ljubljanske mlekarne so "država v državi", zato je vpliv lokalnih oblasti v normalnih razmerah minimalen, v času recesije, ki jo doživljamo sedaj, pa povsem nemogoč

Pobuda, da je v novomeški občini potrebno zgraditi mlekarno, ni nova, toda prišla smo do trenutka, ko je zadnji čas, da se prične gradnja mlekarne. Tudi če bi pričeli graditi takoj, prej kot v treh letih ne bi polno obratovala. Zato je nujna takojšnja ustanovitev družbe za izgradnjo mlekarne.

Opozorili bi radi, da je od gradnje mlekarne odvisna boljša tržnost živinorejske proizvodnje, zlasti v oddročnih krajih, v katerih ravno želimo povečati tovrstno dejavnost, da o demografsko ogroženih področjih sploh ne govorimo, na katerih so pogoji za razvoj živinorejske proizvodnje že tako omejeni.

Strokovnjaki so mnem, da je v tem času mleka preveč, zato so Ljubljanske mlekarne, da bi zmanjšale število dobaviteljev mleka, uveljavile strožje zahteve pri odkupu mleka glede higieničke kvalitete mleka. Ta pravilnik resda temelji na evropskih mernih, toda v naših razmerah tega čez noč ni mogoče doseči. Se posebej je kritičen sistem organizacije odkupa mleka po kvalitetnih razredih zaradi skupnega zbiranja v hladilnih banzenih. Prepričani smo, da bomo kmalu priča pomanjkanju mleka, in ker je proizvodnja mleka povezana z mesom, bo tudi mesa kmalu premalo. Če upoštevamo, da je slovenski živilski trg majhen, bodo posledice zmanjševanja mlečne proizvodnje zelo hitro zmanjšale ponudbo izdelkov iz mleka in mesa, in kar je še najhujše, povzročile upad staleža govejih plemen, ki smo ga Dolenjci takso skrbno čuvali celih 50 let.

V marcu 1993 so se razmere glede odkupa mleka izredno zaostale zaradi Ljubljanskih mlekar, čeprav so prekomerni usmeritvi kmetov v mlečarsko proizvodnjo botrovalo ravno slovenske mlekarne. Mleko in mlečne proizvode so takrat prodajale na Hrvaškem in celo v Srbiji. Za odpoved odkupa naj bi bila kriva zavrnitev izvoza mleka v Avstrijo in Italijo, vendar to ni nadomestilo za izgubljeni jugotrag. Na zahodno tržišče naše mleko ne more prodrieti ravno zaradi neevropske higieničke kvalitete, za katero smo premalo naredili v preteklosti. Tuji nas lahko zavračajo, ker je ponudba mleka od vseporov dovolj. Tudi naši kmetje so sposobni in že dosegajo evropske standarde kvalitete mleka in so se tudi prizadeleni podrediti tem zahlevam. Poleg tega je potrebno vedeti, da pridelujejo mleko na ekološko in biološko zdravih področjih Evrope.

Izpolnjene želje

Magda Hlebec iz Grma odprla cvetličarno pri novomeški bolnišnici

Za Magdo Hlebec iz Grma pri Trebnjem je šele v soboto, 30. aprila, zasijala prava pomlad. Uresničila se ji je skrita želja po obrti vrtinarske stroke.

Uspešno je končala vrtinarsko šolo v Celju in se potem zaposila v Hotelu Krke v Strunjanu, kjer je delala dve leti. Nato se je zaposila v bolnišnici Novo mesto kot vrtnarica. V te danji stiski, ko je prav to delovno mesto odpadol, so ji bližnji in predstavljeni omogočili urediti si lokal na njihovem prostoru v Kandiji, nasproti bolnice. S pomočjo domačih in

okoličanov si je to hišico prenovila in bo služila za cvetličarno, poleg tega bo urejala in krasila zunanjost vseh stavb bolnišnic.

Ob otvoritvi je prvi prestolip prag cvetličarne direktor bolnišnice dr. Tone Starc, ki je tudi veliko pomagal, da je Magda lahko dobila prostor za obrt.

R. MAJER

OBISK LOJZETA PETERLETA

V organizaciji in na povabilo občinskega odbora slovenskih krščanskih demokratov občine Trebnje je zunanj minister in predsednik SKD Lojze Peterle 10. maja 1993 obiskal tovarno opreme TOM in Kolinsko na Mirni ter Trimo v Trebnjem. Pri razgovorih s predstavniki omenjenih podjetij sta ga spremila poslanca državnega zborova Izidor Reje in Vida Cadončič, državna sekretarka v ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Alenka Urbančič, predsednik IS občine Trebnje Jože Rebolj in predsednik OO SKD Trebnje Franci Smolič. Vodstva podjetij so ga seznanili s svojim gospodarskim položajem tako v okviru gospodarstva občine Trebnje kot države, o uspehih in problemih, ki so v tem trenutku povezani predvsem z lastnjenjem, izvozom, prodajo, razvojem itd. Lojze Peterle je obljubil in ponudil vso pomoč pri nadaljnem gospodarskem razvoju omenjenih podjetij, predvsem pa pri vzpostavljanju stikov s tujimi partnerji in uveljavljivosti teh podjetij na tujih trgih. Ob tej priložnosti je podjetje Kolinska podelilo Lojzetu Peterletu zlato značko Kolinske za njegove storitve pri razvoju podjetja.

OO SKD TREBNJE

ZAHVALA PLJUČNEMU IN GINEKOLOŠKEMU ODDELKU

Ne najdem besed zahvale za čas od 30. aprila do 8. maja, ko sem bila na pljučnem in ginekološkem oddelku novomeške bolnice. Za prvi maj sem bila na pljučnem oddelku. Počutila sem se kot v hotelu. Prijazni zdravniki, sestre, strežno osebje, sopaci in izvrstna hrana so pripomogli do hitrega izboljšanja mojega zdravja. Skupaj s svojo družino se za učinkovito nudečno iskreno zahvaljujemo osebju pljučnega in ginekološkega oddelka novomeške bolnice ter trebnjškemu zdravstvenemu domu.

ALOJZIJA STRNIŠA
Gor. Medvedje selo 8
Trebnje

• Slovenske stranke so kar tekmovali v zavajjanju ljudi v trditvah, da so vse nesreče prišle iz Beograda. (Pintar)

• Značilnost velikih ljudi je, da od drugih zahtevajo manj kot od sebe. (Eschenbach)

• V Jugoslaviji nismo mogli živeti. Brez jugoslovanskih tržišč tudi ne moremo. (Jurič)

• T.i. nacionalni mediji imajo slonji input in mišji output. (Misel pokrajinskega novinarja)

V razgovorih, na katerih smo sodelovali, sploh še nismo prišli do razprave o kvaliteti glede na vsebnost snovi, ki opredeljujejo kvaliteto. Ze sam sistem zbiranja mleka, pri katerem sodelujeta zadruža kot organizatorica odkupu in mlekarni, sedaj ne omogoča sortiranje mleka po kvaliteti, zlasti ne glede prisotnosti števila mikroorganizmov. Mleko vestnih in manj vestnih pridelovalcev se namreč zmeša in nato seveda meri povprečen vzorec. Govorimo lahko samo o kolektivni krividi in kazni ali odgovornosti, kar je preživelza zadeva.

Vsekakor je prav, da se proizvodnja uskladi s potrebami, vendar velja pravilo, da bi moralna vsaj polovica proizvodnje z vidika države ostati na domačem trgu, kar še posebej velja za kmetijske proizvode, kajti v kmetijstvu je nemogoče brez škode preusmerjati proizvodnjo.

Ljubljanske mlekarne so država v državi, zato je vpliv lokalnih oblasti v času konjunkture minimalen, v času recesije pa popolnoma nemogoč.

Intervencija občine v primeru

lastno politiko. Vodilni v Ljubljanskih mlekarneh, ki so bili na posvetu v marcu 1993 v Novem mestu, zagotavljajo, da majhna

RAZDEJANJE NA GORJANCIH
- Pred leti so neodgovorni objestniki brez dovoljenj v klub prepovedi inšpektorja grobo razvili pot po slemenu Gorjancev od Krčev do Špilereve Špice. Iz nekdaj prijetne gozdne poti so naredili pet in več metrov široko rano. In vse to zato, da se bi lahko snežni teplotni stroj vozil od smučišča nad Javorovico do tistega pri Gospodični. Povzročitelj tega razdejanja na Gorjancih so bili na sodišču obsojeni in kaznovani, in to na najvišje možne kazni, ki pa jih zaradi takrat veljavne višine niso prav nič prizadele. Takrat so tudi obljubljali, kako bodo traso uredili in zatravili. Žal za te njihove obljube ne ve erozija. Tako izgleda danes ta ratraska pot. (Besedilo in slika: A. Bartelj)

mlekarni zaradi dragih investicij ne bi mogla rentabilno poslovali. Trdijo, da je tudi za evropske razmere celo sistem Ljubljanskih mlekarne premajhen.

JOŽE BEG

SLOVENIJA - ROCK 93

MARIBOR - V petek, 28. maja, se bo na sencišnem stadionu pod Pohorjem ob 15. uri začel festival Slovenija - Rock 93, na katerem bo nastopilo 18 skupin. Za festival se je prijavilo 86 skupin iz vse Slovenije, žirija pa je za nastop izbrala le 18 skupin, ki se bodo potegovala za več nagrad: nagrado za najboljšo rockovsko skladbo po izboru organizatorja, za nagrado občinstva Zlati lokvanj in za nagrado strokovne žirije. Med izbranimi rockovskimi skupinami so tudi tri iz našega območja: s skladbo "Zbudi se" se bo predstavila skupina Desert Fox iz Semiča, s skladbo "Pot" Mercedes band iz Novega mesta in s skladbo "Mestni Robin Hood" Društvo mrtvih pesnikov tudi iz Novega mesta.

ZADNJA OZKOTIRNA ŽELEZNICA V SLOVENIJI
- Železni tiri, po katerih so vozili premog iz senovškega rudnika v Brezaniču na vlak, so vse bolj zapuščeni. Mnenja o tem, ali bodo tu ostali kot tehnični spomenik ali bodo romali med staro železijo, so zdaj deljena. Rudnik jih je dejansko že odpisal, saj je z njih preusmeril transport na cesto. Zato so nekateri predlagali, naj bi železnično obnovili, in bi po njej vozil turistični vlak. K temu se nagibajo tudi iz razloga, ker omenjena železnična predstavlja zadnjo ozkotirno železnicu v Sloveniji. Rudnik ne bi imel nič proti rekonstrukciji.

Rada bi videla, da bi vsaj sedel tukaj, pri meni, nič mu ne bi bilo treba delati."

V Zagorju je bila takrat fara, pošta, konzum in štiriletna slovenska šola. V Toplicah pri Zagorju pa je bila šestletna nova nemška šola. Tega se spominja Angela in doda:

"Ponoči, ko ne morem spati, se pred očmi vrstijo mnogi spomini. Najlepši pa je spomin na očeta, ki je bil tudi poveljnik gasilcev. Nekoč je ponoči gorel "Štirc", kjer so prali premog. Brata sta spala, medve z mamom pa sva šli gledati. Bilo je svetlo kot podnevi. Oče je stal visoko na gasilski lestvi, čelada na glavi se mu je svetila, ker se je od nje odbijal sijaj ognja. Ljudje so se bali, da ne bi padel v ogenj, in so mu vplili: "Martink, dol! Repovž, dol!" On pa jih ni poslušal. Videla sem ga, kako je visoko dvignil roko in zamahnil s sekiro. Presekal je kabel, ki se je takoj kot velika črna kača vil proti glažuti. Če ne bi presekal kabla, bi gotovo zgorela tudi glažuta, so pripovedovali potem."

Oče Repovž je bil delavščinski voditelj v Zagorju. Kasneje, ko je odšel Kristian v Ameriko, Klopčičev Franci pa v Rusijo, je bil pravzaprav med glavnimi, če ne glavnimi komunisti v Zagorju. Prve maje so Zagorjani vedno zelo svečano in domiselnno praznovali.

"Poročila sem se na kresni večer leta 1918 z avstrogrškim oficirjem, ki je bil 14 let starejši od mene. Rada sva se imela in vedno je lepo skrbel zame. Kar prehitro je minilo tistih 31 let z njim. Umrl je leta 1949. Zelo ga pogrešam.

Jože Staroveški

Svojo prvo pomlad je Jože Staroveški ugledal kmalu po 1. svetovni vojni. Rojen je bil 9. julija 1919 v zaselku Plavci pri Zagorskih Selih občine Soteske v kmečki družini kot tretji izmed osmih otrok. Stevilna družina se je težko prebijala in s 15 leti je Jože odšel v Maribor, kjer je stanoval pri striču, lastniku znane gostilne Pri treh ribnikih, ter se učil za kovača. Tako je spoznal dve obrti, gostinstvo in kovaštvo. S kovaškim spricvalom še ni bil zadovoljen, kajti bil je željan znanja in samostojnosti. Tako je leta 1940 dozadal svojo sposobnost tudi z mojstrskim izpitom, opravljenim iz bavarske podkovačke kovaške stroke v Ljubljani.

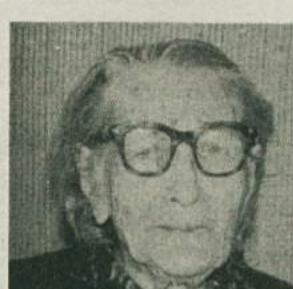
Med 2. svetovno vojno se je znašel v Bosni, v Ključu, od koder je pripršal v rodno Zagorje. Kot aktivistu so mu priznali sodelovanje z NOB pred 9.9.1943.

Leta 1946 se je po poroki preselil v Sevnico, kjer je zgradil kovačijo in že jeseni istega leta začel z obrto. S kovaštvo se je ukvarjal vse do upokojitve 1978. V njegovih delavničkih se je izučilo poštenega in trdega dela 40 m. Kot obrtnik je bil delen znenljivosti oblasti do zasebne lastnine, zato se je z drugimi stanovskimi kolegi povezoval, da bi se lažje borili za svoje pravice. V zgodovini sevniške obrtne zbornice se je Jože Staroveški vpisal kot ustavnovni član Društva obrtnikov Sevnice, predhodnice tukajšnjega obrtne zbornice in današnje obrtne zbornice.

Njemu in njegovemu družini življenska usoda ni naklonila najbolj trdnega zdravja, tako je huda bolezni tudi Jožeta naenkrat odtegnila od plodnega dela in mu naposled prekrila zasluzeni, mirni pokoj.

PRAZNIK SLOVENSKE ŽUPNIJE RAVENSBURG

RAVENSBURG - Slovenska katoliška župnija Ravensburg - Ulm je 16. maja praznovala tridesetletnico. V počastitev tega pomembnega jubileja so pripravili slovesnost. Slovenska župnija v Ulmu ima bogato tradicijo še iz časov davno pred prvo svetovno vojno. Slovenci v Nemčiji so hvaležni katoliški cerkvji na Nemškem, da jih je tako lepo sprejela. Posebno skrb tujcem posveča ravno škofija Rottenburg - Stuttgart v katero sodi tudi slovenska katoliška župnija Ravensburg.

Angela Kuhar se je rodila še v prejšnjem stoletju.

ga nitij njegova mama, moja prababica, ni poznala, ko je po osemajstih letih prišel le domov. In takrat je pripeljal domov grofovsko hčer. Pisala se je Clementina von Klesse. Vzel jo je iz internata. Grof, ki so imeli več otrok, so namreč zapustili grofijo le enemu, ostale pa so dali v internate. Moja mama, grofka, je vedno nosila črno obliko in belo pečo. Ko je šla ob nedeljah v cerkev, so jo vsi občudovali in govorili: "Glejte, tržaška Slovenka gre k maši!"

Angela še vedno bere, čeprav že od rojstva ne vidi na eno oko. Najraje bere nemške romane, ker imajo "große schrift" (velike črke), saj drobnih črk ne vidi več dobro. Še vedno hodi na spreponde in pri tem jo spremlja kakšna mlajša prijateljica oz. znanca. Obiskujejo jo tudi daljni sorodniki, saj bližnjih nima več.

JOŽE PRIMC

Milena Vlahovič

21. aprila 1993. Zelo lep, sončen dan. Za koga? Za naravo, ki se je začela z vso silo prebijati z dolgo zimskega spanja. Za nas, twoje prijateljice iz Društva operirank na dojki, pa je bil ta dan težak in žalosten. Tega dne se je dokončno strlo upanje za tvoj vesel pogled v bodočnost, za življenje, ki ti ga je neizprosna bolezen v komaj 57. letu tako nenadoma pretrgala. Globoko smo bile povezane, trpele smo s teboj in se veselile vsake svete iskrice pri najmanjšem izboljšanju tvojega zdravja. Ta dan nas je dokončno razdržil, to smo dojele ob tvojem preoranem slovesu. Ostala je le s cvetjem pokrita gomila na pokopališču v Vojni vasi. Vendar bomo kljub vsemu še skupaj, saj se bomo srčevala na naših rednih meščnih sestankih. Vedno pa bomo z besedami in mislijo povezane s teboj. Hvala ti, draga Milena, za vse veselle trenutke, ki smo jih preživele skupaj.

Prijateljice iz Društva operirank na dojki za Dolenjsko in Belo krajino

Tone Pirc

Vozili kovček zaupanja

Zgodb je odvijala že pred leti, v tistih časih, ko je bilo denarja še na pretek in smo množično hodili na sindikalne izlete in strokovne ekskurzije v tujino. Pa tudi v časih, ko se je oblast hudo bala, da ne bi kdo pretihopal k nam kakšne protirečanske literature ali česa podobnega.

Proti večeru je naš avtobus poln ukažljencev članov strokovnega društva, prispel v švicarski Solothurn. Odložili smo po sobah prtljago, na hitro povečovali in odšli na ogled mesteca. Knali smo ugotovili, da je skoraj v vsakem gostišču kot natakarica zaposlena katera od slovenskih deklet. Tudi v restauraciji, kjer je sedela naša skupinka in je igral manjši narodni ansambl, je bilo tako. Fanje so igrali skoraj same Aveniroke viže. Hitro smo se počutili kot doma.

"Ali veste, da te natakarice sploh nimajo redne plače?" se je oglasila Jože, potem ko smo naročili vsak svoj vrček piva. "Njihova je le napitnina." To je povedalo še ravno prav čas, kajti plačevalo se je sproti. Tudi mi smo tako primaknili nekaj.

Glasbeniki so ravno nehalo z znano polko, ko se je pri omiziju pojavilo mlado dekle. "Prijateljice so mi povедale, da hodijo po mestu naši rojaki Dolenci, pa sem rekla, da vas moram najti," je plaho začela. "Imam namreč veliko prošnjo. Tako rada bi po kom poslala svojim domačim nekaj stvari." Medtem je ves čas gledala Janeza. Zato je prvi odgovoril: "Zakaj pa ne, brez skribe. Rojakinja pa res moramo ustreči!"

"Imam že vse pripravljeno, tu če cesto, kjer delam," je odvrnila. "Odšla sta in čez trenutek smo ju videli skozi okno, kako gresta z velikim kovčkom proti našemu hotelu."

Janez je bil kmalu nazaj. "No, pa je opravljeno. Dal sem ga kar naravnost v prtljažnik avtobusa."

Drugi dan smo imeli na sporednu dovožnjo in v dolgočasu se ljudje spomnijo vsega vraka. Prigoda s kovčkom se je kmalu raznesla po avtobusu. Pa pride do Janeza nekdo s prednjega konca:

"Ti, pravijo, da vozimo po tvoji zaslugu s seboj skrivnost kovček, tako rekoč mačka v žaklu. Kaj pa, če bodo na meji težave? Notri je prav lahko celo kakšna bomba!"

Pri tem nam je na skrivaj pomežnik.

"Bodite no pametni, kakšna bomba neki! Saj ste videli punco, kako izgleda," se je obrnil na nas vprašani.

Nazadnje je prišel naokoli še eden od vodstva ekskurzije. "Zanesljivo je le zanesljivo. Predlagam, da komisijo odpremo kovček in pregledamo, kaj vozimo."

"Tega pa ne!" je pribil Janez. "Če bo res kaj narobe, odgovarjam jaz."

Nehote sem pogledal na zadevo z druge, dekletov strani. Kdo ve, koliko časa je varčevala skromno napitnino, da je kupila tiste stvari. Izročila pa jih je popolnoma neznanemu človeku, sem si dejal.

Srečno smo prešli nekaj mej in se vrnili domov.

Čež dober teden pa srečam Janeza in ga vprašam: "Ti, kaj je bilo s tistim kovčkom?"

"Nič posebnega. Že takoj drugi dan sem ga zapeljal v Ivančno Goričko. Našel sem dekletove domače, jim izročil kovček skupaj s pozdravi, spuščko in se poslovil."

Pri srcu mi je postalno prijetno. Pa je vendarle lepo biti pripadnik majhnega naroda. Ljudje se bolj poznamo, smo bolj ustrežljivi in bolj zaupamo drug drugemu...

SLAVKO KLANČIČAR

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 20. V.

SLOVENIJA 1

- 8.15 - 10.10 TELETEKST
- 10.30 VIDEO STRANI
- 10.40 ZGODBE IZ ŠKOLKE
- 11.30 TEDENSKI IZBOR
- 11.30 SLOVENSKA LJUDSKA GLASBILA IN GODCI
- 12.00 ANALITIČNA MEHANIKA, 15/52
- 12.30 ANSAMBL VRVNICA
- 13.00 POROČILA
- 13.05 TEDENSKI IZBOR
- 13.05 POSLOVNA BORZA, ponovitev
- 13.15 UMETNIŠKI VECER
- 14.00 VES SVET JE ODER, 5/13
- 16.00 OSMI DAN, ponovitev
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 TOK, TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
- 18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
- 18.45 BESEDE, BESEDE, BESEDE, TV igrica
- 19.10 RISANKA
- 19.20 TV NOCOJ
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.10 ŽARIŠČE
- 20.35 GLASBA, SHOW IN CIRKUS: ČAROBNI SVET GLASBE, 1. del
- 21.30 TEDNIK
- 22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 22.45 SOVA
- 22.45 ON IN ONA, amer. nanič, 10/13
- 23.10 VRTINEC, južnoafriška nadalj., 4/13

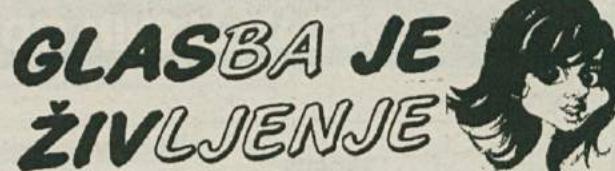
SLOVENIJA 2

- 15.15 - 22.40 Teletext
- 15.30 Video strani - 15.50 Tedenski izbor: Ko zaprem oči (slov. film); 17.20 Sova (ponovitev) - 18.45 Že veste - 19.15 TV noč - 19.30 Dnevnik 2, vreme, Šport - 20.00 Poslovna borza - 20.10 Človek in igra - 20.50 Umetniški večer: Opazovalce z okna: Sijaj Loare (zadnji del nanič, avstrijske TV); 21.35 Ves svet je oder (angl. dok. serija, 5/13)

HALO – ALO PIZZA!

☎ (068) 24-415
ZARADI VAS

SLAVKO KLANČIČAR

peresom Toneta Fronezzija Tofa:

Baraba je tako moj mož, pokvarjen še pa še. Izgovarja se na brata, da pri njem je spel nočoj, pokazala mu bom vrat, in to takoj, laže mi v obraz! Kako naj bi spel pri bratu, če pri njem sem spala jaz!

Mi pa smo v soboto iz Milstreeta spremljali Eurosong 93. Morda smo nekoliko razočarani nad okusom komisij, vendar naš En X band se je dobro odrezal in predstavljal Slovenijo 300 milijonom gledalcev. Naš računalnik pa še izbira napovedi, v sobotni oddaji bo znano, kam bo odšel Petrov glasbeni stolp in deset nagrad Liqui Molyja.

Se vedno smo v maju, mesecu ljubezni, in nikakor ne morem mimo realne revolucionarne ljubljenske pocrizje, ki je nastala pod

Simona H2O

PETEK, 21. V.

SLOVENIJA 1

- 8.15 - 10.10 TELETEKST
- 8.30 VIDEO STRANI
- 9.55 TEDENSKI IZBOR
- 8.55 BATMAN, 12. epizoda
- 9.20 SOFIJA, dansi film
- 11.50 ŽE VESTE
- 12.20 ČLOVEK IN IGRA
- 13.00 POROČILA
- 13.05 TEDENSKI IZBOR
- 13.05 POSLOVNA BORZA, ponovitev
- 13.15 UMETNIŠKI VECER
- 14.00 VES SVET JE ODER, 5/13
- 16.00 OSMI DAN, ponovitev
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 TOK, TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
- 18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
- 18.45 BESEDE, BESEDE, BESEDE, TV igrica
- 19.10 RISANKA
- 19.20 TV NOCOJ
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.10 ŽARIŠČE
- 20.35 GLASBA, SHOW IN CIRKUS: ČAROBNI SVET GLASBE, 1. del
- 21.30 TEDNIK
- 22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 22.45 SOVA
- 22.55 LJUBEZEN DA, LJUBEZEN NE, 2. epizoda amer. nanič.
- 23.30 VRTINEC, južnoafriška nadalj., 5/13
- 0.10 PLEZALEC, švedska nadalj., 3/3

SLOVENIJA 2

- 15.45 - 23.40 Teletext
- 16.00 Video strani - 16.30 Tedenski izbor: Glasba, show in kruški; 17.20 Sova (ponovitev) - 18.45 Znanje za znanje: Učite se z nami - 19.15 TV noč - 19.30 Dnevnik 2, vreme, Šport - 20.10 Koncert simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije - 22.00 Moški, ženske - 23.00 Home turističus

SOBOTA, 22. V.

SLOVENIJA 1

- 8.15 - 10.10 TELETEKST
- 8.30 VIDEO STRANI
- 9.00 TEDENSKI IZBOR:
- 9.00 RADOVEDNI TAČEK
- 9.10 OSCAR JUNIOR
- 9.20 KLUB KLOBUK
- 10.55 PET PRIJATELJEV, 8/13
- 11.20 TOK, TOK
- 12.10 ZGODBE IZ ŠKOLKE
- 13.00 POROČILA
- 13.05 TEDENSKI IZBOR
- 13.05 TEDNIK
- 13.45 MOŠKI, ŽENSKE
- 15.00 VERNIKI, ponovitev amer. filma
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 SVET ODKRITIJU, amer. poljudnoznan. serija, 8/11
- 18.00 REGIONALNI PROGRAMI - LJUBLJANA
- 18.45 TV MERNIK
- 19.00 RISANKA
- 19.10 ŽREBANJE 3 x 3
- 19.20 TV NOCOJ
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.10 UTRIP
- 20.30 KRIŽKA
- 21.35 POGLEJ IN ZADENI
- 22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 23.20 SOVA:
- KAJ SE JE ZGODILO BABY JANE?, amer. film

SLOVENIJA 2

- 12.15 - 0.15 Teletext
- 12.30 Video strani - 12.45 Tedenski izbor: Človek in glasba (4. oddaja); 13.40 Sova (ponovitev) - 15.00 Športna sobota - 18.45 Divji svet živali (angl. film)

poljudnoznan. serija, 5/25) - 19.15 TV noč - 19.30 Dnevnik 2, vreme, Šport - 20.10 Studio City - 21.10 Berlinska gospa (koproduksijska nadalj., 2/4) - 22.00 Sobotna noč: Alpski večer, 23.10 Koncert Yvesa Montanda (2. del)

NEDELJA, 23. V.

SLOVENIJA 1

- 9.15 - 23.50 TELETEKST
- 9.30 VIDEO STRANI
- 9.45 OTROŠKI PROGRAM
- 9.45 ŽIV ŽIV, ponovitev
- 10.30 ČAROBNA PIŠČAL, 3/3
- 11.05 HUCKLEBERRY FINN IN NJEVOVI PRIJATELJI, 11/26
- 11.30 OBZORJA DUHA
- 12.00 SLOVENSKA LJUDSKA GLASBILA IN GODE: RAZVOJ CITER
- 12.35 VIDEOMEH
- 13.00 POROČILA
- 13.05 SNEŽNA VILA JUKI, japonski film
- 16.05 OGNUJENO DREVJE THIKE, angl. nadalj., 4/7
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 TO NI TVOJ SIN, amer. film
- 19.05 RISANKA
- 19.15 LOTO
- 19.20 TV NOCOJ
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.10 ZRCALO TEDNA
- 20.30 NEDELJSKIH 60
- 21.30 NA POTI Z DR. STINGLOM, 5/12
- 22.05 DNEVNIK 3, VREME
- 22.30 SOVA
- HAL ROACH PREDSTAVLJA, amer. nanič, 11/29
- 22.30 VRTINEC, južnoafriška nadalj., 6/13

SLOVENIJA 2

- 10.45 - 0.10 Teletext
- Opomba: Giro d'Italia: vsak dan od 23.5.-13.6. na koncu TVS 2; 15.00 Svet. pokal v atletiki; 15.20 M. Carles F.; 18.40 SP v namiznem tenisu - 11.00 Video strani - 11.10 Tedenski izbor: Vrnitev na otok zakladov (angl. nadalj., 7/10); 12.00 Križka; 13.00 Poglej in zadeni - 15.00 Športna nedelja - 19.18 TV noč - 19.30 Dnevnik 2, vreme, Šport - 20.00 Alpe-Donava-Jadrans - 20.30 Bitka za premor (amer. film) - 23.15 Športni pregled

TOREK, 25. V.

SLOVENIJA 1

- 9.15 - 0.10 TELETEKST
- 9.30 VIDEO STRANI
- 10.05 TEDENSKI IZBOR
- 10.05 PAMET JE BOJLA KOT ŽAMET
- 10.10 POŠTARSKA PRAVLJICA
- 10.45 TV AVTOMAGAZIN
- 11.10 ZELENA URA
- 11.45 VEŽNA VRATA, drama TV SA
- 13.00 POROČILA
- 13.45 TEDENSKI IZBOR
- 13.45 SOBOTNA NOČ
- 15.10 KONCERT YVESA MONTANDA, 2. del
- 16.05 SEDMA STEZA
- 16.25 SLOVENSKI UMETNIKI IZ PORABJA
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 OTROŠKI PROGRAM
- HUCKLEBERRY FINN, 12/26
- OSCAR JUNIOR
- LJISICA ZVITOREPKA, portugalska risanka
- 18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
- 18.45 PARI, TV igrica
- 19.10 RISANKA
- 19.20 TV NOCOJ
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.10 ŽARIŠČE
- 20.40 GORE IN LIJUDJE
- 21.45 KRONIKA, kanadska dok. serija, 6/12
- 22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 22.45 SOVA
- ALO, ALO, angl. nanič, 12/18
- VRTINEC, južnoafriška nadalj., 8/13

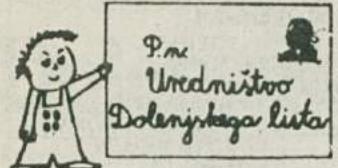
SLOVENIJA 2

- 15.45 - 22.35 Teletext
- 16.00 Video strani - 16.20 Tedenski izbor: Dosje - 17.00 Sova (ponovitev): Samci in samke (angl. nanič, 6/7); Vrtinec (južnoafriška nadalj., 7/13) - 18.45 Prisluhimo tišini - 19.30 Dnevnik 2, vreme, Šport - 20.00 Poslovna borza - 20.10 Trije semestri (švedska nadalj., 1/4) - 21.00 Novosti založ - 21.10 Osmi dan - 22.00 Svet poroča

SREDA, 26. V.

SLOVENIJA 1

- 9.45 - 0.10 TELETEKST
- 9.45 OTROŠKI PROGRAM
- 10.00 VIDEO STRANI
- 10.30 TEDENSKI IZBOR
- 10.30 BATMAN, 14. epizoda
- 10.55 VIDEOSPON
- 11.35 PRISLUHIMO TIŠINI
- 12.05 KRONIKA, 6/12
- 12.30 NA POTI Z DR. STINGLOM, 5/12
- 13.00 POROČILA
- 13.05 POSLOVNA BORZA
- 15.30 TEDENSKI IZBOR
- TRJE SEMESTRI, švedska nadalj., 1/4
- 16.20 SVET POROČA
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 KLUB KLOBUK

NAŠI GLASBENI DOSEŽKI

Na naši šoli smo letos že drugič organizirali zimski festival. Ta ni bil le pri nas, bil je tudi na OŠ Bizeško in Pišice. Šest finalistov iz teh šol se je uvrstilo na finalni večer mladih pevcev, ki je bil v prosvetnem domu v Brežicah. Vse te pevce sta spremajala mladinska pesvna zborna iz OŠ Bizeško in Globoko. Na naši šoli pa smo ustanovili tudi ansambel Prvi poljub, ki bo sodeloval na Pilovem žuru. Vodi ga tovarš Vilko Urek, ki je bil tudi glavni organizator zimskih festivalov in finalnega večera. Šolski ansambel je sestavil tudi lastno skladbo z naslovom Puši, ki jo bodo igrali na Pilovem žuru. Upamo, da se bodo naši glasbeniki v Ivančni Gorici dobro odrezali.

ANJA OGOREVC in ALAN PAVLIČ
6. r., OŠ Globoko

NA PODELITVI ZLATIH CANKARJEVIH PRIZNANJ

Konec marca je bilo v Ljubljani vse-slovensko tekmovanje za zlato Cankarjevo priznanje. Za območje Dolenjske, Bele krajine in Zasavje smo se ga udeležile tri tekmovalke, ki smo na območnem tekmovanju dosegle najboljše rezultate. 7. maja sva z mentorico odšli na Vrhniko na svetano podelitev. Tam sem doživelja presečenje. Med 48 osnovnošolskimi tekmovalci sem se uvrstila na 3. mesto. Knjižne nagrade in priznanje sem prejela iz rok predsednika Slavičičnega društva Slovenije dr. Franca Novaka. V zanimivem programu je nastopila Ljuba Jenč, ki je pела ljudske pesmi. Na zelo staro harmoniko sta igrala brata Čuk. Popoldan smo natančneje poznavali Vrhniko. Ogled smo zaključili pri Močilniku, kjer je bila otroška likovna razstava.

KATJA JARM
7. c, OŠ Trebnje

EKOLOŠKI DAN

Na OŠ Veliki Gaber smo imeli ekološki dan. Ob tej priložnosti smo se razdelili v skupine, kjer smo opravljali različne dejavnosti. Poslovna skupina je bila na terenu in je popisovala divja odlagališča. Na žalost nismo mogli popisati vseh, kajti na območju Velikega Gabra jih je kar precej, za kar pa je bilo eno doppodne prekratko. Na teren smo se opravili v upanju, da bi ta smetišča v bližnji prihodnosti očistili. Želimo, da ne bi bilo več smetišč, tako tudi ne bi bile potrebne te akcije. Zato, človeštvo, pozor!

Učenci literarno-novin. krožka OS Veliki Gaber

BRANJE MI JE V VESELJE

Vsek dan izide zelo veliko knjig. Brali smo hvaležni za vsako novo knjigo. Tudi mi smo pisali pisatelju in doktorju psiholoških znanosti Vidu Pečjaku, naj nas razveseli še s kakšno knjigo. Tudi jaz rada berem. Najljubše pa so mi knjige Veliki čarovnik Ujtata, Oblaček Polahaček, Heidi, Palkič gredo na izlet in Obstuti maček. Ker veliko berem, tudi jaz razvijam svojo domišljijo in to uporabim, ko pišem svoje prispevke za časopis, radio. Nekaterim otrokom je branje knjig zabava, igra in užitek, nekaterim pa učenje in muka. Vsi bi se moral truditi, da bi branje postalo vsem otrokom zabava, veselje in igra.

NATAŠA JONTEZ
3. r., OŠ Krmelj

NAVDUŠENJE OB PODELITVI BRALNIH ZNAČK

Pred dnevi smo na naši šoli zaključili delo bralnih značkarji. Na podelitev bralnih značk sta prišla Tone Partljič in njegova hčerka, dramski igralka Mojca. Pripravila sta nam nepozaben program. Gospod Partljič nam je prebral nekaj odlokmov iz svojih humorističnih zgodb,

sezveda s svojim neponovljivim humorističnim stilom. Mojca pa nam je zaigrala nekatero odlokm. Bilo je enkratno! Bralno značko je prejelo preko 350 učencev, 28 osmošolcev pa je prejelo posebno nagrado, knjigo z avtogramom gosta. Mislim, da je bila letošnja podelitev posebnost za nas vse, zato se zahvaljujemo vodstvu šole, da je organiziralo tako lepo pritevitev. Zahvaljujemo pa se tudi gostiteljem, ki ju ne bomo nikoli pozabili.

NINA ŠTOJS
5. r., novin. krožek
OŠ Sava Kladnika Sevnica

POMEMBNO JE SODELOVATI

V torek, 11. maja, smo se učenci OŠ Koprivnica udeležili občinskega tekmovanja v atletiki v Krškem. Skakala sem v daljino, preskočila 4,10 m in osvojila 3. mesto. Sošolec Boštjan Umek je zmagal v teku na 1000 m. Pri starejših pionirjih je dosegel Damjan Božičnik 3. mesto v skoku v višino. Za nagrado smo se ohladili z okusnim sladoledom pri Senici.

LIDIJA CERJAK

BODITE IZBIRČNI — KUPUJTE, KJER JE NAJCENEJE

trgovina
»ŽELEZNINA«
Ljubljanska c. 28.
Novo mesto, tel: 22-316

tel.: (068) 22-316; 22-356
fax. 23-139

Bogata izbira pločevine, kotnih, ploščatih in paličnih jekel, črnih, pocinkanih, kvadratnih in pravokotnih cevi; orodja; vijakov; žičnikov; okova; rezilnega in brusilnega materiala; ležajev...

Obiščite nas in se prepričajte o ugodni ponudbi!

Občina Trebnje na podlagi sklepa Izvršnega sveta z dne 5.5.1993

r a z p i s u j e

JAVNO DRAŽBO

za odprodajo naslednjih nepremičnin:

GARAŽE V STANOVANJSKIH BLOKIH

Kraj in ulica	Velikost v m ²	Izklicna cena na dan 5.5. v DEM	Izklicna cena na dan 5.5. v SIT
1. Trebnje, Rimska c. 5	14,57	11.499	755.829,00
2. Trebnje, Rimska c. 5	16,80	13.259	871.514,00
3. Trebnje, Rimska c. 5	14,57	11.499	755.829,00
4. Trebnje, Rimska c. 5	20,56	16.227	1.066.601,00
5. Trebnje, Ul. heroja Slaka 11	16,64	13.446	883.806,00
6. Trebnje, Ul. heroja Slaka 11	15,96	12.896	847.654,00
7. Trebnje, Ul. heroja Slaka 11	19,20	15.514	1.019.735,00
8. Mirna, C. III. bat. VDV 54	17,00	14.292	939.413,00
9. Šentrupert 48	13,80	2.413	158.606,00

Prodajna cena je plačljiva v tolarski protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan izvedbe javne dražbe.

Javna dražba bo v sredo, dne 9.6.1993, ob 15. uri v sejni sobi občine Trebnje, Goliev trg 5, Trebnje.

Plačilni pogoji: kupec je dolžan plačati 20 odst. izklincne cene v 8 dneh po podpisu pogodbe, preostali del pa v roku 30 dni.

Na javni dražbi lahko sodelujejo pravne in fizične osebe (državljeni republike Slovenije) oziroma njihovi pooblaščenci, ki se morajo izkazati s pismenim pooblastilom ter potrdilom o državljanstvu. Pred pričetkom javne dražbe morajo interesenti vplačati varščino v višini 10 odst. izklincne cene na žiro račun občine Trebnje št. 52120-849-705 pri SDK Novo mesto - ekspositura Trebnje. Varščina se uspešno ponudniku vravnena v kupnino, neuspelim ponudnikom pa bo vrnjena v roku 3 dni po opravljeni dražbi. Vplačana varščina se ne obrestuje.

Pogodbo o nakupu garaže mora kupec skleniti v 8 dneh po opravljeni javni dražbi. Če kupec ne bo sklenil pogodbe in plačal kupnine v določenem času, se smatra, da odstopa od nakupa, vplačana varščina pa zapade v korist prodajalca. Posebni pogoji: garaže so zasedene.

Vsi potencialni kupci imajo pred izvedbo javne dražbe možnost ogleda garaž po predhodni telefonski najavi na telefon (068) 44-150 pri upravniku garaž - KOMUNALA Trebnje. Kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali.

Prodajalec nepremičnine plača prometni davek, kupec pa vse druge dajatve, nastale v zvezi s prenosom lastništva.

IZVRŠNI SVET
SKUPŠČINE OBČINE TREBNJE

POMEMBNO JE SODELOVATI

Leto turizma - enkratna priložnost

Turizem - enkratna priložnost in možnost, ki jo prepočasi uresničujemo

Z gesmom "Slovenci spoznavajo Slovencijo!" želi Turistična zveza Slovenije navdušiti ljudi za dopustovanje in izlete, namenjene spoznavanju izrednih naravnih lepot, kulturne dediščine, bogate zgodovine, običajev, avtentične kulture in drugih zanimivosti. Dopustovanje doma bo cenejše, mnogo krajev širom Slovenije pa vabi h kvalitetnejši ponudbi, na zanimive prireditve, bogato kulinariko, v urejeno okolico in k prijaznim ljudem.

Dopusti in uporaba prostega časa so del svobode človeka in vsak se sam odloča, kje bo dopustoval. Znano pa je, da je domači gost bil in ostaja dober gost.

V naši mladi državi sicer vse bolj prevladuje spoznanje, da je turizem izredna razvojna priložnost, toda besedam ne sledi vedno dejanja. Seveda dober turizem, ki bo gospodarsko uspešen in hkrati prijet do okolja, domačinov in turistov. Da bi to dosegli, je potrebno storiti marsikaj. Predvsem moramo korenito spremeniti odnos do turizma, oblikovati nov turističen ugled Slovenije, dokončno sprejeti in uresničevati na ravni države in občin razvojno strategijo turizma, oblikovati kvalitetni turistični proizvod, ustvariti koncept sodobne marketinške promocije naše turistične ponudbe v

svetu pa tudi doma. Potrebno je, da se odkrito spopademo z vsem, kar onemogoča, da bi turistična dejavnost postala razvojni izvir za gospodarsko učinkovitost, prestukturiranje celotnega gospodarstva in naš vzpon v svet. Leto turizma je zato izredna priložnost. Seveda naš cilj ni industrijski turizem, kjer je turist objekt ali tuje, temveč kakovosten, okolju ustrezni turizem, v katerem interes turizma, domačinov in naravne zgodovinske danosti vzpostavlja ravnovesje in sožitje.

Nove tokove v turizmu lahko uresničujejo ljudje, ki živijo za turizem in jim turizem pomeni možnost za delo, zasluzek in zadovoljevanje interesov. Gomilna sila sprememb naj bo tudi geslo "Turizem smo ljudje" in spoznan-

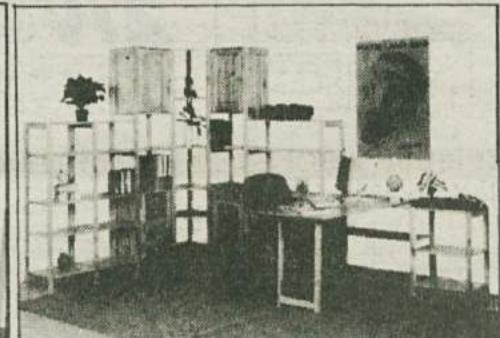
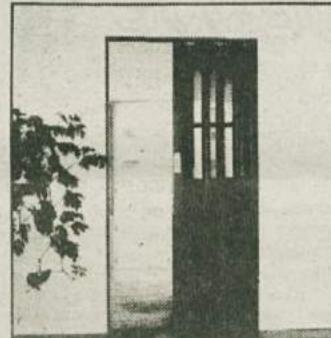
je, da turizem bogati osebnost. Tak prisop je lahko tudi na Dolenjskem največja gomilna sila turizma. Turistično organizacijo, predvsem turistična društva, je

• Pokrajinski časopisi Gorenjski glas, Primorske novice, Vestnik iz Murske sobote in Dolenjski list bodo v naslednjih številkih svojih časopisov izdali prilog v nakladi več kot 100.000 izvodov. Z njim se bodo predstavili tudi na Marketing klubu v Ljubljani prve dne junija, bralci vseh štirih pokrajin pa bodo v njej našli vrsto prijetnega in koristnega branja pred prihajajočimi dopusti.

treba razumeti kot javen interes družbe, kot del civilne družbe. V turističnih društvih so ljudje združujejo prostovoljno z namenom, da bi ustvarjali, menjali podobo svojega kraja, zadovoljili svoje interese in delovali za veseljski razvoj turizma, predvsem v svojem kraju. Mnoge bosta v turizem vse bolj silno potreba po delu in za preživetje, kar je v tržnih razmerah normalno. Vsak naj se v turistični organizaciji dobro počuti. MARJAN ROŽIČ predsednik Turistične zveze Slovenije

— gotovinski popust
— obročno odplačevanje

PROGRAM LESNIH IZDELKOV D.D.

Pomladni, ko običajno urejamo in prenavljamo svoj bivalni prostor, delovno sobo ali kabinet, morda razmišljamo tudi o ekonomičnejši izrabi prostora, zamenjavi dotrajanega ali morda že dolgočasnega pohištva, skratka o funkcionalno, sodobni in lepi opremi.

Pohištvo iz programa DAN in FRANCI s sestavljenimi regali iz masivnega smrekovega lesa,

- harmonika, drsna in preklopna vrata različnih dimenzij,
- izdelava in dobava vseh vrst leseni oblog tal, sten in stropov,
- izdelava in dobava pregradne stene in
- pohištva po naročilu.

Bankam, šolam, vrtcem in vsem ostalim pravnim ustanovam nudimo pogodbeno vzdrževanje skozi vse leto.

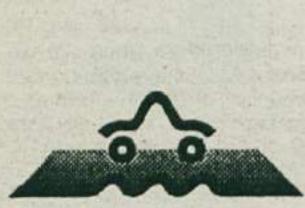
Za nakup naših izdelkov pokličite trgovino PIONIR-PIMEX na tel.: (068) 321-826 ali pa obiščite razstavno-prodajni prostor v Cegelnici tel.: (068) 323-147, 323-119 (odcep nasproti trgovine KZ Krka v Bršljinu), za storitve vzdrževanja pa: Pionir – program lesnih izdelkov, d.d., Kettejev drevored 37, tel.: (068) 323-189

Pokličite nas in pomagali vam bomo pri vaši odločitvi!

PIONIR

17. SLOVENSKI AVTOMOBILSKI SALON
Ljubljana, 15. do 23. maj 1993
od 10 do 21 ure na gospodarskem rastavšču.
Oglejte si vse, kar ponuja svet na dveh,
štirih kolesih ter sestavne dele
in dodatno optrempo.

- razstava avtomobilov in motornih koles
- razstava sestavnih delov za automobile slovenskih proizvajalcev
- razstava dodatne opreme za vozila

FIAT**Adria Auto**
Ekskluzivni uvoznik Fiat

AVTOMEHANIKA GRIL
Dol. Kamence 46 b, Novo mesto
tel. (068) 28-714

— uradna in edina veljavna garancija za vozila

FIAT in LANCIA

- pooblaščeni servis in rezervni deli
- prodaja vozil **FIAT in Lancia**
- do 23. maja 5% popusta za vozila iz programa **Lancia**

Posebno ugodno:
LANCIA y10, centralno zaklepanje, elek. odpiranje oken, katalizator 17.200 DEM

zavarovalnica triglav d.d.

Poslovna enota Novo mesto
Zagrebška 2, Novo mesto

VABI K SODELOVANJU

več honorarnih sodelavcev — zastopnikov, z možnostjo kasnejše redne zaposlitve, za sklepanje zavarovanja na območju krajev:

Novo mesto, Mirna Peč, Šentjernej, Škocjan, Trebnje, Dragatuš - Vinica.

POGOJI:

- končana najmanj srednja šola katerekoli smeri.

Prijave z dokazilom o izobrazbi in kratkim življenjepisom pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:

Zavarovalnica Triglav d.d.
Poslovna enota Novo mesto
Zagrebška 2, 68000 Novo mesto

Izbrane kandidate bomo o izbiri obvestili v 15. dneh po končanem roku za sprejem pisnih vlog.

PIONIR

RAZPISUJE V ŠOLSKEM LETU 1993/94 naslednje štipendije

Zap. št.	Naziv poklica-smer	St. zaht. poklica	Št. štip.
1.	Varilec v seriji proizvodnji	II	1
2.	Zidar za zidanje ometavanje	II	30
3.	Tesar opažev	II	30
4.	Pečar	IV	4
5.	Stavni klepar	IV	3
6.	Slikopleskar	IV	3
7.	Kamnosek	IV	3
8.	Natakar	IV	2
9.	Kuhar	IV	2
10.	Prodajalec žel. grad. mat. pohištva	IV	2
11.	Strojnik	IV	3
12.	Elektroinstalater	IV	5
13.	Strugar	IV	2
14.	Monter klimat. naprav	IV	3
15.	Monter vodovodnih naprav	IV	2
16.	Monter ogrevnih naprav	IV	2
17.	Konstr. ključavnica	IV	8
18.	Avtoličar	IV	2
19.	Avtomobilski klepar	IV	2
20.	Avtomehanik	IV	2
21.	Pečar	IV	10
22.	Tesar	IV	30
23.	Zidar	IV	30
24.	Komercialni tehnik	V	3
25.	Ekonomski tehnik	V	4
26.	El. teh. ener. za proiz.-dist.	V	2
27.	Strojni tehnik	V	2
28.	Grad. tehnik	V	5
29.	Inž. strojništva	VI	3
30.	Inž. elektrotehnik	VI	1
31.	Dipl. inž. grad. za org. teh.	VII	5
32.	Dipl. inž. strojništva	VII	3
33.	Dipl. inž. elektrotehnik	VII	3
34.	Dipl. inž. računalništva	VII	2
35.	Dipl. ekonomist za analize in plan	VII	4

Prijave POŠLJITE NA NASLOV: **GIP »PIONIR«, p.o., Novo mesto, Kettejev drevored 37**, Kadrovska pravna služba — do 30. julija 1993. Informacije o razpisu pa lahko dobite osebno na oddelku za izobraževanje. Tel. 321-826.

Kandidati prijavi za štipendirjanje na obrazcu SPN-1 - Vloga za uveljavitev socialno-varstvenih pravic priložijo:

- 1- overjene prepise dokazil o učnem uspehu v predhodnem letniku (fotokopija spričevala o končnem razredu in zaključnem izpitu ali sporočilo o vseh doslej opravljenih izpitih, vajah ipd.)
- 2- Potrdilo o bruto plači staršev za zadnje tri meseca (marec, april in maj 93)
- 3- Svojeročno napisano izjavo kandidata, da ne prejema druge kadrovske štipendije
- 4- Kratek življenjepis in opis socialnega materialnega položaja družine.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri do 1. septembra 1993.

NOVOLES, lesna industrija, d.d.
Straža, Na žago 6

razpisuje

A. JAVNO LICITACIJO, ki bo 7.6.1993 ob 12. uri na sedežu podjetja v Straži

Na licitaciji bo naprodaj nekdanji proizvodni obrat v Gotni vasi, ki zajema vse objekte. Pokritih površin je 8834 m² ter funkcionalnega zemljišča 9119 m². Celotni kompleks je komunalno urejen. Izklicna cena je 4,5 mil DEM.

Na javni licitaciji lahko sodelujejo pravne osebe, ki imajo sedež v R Sloveniji, in fizične osebe, ki se izkažejo s potrdilom, da so državljeni R Slovenije. Pooblaščenci pravnih oseb morajo na javni licitaciji predložiti pisno pooblastilo za licitiranje.

Pred javno licitacijo mora vsak ponudnik vplačati varščino v višini 10% izklincne cene na ŽR 52100-601-19046. Varščina bo uspešnemu ponudniku vračanjana v kupnino, drugim ponudnikom, ki na licitaciji ne bodo uspeli, pa bo varščina vrnjena v 3 dneh brez obresti.

Uspešni ponudnik oziroma kupec mora skleniti pogodbo o nakupu v 7 dneh po končani licitaciji in plačati najmanj 50% kupnine v 15 dneh po podpisu pogodbe. Ostali 50% kupnine bo kupec plačal v roku in na način, ki bo določen sporazumno pri sklepanju kupoprodajne pogodbe. Če uspešni ponudnik ne bo plačal kupnine v določenem roku, se bo prodaja razveljavila, varščina pa obdržala. Prometni davek in morebitne druge dajatve in stroške v zvezi s prenosom lastništva plača kupec.

Prodaja poteka po sistemu video - kupljeno.

B. JAVNO ZBIRANJE PONUDB ZA NAKUP POSAMEZNIH DELOV INDUSTRISKEGA KOMPLEKSA V GOTNI VASI

V primeru, da licitacija za celotni kompleks po točki A ne bo uspela, bo komisija za izbor ponudb obravnavala ponudbe za nakup posameznih delov. Pisne ponudbe bo komisija obravnavala naslednji dan po morebitni neuspeli prodaji celotnega kompleksa. Ponudbe morajo vsebovati točno navedbo, na kateri del kompleksa se nanašajo, ponujeno ceno in način plačila.

C. JAVNO ZBIRANJE PONUDB ZA NAJEM POSLOVNIH PROSTOROV

V najem ponujamo:

- posamezne dele podjetja NOVOLES - NOVI AMBIENT, d.o.o., Straža, Na žago 6, s pripadajočo infrastrukturno in tehnološko opremo
- poslovne prostore v zgradbi razvojnega centra, Straža, Na žago 6,
- skladiščne prostore, Straža, Na žago 6,
- del obrata Mirna Peč s pripadajočo infrastrukturno

Od morebitnih ponudnikov pričakujemo, da bodo v ponudbi opredelili:

- dejavnost in razvoj podjetja ali obrti,
- predlog dodatnih investicij v objekte,
- predlog politike zaposlovanja.

Prispele ponudbe bo ocenila komisija za izbor ponudb. Prednost pri izbiri bodo imeli ponudniki, ki bodo ob upoštevanju enakih kriterijev zaposlili večje število delavcev Novolesa.

Ponudbe pod točko B in C je treba poslati do 7.6.1993 na naslov: Novoles, lesna industrija, d.d., Straža, Na žago 6, 68351 Straža, z oznako RAZPISNA KOMISIJA.

Vsakemu ponudniku pod točko A, B in C bo omogočen ogled objektov in pogovor z vodstvom. Za morebitne dodatne informacije v zvezi s to objavo se obrnite na g. Bencika, telefon (068) 323-504 in (068) 84-533.

REPUBLIŠKI ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE ENOTA NOVO MESTO Trdinova 10, Novo mesto

VABI K SODELOVANJU PRAVNE IN FIZIČNE OSEBE ZA SVETOVANJE BREZPOSELNIM OSEBAM PRI SAMOZAPSLITVI

na področjih:

- strokovne pomoči pri ocenjevanju podjetniških idej,
- izdelave poslovnega načrta,
- računovodskega servisa za podjetnike in obrtnike,
- ekonomsko-marketičnega svetovanja,
- iskanja poslovnih prostorov,
- ustanavljanja novih obratovalnic in podjetij,
- finančnega svetovanja,
- pravnega svetovanja,
- tržnih raziskav in komercialnih storitev itd.

Ponudbi je potrebno priložiti:

- dokazila o strokovni usposobljenosti (diploma itd.) ter
- o registraciji svetovalne dejavnosti,
- navedbo področij, na katerih lahko ponudite svoje storitve,
- cenik storitev.

Ponudbe pošljite na Republiški zavod za zaposlovanje, Enota Novo mesto, Trdinova 10, Novo mesto, do 30.5.1993 s pripisom SVETOVANJE.

Pri izbiri bodo imeli prednost ponudniki, ki lahko ponudijo celovitejšo storitev in so vključeni tudi v svetovalno mrežo za razvoj malega gospodarstva.

Z izbranimi ponudniki bomo sklenili pogodbo o svetovanju.

• Kdor hoče dobro startati, mora na startu pokleniti. (Jurič)

• Resnica je podobna nebu in mnenje oblakom. (Joubert)

• Če ne bi bilo snrti, ne bi nihče cenil življenja. (Bosschart)

• Narodi ravnajo modro šele tedaj, ko izčrpajo vse druge možnosti. (Eban)

• Bila sem povsed, kjer se je kovala nova država. Misliš sem, da gre fantom za demokracijo, in spoznala, da jim je le za oblast. (P. Dobrajc)

Občina Brežice, Sekretariat za občo upravo in družbene dejavnosti
objavlja na podlagi 20. člena zakona o financiranju javne porabe (Ur.l.RS št. 48/90, 34/91, 30/92 in 7/93)

javni razpis
za nabavo opreme, investicijska in vzdrževalna dela
na vzgojno-izobraževalnih in vzgojno-varstvenem
zavodu občine Brežice

1. Investitor: Občina Brežice, 68250 Brežice, Cesta prvih borcev 18.

2. Predmet razpisa in orientacijska vrednost:

A) OSNOVNA ŠOLA ARTIČE

- nabava in montaža senčnikov	170.000 SIT
- pleskanje oken (275 m ²)	250.000 SIT
- pridobitev dokumentacije in izgradnja gospodarskega objekta (50 m ²)	400.000 SIT
- nabava Orffovega instrumentarija	250.000 SIT
- nabava opreme za računalniško učilnico	1.300.000 SIT
- nabava fotokopirnega stroja	300.000 SIT
- nabava ojačevalca za ozvočenje	150.000 SIT
- nabava čistilnega stroja za pod	180.000 SIT

B) OSNOVNA ŠOLA BIZELJSKO

- obnova strehe na šoli	1.500.000 SIT
- zamenjava talnih oblog (45 m ²) in tapet (143 m ²)	250.000 SIT

- nabava računalnika

200.000 SIT

C) OSNOVNA ŠOLA BREŽICE

- obnova centralnega ogrevanja	2.000.000 SIT
-	

CELJSKI SEJEM

11. POMLADANSKI OBRTNI SEJMI

Sejem, ki postaja vse večji in boljši
Sejem desetih sejmov

od 17. do 23. maja,
na prostoru Celjskega sejma.

Pridite in se prepričajte sami!

M-KZ »KRKA«, z.o.o.
PE AGROSERVIS
POT NA GORJANCE 8, NOVO MESTO
TELEFON: 068/321-479, 324-480
TELEFAX: 068/321-987

AGROSERVIS

Ugodno najnižje cene vozil Lada v Sloveniji

LADA CARAVAN 1500/5V
MPC z 20% PD
629.000,00 SIT
cena v DEM 8.860

Možnost menjave staro za novo in leasing.
Rok dobave takoj.

Poleg omenjenega vam nudimo iz zaloge tudi vozila SUZUKI MARUTI MPC 10.800 DEM

MERCATOR TRGOAVTO, Koper, Pristaniška 43 A

objavlja prosta dela

POMOČNIKA POSLOVODJE
prodajalne v Novem mestu, Ljubljanska c. 8

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo dokončano poslovodsko šolo ali šolo za prodajalce avto ali tehnične stroke,
- da dobro poznavajo avtostroko in organizacijo dela v prodajalni,
- da imajo 3 leta delovnih izkušenj pri podobnem delu in vozniki izpit B kategorije.

Pogoje je 3-mesečno poskusno delo.

Kandidati naj pismene prijave z opisom dosedanjega dela in dokazili o strokovni izobrazbi pošljejo na naslov: Mercator Trgoavto, Koper, Pristaniška 43 A, v 8 dneh po objavi. Kandidate bomo pismeno obvestili o rezultatih objave.

OSNOVNA ŠOLA ŽUŽEMBERK
Baragoja 1, Žužemberk
68360 Žužemberk
tel. (068) 87-022

razpisuje prosta delovna mesta

- 3 učiteljev na razredni stopnji
- za določen čas (nadomeščanje delavk na porodniškem dopustu), s polnim delovnim časom.

Začetek dela: 1.9.1993.

Pogoji: višja ali visoka izobrazba ustrezne smeri.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev po predpisani zakonodaji sprejemamo 15 dni po objavi razpisa na gornji naslov.

O izbiri bodo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

AUTOCOMMERCE d.d.

Novo mesto

Dolenjci, Belokranjci, Posavci!

Odslej vse za vašega lepotca tudi v prodajno razstavnem salonu Autocommerce na Cesti herojev v Novem mestu.

V maju salon kupcem podarja promocijski popust za nakup avtomobilov, rezervnih delov, avtokozmetike, avtoplaščev in bele tehnike. V salonu lahko kupite tudi rabljena vozila.

Telefon: (068) 321-000.

Mercedes Benz

HONDA

YURENA, šola tujih jezikov
Novo mesto
(vpis v tečaje tujih jezikov)
23-434

Na podlagi 3., 4. in 8. člena Odloka ter 4. člena Pravilnika o podeljevanju priznanj občine Trebnje objavlja komisija za odlikovanja in priznanja Skupščine občine Trebnje

R A Z P I S O PODELITVI PRIZNANJA OBČINE TREBNJE

Priznanje se podeljuje za izredno uspešno družbeno pomembno ali življenjsko delo, ki je prispevalo k napredku ter ugledu občine na gospodarskem, pedagoškem, znanstvenem ter drugih področjih.

Priznanje je enkratno in se podeljuje vsako leto za občinski praznik občanom, delovnim in drugim organizacijam ter društвom.

Predloge za podelitev priznanja dajejo krajevne skupnosti, podjetja, politične stranke in ostale skupnosti ter društva. Komisija za odlikovanja in priznanja Skupščine občine Trebnje bo sprejemala predloge na predpisanih obrazcih do vključno 15.6.1993.

KOMISIJA ZA ODLIKOVANJA
IN PRIZNANJA
SKUPŠČINE OBČINE TREBNJE

GALA TRADE, d.o.o.
Trgovsko podjetje Celje, Mariborska 128, Celje

objavlja
prosta delovna mesta:

1. PRODAJALCA (2 delavca)

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

- IV. ali V. stopnja strokovne izobrazbe trgovske ali poslovodske smeri - živilska smer
- ustrezne delovne izkušnje pri prodaji živilskega blaga 6 mesecev
- tečaj higienika minimuma
- 60 dni poizkusnega dela

Kandidati morajo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati najkasneje v 8 dneh po objavi na naslov:
GALA TRADE, d.o.o., Trgovsko podjetje
Mariborska 128, 63000 CELJE
O odločitvi bomo kandidate obvestili v 30 dneh po opravljeni izbiri.

2. PRODAJALCA (2 delavca)

za občasna dela po pogodbi o delu.

Kandidati naj pošljejo svojo ponudbo na naslov:
GALA TRADE, d.o.o., Trgovsko podjetje, Mariborska 128, Celje.

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA
"DOLENJSKA", d.d.
Novo mesto, Ločna 21

RAZPISUJE
naslednja delovna mesta
za PEKARNO ŠENTJERNEJ

1. VODJA PEKARNE

Pogoji: VKV PEK ali ŽIVILSKI TEHNIK z najmanj 5 leti delovnih izkušenj v pekarni

2. PEK - dva delavca

Pogoji: VK PEK s tremi leti delovnih izkušenj

3. PRODAJALEC - dva delavca

Pogoji: KV prodajalec s tremi leti delovnih izkušenj

Kandidati morajo prijave z dokazili o izpolnjenih pogojih poslati najkasneje do 30. maja na naslov:
PEKARNA IN SLAŠČIČARNA "DOLENJSKA", d.d., Novo mesto, Ločna 21, z oznako "ZA UPRAVNI ODBOR".

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po sklepu o izbiri.

Elektrarna Brežanica

Na podlagi sklepa delavskega sveta z dne 27. 01. 1993
objavljamo

javno licitacijo

za odprodajo osnovnih sredstev:

1. Tovorni avto TAM — 110, nosilnost 4,5 t, letnik 1979, vozen, neregistriran. Izklincna cena 800.000.— SIT.
2. Buldožer — traktor goseničar T G 50 — C, letnik 1976, vozen. Izklincna cena 700.000.— SIT.

Ogled je možen vsak dan od 8. — 13. ure do dneva licitacije. Licitacija bo v torek, 25. maja 1993, ob 10. uri v elektrarni. Polog znaša 10% od izklincne cene, kupec plača prometni davek. Kupec mora kupljena osnovna sredstva odpeljati v 3 dneh od dneva licitacije.

**Belokranjsko gradbeno podjetje
BEGRAD Crnomelj
Zadružna c. 14
KOMERCIJALNI SEKTOR**

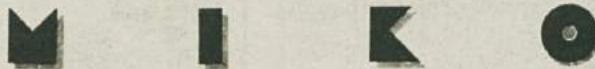
razpisuje
prosto delovno mesto za nedoločen čas

KV PRODAJALCA V TRGOVINI GRADBENEGA MATERIALA

Pogoji:
— IV. stopnja strokovne izobrazbe — prodajalec gradbenega materiala
— 2 leti delovnih izkušenj
— tečaj za viličarista
— poznavanje gradbenega in instalacijskega materiala

Prijave sprejema splošno kadrovska služba podjetja v roku 8 dni po objavi razpisa.

Razpis

**Mirnakomer, d.o.o., Sevnica
NHM 17
68290 SEVNICA**

Razpisujemo prosta dela in naloge

za vodjo blagovnice v Novem mestu na Partizanski cesti.

Zaželjena poslovodska izobrazba z večletno prakso.
Ponudbe pošljite v 8 dneh po objavi razpisa.

SERVISNO PRODAJNI CENTER

JANEZ MOLEK

AVTOSERVIS • AVTODELI • AVTOVLEKA
• RENT-A-CAR •

68332 GRADAC 131

tel./fax: 068/57-207

PRODAJALNA METLIKA: TEL.-FAX: 068/58-666

PRODAJALNA NOVO MESTO, ŽABJA VAS,

TEL.: 068/27-729

Obveščamo cenjene stranke, da smo poleg najbolj ugodne prodaje vozil Škoda pričeli v sodelovanju s »Fordom Paič« iz Krške vasi, prodajati vozila Ford.

Vozila bodo v času Vinske vigradi v Metliki od 21. 5. do 23. 5. razstavljena pred našo prodajalno avtodelov, CBE 106.

SE PRIPOROČAMO!

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče,
tast, ded in stari ate

KAREL SEVER

iz Gor. Lokvice 27 pri Metliki

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem ter vsem, žalujočim za njim.
Iskrena hvala župniku za spremstvo pokojnika na zadnji poti in vaščanom za govor.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 46. letu starosti nas je zapustil sin, brat, stric
in svak

RADO BURGAR

iz Šmihela

Zahvaljujemo se sorodnikom, vaščanom in društvom za izraze sožalja
in darovano cvetje.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice,
prababice in tašče

ROZALIJE TESARI

iz Kota pri Semiču 77

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče in pokojno mamo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala velja dr. Mariji Plut in patronažni sestri Anici za nesobično pomoč v težki bolezni ter g. kaplanu za opravljen pogreb in tolažbo.

Vsi njeni

ZAHVALA

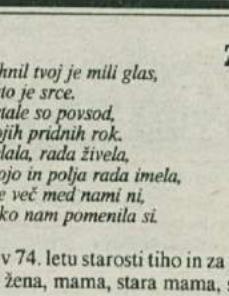
V 88. letu nas je zapustila teta

MATILDA KASTELIC

z Rdečega Kala 18, Dobrnič

Iskreno se zahvaljujemo sosedom in sorodnikom za podarjene vence, cvetje in izraze sožalja. Posebna zahvala duhovniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

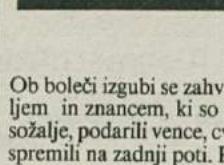

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je za vedno zapustila
naša draga mama, stara mama, babica, prababica in sestra

MARIJA KOZJAN

rojena Ogulin
z Božakovega 37 pri Metliki

ZAHVALA

V 70. letu starosti nas je zapustila naša draga
mama, stara mama, sestra in tetă

DANIELA JERMAN

roj. Šutej
iz Črnomelja

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrazili sožalje, podarili vence, cvetje in sveče ter pokojno v velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebnej hvala sestru Antonu Sajetu za poslovne besede v imenu krajanov. Vsem, ki ste bili kakorkoli z nami, še enkrat hvala!

Vsi njeni

Črnomelj, 17. maja 1993

Oklešen Leopold

tel.: (068) 323-193

POGREBNE STORITVE

ZAHVALA

Mama, utihnil tvoj je mili glas,
ostalo zlato je srce.
Le sledi ostale so povsod,
od dela svojih pridnih rok.
Rada si delala, rada živila,
družino svojo in polja rada imela,
sedaj, ko te več med nami ni,
vemo, koliko nam pomnila si.

6. maja je v 74. letu starosti tisoč in za vedno odšla od nas naša draga dobra in skrbna žena, mama, stara mama, sestra, tetă, sestrična, tašča in botra

ANA ŽALEC

iz Dolenjega Suhorja 1 pri Vinici

V globoki žalosti, prežeti z neutolažljivo bolečino in gremkobo se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, vaščanom, kakor tudi vaščanom iz njene rojstne vasi, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, z nami sočustvovali, darovali vence, cvetje in sveče, izrazili sožalje ter pokojno v takoj velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebno zahvala izrekamo medicinsku osebju nevirološkega oddelka Splošne bolnice Novo mesto in ZD Črnomelj za skrb in nego v času bolezni, Rudniku Kanizarica za podarjena vence, Martinu Percu za poslovne besede pred domačo hišo, Olgi Matkovič in njeni družini za vsestransko pomoč, gospodu Hitiju za opravljene pogrebne storitve, pevkam iz Otovca za ganljivo petje, gospodu župniku za molitev na domu in lepo opravljen obred. Še enkrat vsem v vsakemu posebej prisrčna hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Tvoje življenje in veselje —
bil je delo in trpljenje.

V 75. letu starosti se je od nas poslovil naš dragi

JOŽE BRULA

s Talčjega Vrha 2

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in udeležbo na njegovem zadnjem poti. Še posebej se zahvaljujemo GD Talčji Vrh, Petrova vas, Rožič vrh in Radine za udeležbo in organizacijo pogreba ter gospodu Grabrijanu za besede slovesa. Enaka zahvala sodelavcem Beta Črnomelj in Območnega štaba TO Črnomelj. Najlepša hvala g. župniku za lepo opravljen obred in domačim pevkam za ganljive pesmi slovesa. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in kakorkoli pomagali ter našega dragega v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: žena Veronika, sinova Jože in Tone z družinama, sin Vinko in ostalo sorodstvo

tedenski koledar

Četrtek, 20. maja - Vnebohod
Petek, 21. maja - Feliks
Sobota, 22. maja - Milan
Nedelja, 23. maja - Željko
Ponedeljek, 24. maja - Marjanca
Torek, 25. maja - Gregor
Sreda, 26. maja - Filip

LUNINE MENE
21. maja ob 16.06 - mlaj

kino

BREŽICE: 21.5. (ob 20. uri) ter 22. in 23.5. (ob 18. in 20. uri) ameriški

kmetijski stroji

KOSILNICO BCS ACME prodam. (068)78-058. 2008

TRAKTOR IMT 35 s kabino, starejši letnik, dobro ohranjen, prodam. (0608)82-481. 2024

TRAKTORSKI MEHANSKI NAKLADAČ Tehnostroj prodam. (068)56-604. 2035

KIPER PRIKOLICO Tehnostroj Ljutomer, 4.5 t, novo, prodam. Franc Makše, Rdeči Kal 15, 68211 Dobnič. 2037

TRAKTOR UNIVERZAL 445 DT, pogon na vsa 4 kolesa, letnik 1977, prodam. Anton Može, Dol. Kamence 41. 2040

TRAKTOR ZETOR 8145, pogon na vsa 4 kolesa prodam. (0609)612-231. 2042

LADO 1300 karavan, letnik 1988, in traktor brez hidravlike s koso prodam. (068)57-280. 2050

MALO RABLJENO samonakladalnik, 25 m3, in molzni stroj AlfaLaval prodam. (0608)69-377. 2054

MATLJINICO s popolnim čiščenjem in gumi voz, 16 col, prodam. (068)45-563. 2058

TRAKTOR IMT 539 s kabino, kompresorjem, avtomatsko kljuko in kosilnico s 520 del. urami prodam za 8.000 DEM. (0608)60-206. 2071

ANGLEŠKI TRAKTOR Ferguson, 75 KS, nemški traktor Aicher, 19 KS, in silokombajn prodam. (068)50-109. 2076

ENOOSNI UNIVERZALNI traktor Gorenje s kosilino in traktorsko prikolico prodam. (0608)43-264. 2081

motorna vozila

GOLF JX D, letnik 1988, prodam. (0608)60-080. 1989

PASSAT CL 1800, star 3 meseca, dodatno opremljen, prodam. (068)25-986, zvečer. 1995

R 5 CAMPUS, letnik 12/89 prodam. (068)27-750. 2011

OSEBNI AVTO Toyota Starlet 1000, star dve leti in pol prodam. (068)27-481, po 20. uri. 2017

R 5 1.4, francoski, letnik 1987, na novo registriran, prodam. (0608)32-355. 2020

126 P, letnik 1987, in jugo 45, letnik 1988, prodam. Viktor Pirkovič, Ratež 38 a. 2026

Prodam lado samaro, letnik 90; nissan micro, letnik 90; nissan sunny, letnik 91. (068)85-180.

Prodam tovornjak MAN s kompletom opremo dvigala in prikolico. Plačilo: gotovina + leasing. (068) 24-790.

Zaradi priključitve na sodobno digitalno telefonsko centralo, ki omogoča hitrejše vzpostavljenje zvez, sploh pa telefoniranje tako rekoč brez motenj, ima Dolenjski list od 15. aprila dalje nove telefonske številke. Takele:

uredništvo in računovodstvo (068) 323-606, 324-200;

ekonomsko propagando, naročniška služba in fotolab-

ratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006

telefax 322-898

Obvestilo!

izhaja ob četrtih. Posamezna številka 85 tolarjev; naročnina za 2. trimesterje 1.050 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 2.100 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomski oglase 1.500 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.000 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 1.700 tolarjev. Mali oglasi do deset besed 950 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 95 tolarjev.

ZIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št. 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB - Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130.

Telefon: uredništvo in računovodstvo (068) 323-606, 324-200; ekonomsko

propagando, naročniška služba in fotolabitorij 323-610; mali oglasi in zahvale

324-006; telefax 322-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) ministrstva za informacije Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.

Računalniški časopisni stavek Dolenjski list Novo mesto, p.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o.

UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svetle, Martin Lazar, Milan Markelj (urednik Pričige) in Pavel Perc.

IZHAJA ob četrtih. Posamezna številka 85 tolarjev; naročnina za 2. trimesterje 1.050 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 2.100 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomski oglase 1.500 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.000 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 1.700 tolarjev. Mali oglasi do deset besed 950 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 95 tolarjev.

ZIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št. 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB - Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130.

Telefon: uredništvo in računovodstvo (068) 323-606, 324-200; ekonomsko

propagando, naročniška služba in fotolabitorij 323-610; mali oglasi in zahvale

324-006; telefax 322-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) ministrstva za informacije Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.

Računalniški časopisni stavek Dolenjski list Novo mesto, p.o. Prelom in filmi:

Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

akejški film Oblegani, 26.5. (ob 20. uri) ameriški kriminalni film Izdaljski trenutek.

ČRNOVJE: 20.5. (ob 20. uri) ameriška komedija Smrt ji lepo pristoji. Od 21. do 23.5. (ob 20. uri) ameriška romantična melodrama Vonj po ženski.

KRŠKO: 21. in 21.5. (ob 18. uri) ameriški film Patriotske igre.

METLIKA: 21. in 23.5. (ob 20. uri) ameriška komedija Smrt ji lepo pristoji.

NOVO MESTO: 20.5. (ob 18. uri) Plesno popoldne (območno srečanje plesnih skupin). Od 20. do 24.5. (ob 20. uri) ameriški film Oddaljena obzorja. Od 21. do 24.5. (ob 18. uri) ameriški film Kuffs.

Sútar, Stara vas 21, Škocjan, (068)039. 2070

UGODNO PRODAM jugo 45 A, letnik 2/87. 21-568. 2072

126 P, registriran celo leto, letnik 1987, prodam. (068)45-522. 2073

JUGO 45 E, letnik 1987, in Z 101

GTL, letnik 1987, prodam. Peter Železnik, Gor. Laknica 7, Mokronog. 2085

GOLF JX D, letnik 1989, ugodno

prodam. (068)43-538. 2086

LADO NIVO, letnik 1988, prodam. (068)43-526. 2090

FIAT UNO 60 S, letnik 1986, ugodno

prodam. (068)28-714. 2092

NOVOTEHNA AUTOMOBILI

TAKOJŠNJA DOBAVA VOZIL LADA SKODA

Servis in rezervni deli zagotavljen, nakup je možen tudi na leasing ali kredit.

Tel.: Novo mesto (068) 322-066, Trebnje (068) 44-025

VULKANIZERSTVO IN PRODAJA GUM

Zlatko Vidic

Bučna vas, tel.: 068/27-361
Novo mesto

AVTO RUS d.o.o.

TRGOVSKO IN STORITVENO PODJETJE

GRADAC 132, 68332 GRADAC

NOVO NOVO NOVO

TRGOVINA

— vse za vozila

RENAULT

— motorna olja

elf

- avtomehanika

RENAULT

TEL./FAX:

(068) 57-258

AMI

Ljubljanska 27
Novo mesto (BTC)

tel. (068) 26-010

Rent-a-car

R4, Uno, R5, Clio, R 19 16V,
R 21, Trafic furgon,
Citroen 8+1.

Prodaja avtomobilov

Renault in Fiat.

Pod Trško goro 49, tel./fax. (068) 22-815

Novo mesto (Mačkovec)

Delovni čas: od 10. do 12. ure in od 14. do 19. ure, sobota od 10. do 12. ure.

MANAD

turistična agencija

PARTIZANSKA 7, NOVO MESTO

tel. 068-28 136

Počitnice na morju

• Slovenija • Istra • Tujina

Plačilo na obroke!

- rezervacije do 15. junija
- 30% takoj
- ostalo pred odhodom na 2 čeka

Poleg lastne ponudbe še celotna ponudba

— KOMPAS HOLIDAYS

— EMONA GLOBOTOUR

— TELEWINGS

— iste cene

— ugodnejši plačilni pogoji

Poklicite nas, poslali vam bomo cenik!

Obiščite nas, poiskali vam bomo najboljšo možnost za vaše počitnice!

V Betonalu Trebnje vam nudimo:

- vse vrste svežih betonov s prevozom in vgradnjo
- peske s prevozom
- cementne izdelke (škarpniki, talne plošče, vinog. stebri, razne kanalete, cvetličniki)
- posojamo opažne plošče

tel. (068) 45-650
45-651
fax. (068) 45-652

Se priporočamo!

PURANI BELI IN GRAHASTI, težke pasme, stare en mesec, za nadaljnjo rezo. Dobava 13.6.1993. Naročila sprejemamo po (068)45-622 in (068)57-105. 2091

posest

PARCELO, 1260 m², staro leseno hišo, elektrika v hiši, voda na parceli, ob glavnih cesti Mokronog - Sevnica, poceni prodam. (068)49-118, zvečer. 1985

12 HA ZEMLJE ob asfaltnih cesti, na sončni legi, primerne za vikende. Na parcelah sta dve zidanici in vinograd. (068)59-181, vsak dan od 12. do 14. ure in od 20. do 22. ure. 1993

VELIKO NJIVO na Selcu pri Šepharjih prodam. Cena ugodna - 6.000 DEM. (066)51-706. 1998

VIKEND gradbišče z barako na Bojsnem pri Brežicah prodam. (041)316-681. 2001

NA LEPI sončni legi v okolici Novega mesta prodam parcelo 3000 m². Možna gradnja vikenda. Lahko dvema kupcem. (064)215-965. 2005

LERAN d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

POSREDUJEMO

pri nakupu in prodaji nepremičnin, ocenjujemo, svetujemo

Prodamo:

- novejo vrstno hišo v Novem mestu, v račun vzamemo manjše stanovanje v Ljubljani
- hišo v Novem mestu, Smolenji vasi, Gumberku, Črnomlju, Kaplji vasi in Dvoru
- trgovino z mešanim blagom z opremo, 119 m², v Novem mestu in picevnu z opremo v Novem mestu
- vikend zidanico v Šmarju pri Trebnjem ter vikende v gradnji na Gačah, Tanči gori, Gadovi peči, takoj vseljivega v Brezovici pri Metlikah
- poslovne prostore (230 m²) v Črnomlju in 280 m² velikega v Ljubljani
- gradbene parcele v Smolenji vasi, Brusnicah, Suhadolu in Semiču
- kmetijsko zemljišče v vinograde v Rihpovcu, Rakli, Semiču in Ravniku pri Šentjurju
- stavno zemljišče (njivo) veliko 11 arov v Žužemberku
- zamenjam dvosobno stanovanje v Novem mestu s trosobnim in večjim

Tel. (068) 22-282 od 8. do 19. ure.

ZA 5.000 DEM prodam 40 arov velikih parcelo za vinograd ali sadovnjak blizu Ra ke na Dolenjskem. (068) 21-747. 2015

HIŠO V SOTESKI pri Dolenjski Toplicah, 77 m² koristne površine, na parceli 1400 m², sončna lega, dovoz po asfaltu, prodam. (068)26-441, po 20. ur. 2019

VIKEND pri Kapelah prodam. Vodovod, elektrika in telefon na parceli. (041)415-954. 2051

HIŠO v Novem mestu ali okolici kupim. (068)26-704. 2060

V OSTROGU pri Šentjerneju prodam travnik in zazidljivo parcele. Ogled na mestu 30.5., od 10. ure dalje. (061)51-423. 2088

prodam

1200 KOM cementne strešne opeke prodam. (068) 23-167 ali 25-615. 1984

UGODNO PRODAM garažna vrata (2 x 2.40 m), brivski stol in razne vrste stolov za frizersko - brivski salon. (0608)70-314. 1991

REZKALNI STROJ UHG - Prvomajska, avtomatsko revolversko stružnico WMW-BWF, do 46 mm, ekscenter stiskalnico Jelšingrad, 63 t, avtomatsko žago za jeklo HAP - 280, Prvomajska, s premerom rezanja 280 mm, in šeping 250 mm x 400 mm prodam. V najem oddam tudi prostor, 70 m², primeren za obrt ali skladišče. (0608)69-523, vsak delavnik od 6. do 14. ure. 1999

600 L dobrega cvička po 70 SIT/1 prodam. (068) 76-293, zvečer. 2006

RDEČE VINO iz Straže gore, večjo ali manjšo količino, prodam. Barbič. (068) 85-479. 2007

SRNASTE MLADIČE, brez rogov, stare 5 tednov, prodam. Gornje Gradišče 3, Dolenjske Toplice. 2010

RABLJENE REZERVNE DELE za avtomobile 126 P, Z 101, jugo, lada, skoda, renault prodam. (068) 86-185. 2012

SIVALNI STROJ, malo rabljen, entlarico, 4- nitno, dvojgeleno, ugodno prodam. (068) 75-097. 2013

SEDMTEDMEŠKE PUDELJKE, sive, prodam. Leskovšč, Šegova 12, (068) 24-051. 2016

PRODAM glasbeni center Grundig in sivalni stroj, Ruža, ugodno. (068) 27-041.

EMALJIRANO KAD poceni prodam. (068) 25-626. 2021

SEDEŽNO GARNITURO prodam. (068) 84-611. 2025

MLADO KRAVO s teleton prodam. Kovačič, Rakovnik 12, Novo mesto. (068) 2041

OTROŠKO POSTELJO, pralni stroj, televizijo in ostalo prodam za samo 15.000 SIT! (068) 25-442. 2045

ŠKOTSKE OVČARJE, trikolor, rodonitne, stare 8 tednov, prodam. (068) 25-986. 2047

STROJ za kemično čiščenje ugodno prodam. Informacije na (061)772-404.

KOZE Z MLADIČI, dobre mlekarične, in plimenskega koza prodam ali zamenjam za ovce. (068) 52-970. 2062

PRASIČE, težke 140 kg, hranjene z domačo hrano, prodam. (068) 348-348. 2064

STEDILNIK, kombiniran (2 plin 2 elektrika), in sedežno garnituro (trosed, dvosed in kot) ugodno prodam. (068) 20-524. 2075

NOV MEŠALEC za beton, 150 l, nov cirkular in termoakumulacijsko peč, 4 KW, poceni prodam. (068) 33-957. 2084

službo dobi

ISČEMO POTNIKE za prodajo tekstila na terenu. Potreben lasten avto. Prostti vikend! (068) 85-325. 1791

ZA PRIDNO in vestno delo nudim 2000 DEM mesečno. Dobimo se v petek ob 19. uri v gostilni Kovačič, Drnov. 2000

REDNO ALI HONORARNO zaposljimo dekle v gostilni. Gostilna Zupančič, Žužemberk. (068) 87-290. 1990

HONORARNO ZAPOSЛИMO mlajšo upokojenko gostinske ali trgovske stroške v strežbi Klub - bife Društva upokojencev Novo mesto. 1997

RAZLICNE VRSTE popolnoma samostojnih del na domu. Podrobna navodila z naslovi za nabavo materiala in za prodajo blaga vam pošljem po pošti. Kerec, poštno ležeče, 61261 Ljubljana - Dobrunje. 2003

TRGOVKO z večletno pakso zaposlim. (068) 50-123. 2014

REDNO ZAPOSЛИTEV dobi KV natakarica. (068) 43-797. 2018

ZOBOTEHNICO za delo v laboratoriju in asistentko pri pacientu zaposlim. Šifra: »NOVO MESTO«. 2022

PRODAJALCA za delo v tehnični trgovini na Otočcu zaposlim. (068) 27-041.

STE ZOBOTEHNIK (- ICA) z večletno prasko? S kratkim življenjepisom se javite pod Šifro: »DOLENJSKA«. 2023

POTREBUJEM pomoč v kuhinji in strežbi. (068) 44-900. 2031

GOSTILNA BLIZU LJUBLJANE želi zaposlitи dekle za strežbo in pomoč v kuhinji. Hrana in stanovanje v hiši. (061) 371-988. 2032

KLJUČAVNIČARJA in varilca zaposlim. (068) 24-856. 2039

AKVIZITERJE za prodajo kvalitetnih tekstilnih izdelkov uveljavljenega podjetja zaposlim honorarno. (068) 25-084, dopoldan.

REDNO in za nedolčen delovni čas zaposlimo sposobno ter spretno trgovko v špecijski trgovini v Novem mestu. Šifra: »TRGOVKÁ«. 2063

KUHARJEM IN NATAKARJEM, sposobnim in ambicioznim, odpiramo možnost zaposlitve v prenobljenem gostišču LOKA v Novem mestu. (061) 21-764 (popoldne). 2069

VEČ sivilj zaposlim. (068) 56-383.

ISČEMO večilo resnih agentov za predstavite super artiklov, ki so prvič v Sloveniji. Imate možnost napredovanja. (068) 85-392.

ODLIČEN ZASLUŽEK nudimo priternim in vztrajnim. Potreben je lasten prevoz in prosti vikendi. (068) 23-977, po 15. uri. 2083

GOSTILNA ZLATA GOS nudi zaposlitev. Ponudbe na (068) 60-199. 2087

PREDSTAVNIKE iz Dolenjske za stike z našimi poslovnimi partnerji isčemo. Ponujamo vam stimulativno plačilo, možnost redne zaposlitve in izobraževanja. Zaželen lasten prevoz. Pisne ponudbe pošljite v osmih dneh po objavi na naslov: Šimtech, d.o.o., Rožna dolina c. 5/23, 61000 Ljubljana. 2088

KARCHER
Trgovina — servis
Na gmajno 5, Šentjernej
tel. (068) 42-130

Prodaja strojev za pranje kmetijske, gradbene ter ostale mehanizacije.

Prodaja sesalcev za suho globinsko ter mokro sesanje.

stanovanja

STANOVANJSKO PRAVICO za dvosobno stanovanje prodam. Informacije na (068) 34-631. 1987

DVOINPOLSOBNO STANOVANJE na Drski prodam. Vse informacije na (068) 26-635, v večernih urah. 1988

V CENTRU PIRANA prodamo novo, takoj vsejivo garsonjero, 22 m². Zeta. 2000

d.o.o., Piran, (066) 73-545, od 8. do 14. ure. 1992

STANOVANJE v Krškem, 71 m², vsejivo takoj, prodam. (0608) 31-796, (0608) 76-168. 2004

DPL. ING. NAJAME dvošobno stanovanje v Novem mestu ali okolici. (068) 28-183. 2009

DVOSOBNO STANOVANJE, 56 m², s centralno kurjavo, prodam ali zamenjam za enosobno ali garsonjero. (068) 23-898. 2028

VEČJE STANOVANJE v Novem mestu, lahko tudi stanovanjsko pravico, kupim. Dogovor! (068) 26-704.

V BLIŽINI CENTRA Novega mesta prodam prostor v izmeri 24 m², ob glavnih cesti, primereno za mirno obri ali drugo dejavnost. Naslov v oglašnem oddelku. 2029

ENOSOBNO STANOVANJE, 42 m², s centralno kurjavo, prodam ali zamenjam za enosobno ali garsonjero. (068) 23-898. 2028

OTROŠKA OBLAČILA zamenjam za kmečke pridelke. (061) 345-165.

STANOVANJE v Novem mestu na jamem. Nudim letno predplačilo. Možen odkup. (068) 28-150. 2079

razno

DOPUST v Lovranu pri Opatiji! odjam soče turistom. Emilija Makovec, 5/415, Lovran, Jakova Jurčiča 2. 1996

OTROŠKA OBLAČILA zamenjam za kmečke pridelke. (061) 345-165.

ženitne ponudbe

V LJUBEZNI RAZOČARAN 42 - letni fant bi rad spoznal dekle, dobro gospodinjo, ki ji čustva, iskrenost in odgovornost nekaj pomenijo. Isčem trajne vrline, zato naj avanturistične in materialistike ta oglas preskočijo. En otrok ni ovišal! Šifra: »UPANJE«. 1986

VDOVA, 53 let, želim spoznati partnerja srednje postave in dobrega srca. Naslov v oglašnem oddelku. 2002

portret tega tedna

Vilko Urek

Vilko je vodil tudi dva moška pevska zabora, vendar je to zanimivo delo opustil, saj je čutil, da je preobremenjen. "Raje delam manj in tisto temeljito. Poleg tega imam doma družino, takšno, kakršno sem si vedno zamisljal, zato moram nekaj časa posvetiti tudi njej."

Pravi, da ga nihče ne bi mogel pripraviti, da bi učil na mestni šoli. Na vasi je vse drugače. Tukajšnjim otrokom lahko glasbo približa ne le na osnovi popularne zabavne, ampak tudi ljudske glasbe, ki je mnogim že dobro poznana, saj v marsikateri družini še skupaj zapojejo po domače. Poleg tega podeželski razredih niso tako natrpani, zato je pri vzgojnih predmetih lažje delati, uspehi pa so v odstotkih večji. Tisto, kar v mestu nikoli tako ne zaživi, so, kot meni Vilko Urek, kulturne prireditve. Na vasi z njimi pritegnejo tudi pozornost drugih krajanov in tako lažje opozorijo na znanje in sposobnosti otrok.

Vilko je že v lanskem šolskem letu na OŠ Bizeljsko uvedel šolski festival, letos pa je ob podprtosti ravnateljev in učiteljev takšne festivalne priprave na treh šolah. Najboljši pevci so zapeli na finalnem festivalu v brežiški dvorani, ki je bila dvakrat zapored razprodana. "Vsi kajem otrokom dajo take prireditve občutek, da tudi oni nekaj znajo in nekaj pomenijo. Že letos se veselijo festivala v naslednjem letu in si izbirajo pesmi, s katerimi se bodo predstavili," pravi in načrtuje v novem šolskem letu festival vseh osnovnošolcev v brežiški občini.

In nagrada? Največja nagrada zanj bo seveda, če bo vsaj eden od "njegovih" pevcev zares uspel. Potem bo srečen ob misli, da mu je tudi sam nekoliko pomagal. "Na našem območju je toliko glasbenikov, da si zaslужijo, da kdo izmed njih tudi uspe," meni. Na žalost pa večina od njih nima možnosti za napredovanje. Vilko Urek, glasbenik z dušo in srcem, jim pomaga doseči prvo stopničko. Od tam naprej jih vodi še veliko, a le malokdo premaga številne ovire.

BREDA DUŠIČ-GORNIK

VABILO NA 9. TEK OB KRKI

KOSTANJEVICA - V okviru akcije RTV Ljubljana "BRAZDE VZDRŽLJIVOSTI" organizira ŠD Partizan iz Kostanjevice na Krki v nedeljo, 23. maja, ob 9.30. 9. TEK OB KRKI. Pridelitev obsega trimski tek na 10 kilometrov, razen tega se bodo tekmovalci pomerili še v malem maratonu (21 km). Atleti bodo nastopili v šestnajstih kategorijah. Za prve tri uvrščene je organizator pripravil medalje, za posebne dosežke pa še praktične nagrade. Startnična je 300 SIT.

POHOD NA GELOSS

LITIJA - Planinsko društvo Litija organizira skupaj z odborom projekt VACE 81 majski pohod na GELOSS (središče Slovenije), ki bo v soboto, 22. maja, s startom med 7. uro in 9.30 z železniške postaje v Litiji. Vsi tisti pohodniki, ki bodo 11 kilometrov dolgo progi prvič premagali v petih urah, bodo dobili izkaznico, za trikratno udeležbo pa bodo prejeli spominsko značko. Pohod, ki bo strokovno voden, bo prav gotovo zanimiv za vse udeležence.

Z VESLI PO REKI KRKI

ZUŽEMBERK - Kajak-kanu klub iz Žužemberka priredi v soboto in nedeljo, 22. in 23. maja, mednarodno turistično rekreativno kajak - kanu - rafting regato na Krki od vasi Krka do Soteske. Prvi dan se bodo članarji pomerili na progi, dolgi 15 kilometrov, in sicer od Krke do Žužemberka, drugi dan pa na progi Žužemberk - Soteska, ki meri 11 kilometrov. E. G.

115 CM DOLG IN 12 KG TEŽAK SOM - Sred aprila letos je Stanko Kranjc, član Črnomaljske ribiške družine, v Žagarcih pod Črnomljem potegnil na suho 115 cm dolgega in 12 kilogramov težkega soma in dokazal, da v Lahinji živijo tudi velike ribi. (Foto: J. Šimec)

• Babicam je odklenkalo, zdaj priovedujejo pravljice politiki. (Jurič)

• Po gnezdu vidimo, kakšen ptič živi v njem. (Pregovor)

• Lepota, resniča sreča in pravo junashvo hodijo potihem. (Raabe)

redar ne bi hitro zaustavil.

4. maja se je v Srebničah pripravila prometna z dvema huje poškodovanima udeležencem in z drugimi lažje, gmotno škoda pa je bila velika, saj sta bila v nesrečo vpletene avtomobile povsem razbita. Očividca te nesreče iz Straže zanima, zakaj o nji ni v nobenem časopisu napisanega, ter se sprašuje, kaj bi lahko bilo v ozadju takega ravnanja. Nič takega; o nesreči faliko berete v današnjem Dolenjskem listu.

Ljudem so nerezumljive tudi mnogo bolj neusodne, drobne stvari. Tako se občan sprašuje, kakšen red imajo v diskoteki na Otočcu. Pot ga je pred kratkim v zgodnjih jutrišnjih urah zanesla v diskoteko Otočec, kjer je popolnoma trezen želel popiti še kavico. Že na vhodu je moral miriti svoje žive, ker, kot pravi, sta ga redarja oblačila v tujem, sbohrvaškem jeziku, slišati pa je bilo tako, da mora plačati polno vstopnin, če želi vstopiti, četudi je bila diskoteka tedaj uradno že zaprta.

Bralko iz Žužemberka pa moti, kako se razdeljuje pomoč socialno ogroženim. Meni, da jo dobivajo mnogi, ki imajo lepe dohodek in ki povrhu še niso zadovoljni z njim, mnogi, ki bi jo bolj zaslužili, pa je ne dobre. Oglasila se zato, da bi opozorila na bolj pošteno razdeljevanje pomoči.

MiM

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Ta četrtek vas bo med 19. in 21. uro pri telefonu 23-304 čakala psihologinja Marjana Šetina-Kladnik.

HALO – ALO PIZZA!
☎ (068) 24-415
ZARADI VAS

Na invalidskem vozičku ni dolgčas

Paraplegik Tone Kanc iz Pristavice poiskal smisel življenja tudi na vozičku

PRISTAVICA - Devet let je mlino, odkar se je življenje 32-letnega Toneta Kanca iz Pristavice 22 pri Velikem Gabru korenito spremeno. Naključje je pač hotelo, da je Tone, na katerega so na domačiji kot na edinoga fanta med štirimi otroki računali, da bo prevzel kmetijo, 4. aprila, ko se je vracal iz službe (bil je manipulat v stavbi PTT pri železniški postaji v Ljubljani), sedel na Sapovem avtobusu. Šofer avtobusa je pri prehitovanju na "dolenjki" začel v škarje, opazil tovornjak in avtobus se je prevrnil. En potnik je umrl, 13 pa je bilo poškodovanih, od slednjih pa jo je 23-letni Tone skupil najhuje. Postal je paraplegik, odvisen od invalidskega vozička.

"Že na kraju prometne nesreče sem spoznal, da ne cutim več nog. Po treh mesecih zdravljenja v ljubljanskem kliničnem centru in prav toliko časa rehabilitacije v Soči, kjer sem bil 9 mesecev, so mi rekli, da ne bom nikdar več hodil," pripoveduje Tone. Z nasmeškom, ki pa le ne more prekriti grenkobe, da se je mladič zelo težko spriznjal s krušto resnico, nadaljuje pripoved, dopoljuje pa jo mati Frančinka. Kančevi redijo 24 glav goved, lani so pridelali več kot 50 ton, zvečine semenskega krompirja. Nekaj zemelje imajo še v najemu in pridnih rok ni nikoli preveč. Pomagajo tudi svojci, od treh že poročenih hčera je doma še Fani.

Tonetu so domači seveda izdatno pomagali, da je bila njegova lepa hiša, naravnica po načrtu arhitekta pri Zvezni paraplegikov Slovenije, že leta 1988 pod streho. Zdaj pa ne ma-

nika več dosti, da se bo Tone lahko vselil v novo hišo, kjer bo lahko zaživel še bolj neodvisno od pomoči domačih. Maratonska tožba za materialno odškodnino je še v teku in Tone upa, da bo letos pravdanje vendar končano. Denar potrebuje za dokončanje hiše, misli mora tudi na čas, ko bo treba zamenjati avto. Brez tega bi bil prikrajšan za

NI MU DOLGČAS - V prostem času Tone Kanc (na posnetku pred domačo hišo na Pristavici) doma rad kaj prebere, tudi Dolenjski list, na katerega je naročen. Zatrjuje, da mu ni nikoli dolgčas. (Foto: P. P.)

kakovost življenja, ki se zdi zdravim ljudem sama po sebi umetna, to je za svobodo gibanja.

Za paraplegike je več kot pol zdravja rekreacija - telesna aktivnost in tega se dobro zaveda tudi Tone. Pravi, da je zelo malo doma in da mu pravzaprav nikoli ni dolgčas. Vsak torek hodi s prijateljem Jožetom Zajcem iz Šentvida, ki je še mlajši paraplegik kot on, na kleganje v Radolovo vas. Ob četrtkih pripreja novomeško društvo paraplegikov, kjer je duša in motor vsega Jože Okorn, rekreacijo, košarko. Dolenjski paraplegiki so v košarkarski ligi, kjer tekmujejo paraplegiki petih regij, trenutno tik pod vrhom lestvice. V košarki Tone ni reprezentant, zato pa je dolenjske in slovenske barve že zastopal v atletiki, torej tudi na mednarodnih tekma. Poleti se Tone dvakrat tedensko vozi v Ljubljano na stadion ŽAK, kjer vadi za tekme paraplegikov v vožnjah na dolge proge. Vso to raznovrstno telesno gibanje je nujno, da bi lahko vzdržal naporne tekme, kot je maraton na 42 km v čeških Košicah ali pri nas najdaljše tekmovanje, mali maraton (21 km) v Radencih.

PAVEL PERC

Kaj je na sliki?

3.000 SIT ZA PRAVILEN ODGOVOR - Ponедeljek je dan, ko s pošto prispejo v naše uredništvo tudi dopisnice z vašimi odgovori. Tudi tokrat se jih je nabralo kar zajeten kup in skoraj večina odgovorov je bila pravilna. Le nekdo je stavbo športnega letališča v Prečni zamenjal z zgradbo AMD v Novem mestu. Nagradu tega tedna bomo tokrat poslali v Belo krajino, in sicer Slavku Šperharju, Dragatuš I., p. Dragatuš, ki je imel pri žrebu največ sreče. Sodelujte v nagrađni igri še naprej. Za žrebanje uganke bodo prišli v poštev vsi, ki bodo

izpolnjene kupone poslali na dopisnici na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, Novo mesto, do ponedeljka, 24. maja.

Katera stavba je na sliki?

Moj naslov:

Kupone pošljite na dopisnici na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, 68000 Novo mesto

D studio Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenjskega lista

Zrebi je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado TONČKI FÓRJAN iz Ljubljane. Nagrajenki čestitamo!

Lestvica je ta teden takšna:
1 (2) Kmetova pesem - BRATJE IZ OPLITONICE
2 (1) Ženini - FANTJE Z VSEH VETROV
3 (5) Ko jih bom štel 64 - ANS. VESNA
4 (8) Cvetoče lipe - ANS. TONIJA ISKRE
5 (3) Moja domovina - IGOR IN ZLATI ZVOKI
6 (4) Veter je napisal pravljico - ANS. TONIJA VERDERBERJA
7 (6) Tiha sreča - ANS. NAGELJ
8 (7) Mladost se končuje nam - ANS. BORISA RAZPOTNIKA
9 (-) Spet sva skupaj - HMELJARSKI INSTR. KVINTET
10 (10) Ob rojstnem dnevu - ANS. HENČEK

Predlog za prihodnji teden: Na mnoga leta - ANS. MIRO KLINC

KUPON ŠT. 20

Glasujem za

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

KAJ REPIČANE SPRAVI S TIRA?

Repičani so mirni, vlijadni in prijazni ljudje.

Kadar vidijo na pločniku koga z iztegnjeno roko, gredo mimo, kot da ga niso opazili.

Ce blizu njih poka zaradi streljanja, se ne vnemurajo, ker vedo, da prihaja bobnjenje topov iz druge države.

- Le čemu bi vikali nosove v stvari, ki se nas ne tičejo?

gorovijo, ko sedajo za mizo, na kateri se kadi zelenjavna juha.

Repičani se ne zanimajo celo za najbližje sosedje. Le povprašajo tiste, ki živijo v stolnicah, koliko tam stanujučih ljudi poznajo!

- Nikogar, vam bodo odgovorili in tako zatem dodali, da je boljše in lepše živeti, če imaš s

sosedi čim manj opravkov.

- Nekdaj smo se med prazniki zbrali vsi iz naše ulice, pripravili smo hrano in pičaco, celo harmonikarja smo najeli, danes pa smo kot rogovci v torbi.

- Odtujili smo se drug druge, navržemo in odhujemo vsak po svojem opravku.

Da, Repičani delajo kot čebele.

- Brez denarja si nepomembam in neopažen, pravijo, kot bi se hoteli opraviti, ker zanemarjajo zaradi hlastanja po bogastvu zene, može, otroke, matere in ocete.

- Uspešnemu mlademu človeku so starci le v nadlegu, je slišati iz ust Repičanov.

Repičke stanovanjske hiše so

ograjene z visokimi plotovi in živimi mejam, saj ne gre, da bi ti nepoklicani ljudje gledali v lonec. Vse več je tudi Repičanov, ki vstavlja v svoje automobile zatemnjena stekla.

In tako teče življenje v Repičevi. Dragi spokojno in po ustaljenih timicah. Zmotijo ga lahko samo kokoški, ki nespametne kot so, skočijo s sosedovega vrtu na sosedovo dvorišče. Takrat se posluži Repičan sodišča, če pa je to prepočasno in neučinkovito, vzame v roke sekiro, pa hajd na sosed. Saj vendar ne gre, da bi posegal po njihovi imovini, ki so si jo pridobili v potu lastnega obraza!

TONI GAŠPERIČ